

SEMITISTISCHE STUDIEN

Ergänzungshefte zur Zeitschrift für Assyriologie.

Herausgegeben

von

CARL BEZOLD.

Heft 2/3:

The life of Rabban Hôrmîzd.

By

E. A. Wallis Budge.

PS
3002
S45
Hft 1-3

Berlin

Emil Felber

1894.

492

THE LIFE OF RABBAN HÔRMÎZD

and the foundation of his Monastery at Al-Ḳôsh.

A metrical discourse

by

Wahlê, surnamed Sergius of Âdhôr bâijân.

The Syriac Text edited with glosses, etc.,
from a rare Manuscript

by

E. A. Wallis Budge,

Keeper of the Department of Egyptian and Assyrian Antiquities in the British Museum.

38199
20/10/96

Berlin

Emil Felber

1894.

PJ
3002
S45
H5 t 1-3

PREFACE.

On Sunday, November 30th, 1890, I visited, with Mr. Nimroud Rassam, the monastery of Rabban Hôrmîzd at Al-Ḳôsh, and before leaving me for the night, one of the monks lent me a manuscript containing histories of the foundation of the monastery in prose and in verse; the prose version was written by Simon, a disciple of Mâr Jôzâdhâḳ, a friend of Rabban Hôrmîzd, and the metrical version by Wahlê, surnamed Sergius, of Âdhôrbâijân, whose period is unknown to me. Both versions were, I thought, new, and as I read on into the night, I came to the conclusion that they were practically unknown in Europe.¹ On the morrow I asked permission to have the book copied, and the courteous and hospitable monks of that old-world house readily granting it, a copy made its way to me in Europe in due course. I gave in my *Book of Governors*² some account of the life of Rabban Hôrmîzd derived

---

¹ For the history of Rabban Hôrmîzd by 'Ammânûêl al-Bâgarmî, Bishop of Bêth Garmai, see Cardahi, *Liber thesauri de arte poetica Syrorum*, Rome 1875, p. 142, and Hoffmann, *Auszüge*, p. 19; for an account by one Adam of 'Akrâ in Margâ, see Cardahi, *op. cit.*, p. 102.

² *I. e.*, The *Historia Monastica of Thomas of Margâ*, vol. 1. pp. CLVII—CLXVII. London, 1893.

from the prose history by Simon, the disciple of Mâr Jôzâdhâk, and nothing further need be said here except that this distinguished Nestorian was born at Shîrâz in the first half of the seventh century of our era¹; that he was the son of wealthy parents; that he first became a monk in the Monastery of Rabban bar-‘Idtâ, and received the tonsure at the hands of Mâr Sabhr-Îshô of that house, where he lived for thirty-nine years; that he dwelt for six or seven years in the Monastery of Mâr Abraham of Rîshâ, and then went to Bêth ‘Edhrai; and that subsequently, at the request of the people of the country round about, he built his monastery at Al-Ķôsh, where he died about twenty-two years later, aged eighty-seven years.

The manuscript of the metrical Life of Rabban Hôr-mîzd by Sergius of Âdhôrbâijân consists of 89 paper leaves measuring $9\frac{1}{2}$ in. by $6\frac{1}{2}$; each page is occupied by one column of writing, generally containing 20 lines. The quires are nine in number and are signed with letters, the writing is fine and bold, the whole text is fully pointed, and the heading, titles of the sections, and colophon are in red. The composition, or as its author modestly calls it, “little discourse” ܩܘܪܬܘܢܐ ܩܘܪܬܘܢܐ was written to be recited on the day of the commemoration²

¹ He is mentioned, together with Mâr Sabhr-Îshô^c of Ķûk, as a contemporary of the Catholicus Îshô^c-yahbh of Gêdhâlâ, who sat from 628—644 A. D.; see Hoffmann, *Auszüge*, p. 179. The period when Rabban Hôr-mîzd flourished can also be ascertained from the statement (see *infra*, p. 57, l. 1205) that Mâr Abraham, his friend, had lived in the Monastery of Bêth ‘Âbhê for thirteen years before he joined him.

² See Brit. Mus. MS. Egerton No. 681, fol. 115 a (Wright, *Cat. Syr. MSS.*, p. 191, col. 2, at the foot).

of Rabban Hôrmiзд. It is divided into twenty-two ܣܝܗ or "gates", each of which is named after a letter of the Syriac alphabet: the longest (letter ܐ) contains 1098 lines, and the shortest (letter ܘ), 50 lines. Each line of a ܣܝܗ ends with the letter after which the ܣܝܗ is named, i. e., in ܐ ܣܝܗ each line ends with ܐ, in ܒ ܣܝܗ each line ends with ܒ, and so on; when we consider the length of the text and the skill with which the consistency of this arrangement has been maintained, no doubt can exist about the profound knowledge of Syriac which Sergius of Âdhôrbâijân must have possessed. In ܐ ܣܝܗ he is driven to omit frequently ܐ from nouns ending in ܐܘܘ, as well as ܘ from words borrowed from Greek, e. g., ܗܘܐܘܐ for ܘܗܘܐܘܐ, ܗܘܘܘܐ for ܘܗܘܘܐ, etc.; and in ܐ ܣܝܗ we meet with a large number of adverbs of rare occurrence like ܘܟܦܘܪܗܘܢܐ, ܘܚܘܠܘܘܬܗܘܢܐ, ܘܗܘܐܘܘܘܐ, ܘܗܘܘܘܘܘܐ, ܘܟܘܠܘܘܢܐ, ܘܚܘܠܘܘܢܐ, etc., as well as such purely artificial adverbs as ܘܕܘܟܘܘܬܐܘܢܐ, ܘܫܘܟܘܘܬܐܘܢܐ, ܘܕܘܟܘܘܬܐܘܢܐ, ܘܫܘܟܘܘܬܐܘܢܐ. Examples of verbal forms, and of nouns derived from them, not usually given in our lexicons, occur in every section,¹ and a glance at such pages as 16, 59, 82, 83, 94, 114, 120, 121, 134, 152, 157 and 161—164 will reveal many groups of these; words like ܘܕܘܟܘܘܬܐܘܢܐ (l. 923) and ܘܫܘܟܘܘܬܐܘܢܐ, plur. ܘܫܘܟܘܘܬܐܘܢܐ (ll. 908, 2328), which are usually known only from the native lexicons, or from quotations from them in Dean Payne Smith's great work, also occur.

An interesting feature of the MS. which the monk at Al-Kôsh lent to me were the numerous glosses, over

---

¹ Words and forms which do not occur at all in Dean Payne Smith's *Thesaurus*, or are only there quoted from native lexicons, or of which only a few quotations are there given, are marked with an asterisk*. In line 1760 for ܘܕܘܟܘܘܬܐܘܢܐ read ܘܕܘܟܘܘܬܐܘܢܐ.

five hundred in number, which occurred throughout the work; these were written in red, and in places where the ink was faded were not always easy to read. They are reproduced in small type as notes at the foot of the page, and it is hoped that they will be found tolerably accurate. As to their authorship and the date when they were added to MSS. of Sergius' work I can give no information, but they are of interest as shewing that even Nestorians found difficulties in reading a work which contained so many unusual forms and words. It was intended to add a complete vocabulary to the text, but subsequently the idea was given up, because it was thought that scholars would like to have the work in their hands as soon as possible, and it was hoped that it might appear soon enough to help to supply additional material for the two new Syriac lexicons which are announced to appear shortly.

.. حلاله وحرامه ..

Fol. 88b.

3455

تتعلقه في حلاله من حلاله حلاله :

ويؤذنه في حلاله من حلاله حلاله :

تتعلقه في حلاله من حلاله حلاله :

ويؤذنه في حلاله من حلاله حلاله :

تتعلقه في حلاله من حلاله حلاله :

3460

ويؤذنه في حلاله من حلاله حلاله :

تتعلقه في حلاله من حلاله حلاله :

ويؤذنه في حلاله من حلاله حلاله :

تتعلقه في حلاله من حلاله حلاله :

ويؤذنه في حلاله من حلاله حلاله :

3465

تتعلقه في حلاله من حلاله حلاله :

ويؤذنه في حلاله من حلاله حلاله :

تتعلقه في حلاله من حلاله حلاله :

ويؤذنه في حلاله من حلاله حلاله :

تتعلقه في حلاله من حلاله حلاله :

3470

ويؤذنه في حلاله من حلاله حلاله :

تتعلقه في حلاله من حلاله حلاله :

ويؤذنه في حلاله من حلاله حلاله :

Fol. 89a.

تتعلقه في حلاله من حلاله حلاله :

ويؤذنه في حلاله من حلاله حلاله :

3475

تتعلقه في حلاله من حلاله حلاله :

ⲟⲩⲉⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

3385

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

3390

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

Fol. 87 a.

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

3395

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

3400

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ

3405

¹ Glossed by ⲛⲓⲛⲁ ⲛⲓⲛⲁ.

3320 וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו
 : וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו
 : וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו
 : וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו
 : וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו
 3325 : וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו
 : וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו
 : וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו

וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו

3330 : וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו
 : וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו
 : וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו
 Fol. 85 b. : וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו
 : וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו
 3335 : וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו
 : וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו
 : וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו

† Glossed by וְהַמְדָּוָה לְבָרְכֵךְ לְדָוִד בְּיָמָיו

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה

Fol. 84 a.

לִי לֵאמֹר בְּיָמֵי מִלְּחָמָה וְשִׁבְעָה יָמִים :

3275

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים :

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים :

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים

3280

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים :

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים :

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים :

3285

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים :

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים

3290

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים

Fol. 84 b.

וְשִׁבְעָה יָמִים וְשִׁבְעָה יָמִים * וְשִׁבְעָה יָמִים

r Glossed by אֲבִיבָה וְשִׁבְעָה יָמִים.

Fol 83 a,
3235

❖ מַלְאָכִים לְמַלְאָכִים וְלִמְלָכִים *
 דְּבַר הַמֶּלֶךְ וְהַמְּלָכִים *¹ דְּבַר הַמֶּלֶךְ *
 ❖ דְּבַר הַמֶּלֶךְ *
 מִן דְּבַר הַמֶּלֶךְ *
 ❖ דְּבַר הַמֶּלֶךְ *
 מִן דְּבַר הַמֶּלֶךְ *
 ❖ דְּבַר הַמֶּלֶךְ *
 3240 ❖ דְּבַר הַמֶּלֶךְ *
 מִן דְּבַר הַמֶּלֶךְ *
 ❖ דְּבַר הַמֶּלֶךְ *
 מִן דְּבַר הַמֶּלֶךְ *
 ❖ דְּבַר הַמֶּלֶךְ *
 3245 ❖ דְּבַר הַמֶּלֶךְ *
 ❖ דְּבַר הַמֶּלֶךְ *

... מַלְאָכִים ...

❖ דְּבַר הַמֶּלֶךְ *
 ❖ דְּבַר הַמֶּלֶךְ *
 3250 ❖ דְּבַר הַמֶּלֶךְ *

¹ Glossed by מַלְאָכִים.   ² I. e., αὐτοκράτωρ; glossed by מַלְאָכִים
 3 I. e., κοσμοκράτωρ; glossed by מַלְאָכִים.   4 Glossed by מַלְאָכִים.
⁵ Glossed by דְּבַר.   ⁶ Glossed by דְּבַר.   7 Glossed by דְּבַר.
⁸ Glossed by מַלְאָכִים.   9 Glossed by מַלְאָכִים.   10 Glossed by מַלְאָכִים.
¹¹ I. e., κτιταφθός; glossed by מַלְאָכִים.   12 Glossed by מַלְאָכִים.
¹³ Glossed by מַלְאָכִים.   14 Glossed by מַלְאָכִים.

: ԾՆՁՈ ՂՕՏ ԵՅՈՒ ՍՏԵՂԵՆՆԻ ՄԶԵՆ ԴԻՉՈՏ ԼԵՂԻ

❖ ԾՆՁԻ ԵՎ ԿՈ ԴՆՆԵՄ ԴՆՁՈՒ ՕՏԻ ԼԵՂԵՆՆԻ

: ԾՏԵՅՈՒՆ ԴՆՁ ԴՏ ԴՆՈՒՄ ԳՆՆԻ ԵՎ ԴՆՆԵՄ

Fol. 82b.
3215

❖ ԾՆՁՈ ԴՆՆԻ ԵՎ ՍՏԵՂԵՆՆԻ ԾՆՁ ԵՎ ԴՆՁՈՒ ՍՏԵՂԵՆՆԻ

: ԾՏԵՅՈՒՆ ԼԵՂԵՆՆԻ ԴՏ ԴՆՆԻ ԵՎ ԴՆՆԻ ԴՆՁ ԴՆՆԻ ԵՎ ԴՆՆԻ

❖ ԾՆՁՈՒՆՆԻ ¹ՍՏԵՂԵՆՆԻ ԴՆՆԻ ԵՎ ՍՏԵՂԵՆՆԻ ԴՆՁՈՒՆՆԻ

: ԾՏԵՅՈՒՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ՍՏԵՂԵՆՆԻ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ

❖ ԾՆՁՈՒՆՆԻ ԾՆՁ ԵՎ ԴՆՁՈՒՆՆԻ ԵՎ ԴՆՁՈՒՆՆԻ ԵՎ ԴՆՁՈՒՆՆԻ

3220

: ԾՆՁՈՒՆՆԻ ԵՎ ՍՏԵՂԵՆՆԻ ԵՎ ԴՆՁՈՒՆՆԻ ³ԵՎ ԴՆՁՈՒՆՆԻ ԵՎ ԴՆՁՈՒՆՆԻ

❖ ԾՆՁՈՒՆՆԻ ՍՏԵՂԵՆՆԻ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ

: ԾՆՁՈՒՆՆԻ ԵՎ ԵՂԵՆ ՍՏԵՂԵՆՆԻ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ

❖ ԾՆՁՈՒՆՆԻ ԵՎ ԵՂԵՆ ՍՏԵՂԵՆՆԻ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ

: ԾՆՁՈՒՆՆԻ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ

3225

❖ ԾՆՁՈՒՆՆԻ ԵՎ ՍՏԵՂԵՆՆԻ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ

: ԾՆՁՈՒՆՆԻ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ

❖ ԾՆՁՈՒՆՆԻ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ

: ԾՆՁՈՒՆՆԻ ԵՎ ՍՏԵՂԵՆՆԻ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ

❖ ԾՆՁՈՒՆՆԻ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ

3230

: ԾՆՁՈՒՆՆԻ ԵՎ ՍՏԵՂԵՆՆԻ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ

❖ ԾՆՁՈՒՆՆԻ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ

: ԾՆՁՈՒՆՆԻ ԵՎ ՍՏԵՂԵՆՆԻ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ ԵՎ ԵՂԵՆ

¹ Glossed by ՍՏԵՂԵՆՆԻ.

² Glossed by ԴՆՆԻ ԵՎ ԵՂԵՆ.

³ Glossed by

אֵל דְּעִשְׂרֵי שָׁנִים מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ ¹*

וְעַתָּה זְכֵרְנוּ וְרַחֵם אֵת דָּוִד מֶלֶךְ עַמְּךָ ²*

לְעַלְמֵי עַלְמֵי עַד וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ ³

עֲשֵׂה לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּשֶׁנֶּחְדָּשׁ

מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ ⁴*

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ ^{*}

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ

3200

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ

3205

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ

3210

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂמַח בְּעַמְּךָ

¹ Glossed by מְבַרְכֵי. ² Glossed by מְבַרְכֵי. ³ Glossed by מְבַרְכֵי מַלְאָכָה. ⁴ Glossed by מְבַרְכֵי מַלְאָכָה.

עָסַב הוּא מְלֻחֵה בְּרִנָּתָא מַדּוּל כִּל לְשׂוּבָה מְבַרְכֵיהּ ✽
 לְמִצְוָה עֲמֵדָה בְּמִלִּינָה מִפְּרֻשָּׁה שְׂדֵה הַחֵרֶשֶׁת הָאֵלֶּיךָ כִּי תִשְׁׁבֶה ³¹⁵⁰ ✽
 וְשִׂרְיָתָהּ מִיִּשְׂרָאֵל כְּלָבְיָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּעַד יִצְחָק בְּרִנָּתָהּ ✽
 בְּרִנָּתָהּ לְבָרְכָהּ הוּא מְבַרְכֵיהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ ✽
 בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ ✽
 בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ ✽
 בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ ✽
 בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ ✽
 בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ ✽
 בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ ✽
 בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ ✽
 בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ ✽
 בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ ✽
 בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ ✽
 בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ ✽
 בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ ✽
 בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ ✽
 בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ ✽
 בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ בְּרִנָּתָהּ ✽

3150

Fol. 81a.
3155

3160

3165

1 Glossed by ¹ 3155.
 U

✧ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 : ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 ✧ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 : ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 ✧ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ

3130

ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ

: ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 ✧ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 : ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 ✧ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 : ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 ✧ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 : ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 ✧ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 : ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 ✧ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 : ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 ✧ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 : ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 ✧ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ
 : ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ ܘܫܘܪܝܘܢ

Fol. 80 b.
3135

3140

3145

† Glossed by ܘܫܘܪܝܘܢ.

- * 3085
 * 3090
 * 3095
 Fol. 79 b.
 * 3100
 * 3105

1 Glossed by $\sigma\mu\sigma\sigma\mu\sigma\mu$. 2 Glossed by $\sigma\mu$. 3 Glossed by $\mu\sigma\mu\sigma$.

3065   : אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :
 ❖ אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :
 : אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע * וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :
 ❖ אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע * וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :
 : אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע * וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :
 3070   : אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע * וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :
 : אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע * וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :
 : אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע * וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :
 : אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע * וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :
 3075   : אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע * וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :
 : אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע * וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :
 : אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע * וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :
 : אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע * וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :
 3080   : אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע * וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :
 : אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע * וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :
 : אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע * וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :
 : אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע * וְלִחֹדֶם יִשְׁמָע :

Fol. 79 a.

1 Glossed by אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע.
 2 Glossed by אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע.
 3 Glossed by אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע.
 4 I. e., κηρρον.
 5 Glossed by אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע.
 6 Glossed by אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע.
 7 Glossed by אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע.
 8 Glossed by אֵלֶּיךָ יְהוָה יִשְׁמָע.

* ܘܫܘܚܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 : ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 * ܘܫܘܚܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ 3045
 : ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 * ܘܫܘܚܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 : ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 * ܘܫܘܚܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 : ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ 3050
 * ܘܫܘܚܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 : ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 * ܘܫܘܚܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 : ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 * ܘܫܘܚܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 : ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ 3055
 * ܘܫܘܚܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 : ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 * ܘܫܘܚܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 : ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 * ܘܫܘܚܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 : ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ 3060
 * ܘܫܘܚܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 : ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 * ܘܫܘܚܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ
 : ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ

1 *I. e.*, ὁμοούσιος; glossed by ܕܢܘܢ. 2 Glossed by ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ.

ܕܢܘܢ. 3 Glossed by ܕܢܘܢ.

4 Glossed by ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ ܕܢܘܢ.

3025

לְבַרְכֵךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁנִּשְׁמַר אֶת
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם

3030

אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם

3035

Fol. 78 a.

אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם

3040

אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם
 אֲבוֹתֵינוּ וְעַתָּה לְמִצְרַיִם

1 "Nine hundred and thirty years"; Genesis v. 5.

2 Genesis ix. 22.

3 Glossed by מלמד.

4 Genesis iv. 15.

5 Glossed by מלמד.

6 Glossed by מלמד.

◊ 𐭎𐭕𐭕𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

: 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

◊ 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

: 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

3005

◊ 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

: 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

◊ 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

..: 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 :..

: 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

3010

◊ 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

: 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

◊ 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

: 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

◊ 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

3015

: 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

Fol. 77b.

◊ 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

: 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

◊ 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

: 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

3020

◊ 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕 𐭕𐭕𐭕

¹ Glossed by 𐭕𐭕𐭕.

² Glossed by 𐭕𐭕𐭕.

³ Glossed by

𐭕𐭕𐭕.

⁴ I. e., ἀγῶνες.

⁵ I. e., δόξα.

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܠܡܢܟܝܠ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ¹ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ² ܕܢܚܘܢܝܢ :

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ :

2985

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ³ ܕܢܚܘܢܝܢ :

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ⁴ ܕܢܚܘܢܝܢ :

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ :

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ⁵ ܕܢܚܘܢܝܢ :

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ :

2990

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ⁶ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ :

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ⁷ ܕܢܚܘܢܝܢ ⁸ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ⁹ ܕܢܚܘܢܝܢ :

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ¹⁰ ܕܢܚܘܢܝܢ :

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ¹¹ ܕܢܚܘܢܝܢ :

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ¹² ܕܢܚܘܢܝܢ :

2995

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ¹³ ܕܢܚܘܢܝܢ :

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ :

Fol. 77 a.

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ¹⁴ ܕܢܚܘܢܝܢ :

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ¹⁵ ܕܢܚܘܢܝܢ :

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ¹⁶ ܕܢܚܘܢܝܢ :

3000

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ¹⁷ ܕܢܚܘܢܝܢ :

ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܕܢܚܘܢܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ܘܠܘܠܘܬܝܢ ¹⁸ ܕܢܚܘܢܝܢ :

¹ From ἀσθματός.

² Glossed by ܘܠܘܠܘܬܝܢ.

³ Glossed by ܘܠܘܠܘܬܝܢ.

ܘܠܘܠܘܬܝܢ.

⁴ Glossed by ܘܠܘܠܘܬܝܢ.

⁵ Glossed by ܘܠܘܠܘܬܝܢ.

⁶ Glossed by ܘܠܘܠܘܬܝܢ.

⁷ Glossed by ܘܠܘܠܘܬܝܢ.

⁸ Glossed by ܘܠܘܠܘܬܝܢ.

⁹ Glossed by ܘܠܘܠܘܬܝܢ.

¹⁰ Glossed by ܘܠܘܠܘܬܝܢ.

¹¹ Glossed by ܘܠܘܠܘܬܝܢ.

¹² Glossed by ܘܠܘܠܘܬܝܢ.

* וְהָיָה לְיָמַי כְּכֹסֶף בְּיָמַי
 כִּי מִיָּד עֲלֵי אֶת־מִדּוֹתַי כִּי תִּזְכֹּר לִי :
 2945 * וְיִזְכְּרֵנִי * בְּמִדְּוֹתַי כִּי תִּזְכֹּר לִי :
 * וְיִזְכְּרֵנִי * בְּיָמַי כְּכֹסֶף בְּיָמַי :
 * חַל לְיָהוָה * וְלִי אֶת־מִדּוֹתַי כִּי תִּזְכֹּר לִי :
 * וְיִזְכְּרֵנִי * בְּיָמַי כְּכֹסֶף בְּיָמַי :
 * וְיִזְכְּרֵנִי * בְּיָמַי כְּכֹסֶף בְּיָמַי :
 2950 * וְיִזְכְּרֵנִי * בְּיָמַי כְּכֹסֶף בְּיָמַי :
 * וְיִזְכְּרֵנִי * בְּיָמַי כְּכֹסֶף בְּיָמַי :
 * וְיִזְכְּרֵנִי * בְּיָמַי כְּכֹסֶף בְּיָמַי :
 * וְיִזְכְּרֵנִי * בְּיָמַי כְּכֹסֶף בְּיָמַי :
 2955 * וְיִזְכְּרֵנִי * בְּיָמַי כְּכֹסֶף בְּיָמַי :
 * וְיִזְכְּרֵנִי * בְּיָמַי כְּכֹסֶף בְּיָמַי :
 * וְיִזְכְּרֵנִי * בְּיָמַי כְּכֹסֶף בְּיָמַי :

Fol. 76 a.

...מִן־מִדּוֹתַי בְּיָמַי לְהַזְכִּיר אֶת־דָּבָרֵי־יְהוָה...

* וְיִזְכְּרֵנִי * בְּיָמַי כְּכֹסֶף בְּיָמַי :
 2960 * וְיִזְכְּרֵנִי * בְּיָמַי כְּכֹסֶף בְּיָמַי :
 * וְיִזְכְּרֵנִי * בְּיָמַי כְּכֹסֶף בְּיָמַי :
 * וְיִזְכְּרֵנִי * בְּיָמַי כְּכֹסֶף בְּיָמַי :

† Glossed by ...

לטבִּיִּי דִּבְתִּי מִן אֵל לְחֵץ דִּבְעִי וְדִזְעִי :
 ׀ מִן דְּבַחֲמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי דְּבִי וְדִזְעֵי וְדִזְעֵי ׀
 זְבִלְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל לְחֵץ בְּלֵק :
 ׀ זְבִלְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי וְדִזְעֵי ׀ 2925
 דְּבַחֲמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי דְּבִי מִן אֵל מְחַמְמֵי :
 ׀ מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי לִי זְבִלְמֵי ׀
 דְּבַחֲמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי :
 ׀ מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי ׀
 מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי דְּבִי מִן אֵל מְחַמְמֵי : 2930
 ׀ מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי דְּבִי מִן אֵל מְחַמְמֵי :
 ׀ מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי :
 מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי :
 ׀ מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי :
 ׀ מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי : 2935
 ׀ מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי :
 ׀ מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי :
 לִי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי :
 ׀ מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי :
 ׀ מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי : 2940
 ׀ מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי :
 ׀ מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי :
 ׀ מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי :

¹ Glossed by מִן אֵל מְחַמְמֵי

² Glossed by מִן אֵל מְחַמְמֵי מִן אֵל מְחַמְמֵי

³ Glossed by מִן אֵל מְחַמְמֵי

Fol. 75 b.

2900

דְּבִימֵי דְּסִתְּרֵי חִינְיָא לִדְוָהוּ מְסִיכָא מְסִיכָא :
 וְסִיכָא וְדִדְוָהוּ מְסִיכָא לְ יִתְּרֵי מְסִיכָא וְכִי יִתְּרֵי :
 דְּבִימֵי דְּבַחֲבִיד דְּבִימֵי דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא :
 מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד דְּבִימֵי דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא :
 דְּבִימֵי דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא מְסִיכָא :

2905

מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :
 מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :
 מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :
 מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :
 מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :

2910

מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :
 מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :
 מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :
 מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :
 מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :

2915

מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :
 מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :
 מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :

Fol. 75 a.

מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :
 מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :
 מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :

2920

מְסִיכָא דְּבַחֲבִיד מְסִיכָא לְמִדְּכַסְיָא :

1 MS. דְּבִימֵי. 2 Glossed by דְּבַחֲבִיד. 3 Glossed by מְסִיכָא.

١ ١٢٢٢ ١٣٣٣ ١٤٤٤ ١٥٥٥ ١٦٦٦ ١٧٧٧ ١٨٨٨ ١٩٩٩
 ٢٠٠٠ ٢١١١ ٢٢٢٢ ٢٣٣٣ ٢٤٤٤ ٢٥٥٥ ٢٦٦٦ ٢٧٧٧ ٢٨٨٨
 ٢٩٩٩ ٣٠٠٠ ٣١١١ ٣٢٢٢ ٣٣٣٣ ٣٤٤٤ ٣٥٥٥ ٣٦٦٦ ٣٧٧٧
 ٣٨٨٨ ٣٩٩٩ ٤٠٠٠ ٤١١١ ٤٢٢٢ ٤٣٣٣ ٤٤٤٤ ٤٥٥٥ ٤٦٦٦
 ٤٧٧٧ ٤٨٨٨ ٤٩٩٩ ٥٠٠٠ ٥١١١ ٥٢٢٢ ٥٣٣٣ ٥٤٤٤ ٥٥٥٥
 ٥٦٦٦ ٥٧٧٧ ٥٨٨٨ ٥٩٩٩ ٦٠٠٠ ٦١١١ ٦٢٢٢ ٦٣٣٣ ٦٤٤٤
 ٦٥٥٥ ٦٦٦٦ ٦٧٧٧ ٦٨٨٨ ٦٩٩٩ ٧٠٠٠ ٧١١١ ٧٢٢٢ ٧٣٣٣
 ٧٤٤٤ ٧٥٥٥ ٧٦٦٦ ٧٧٧٧ ٧٨٨٨ ٧٩٩٩ ٨٠٠٠ ٨١١١ ٨٢٢٢
 ٨٣٣٣ ٨٤٤٤ ٨٥٥٥ ٨٦٦٦ ٨٧٧٧ ٨٨٨٨ ٨٩٩٩ ٩٠٠٠ ٩١١١
 ٩٢٢٢ ٩٣٣٣ ٩٤٤٤ ٩٥٥٥ ٩٦٦٦ ٩٧٧٧ ٩٨٨٨ ٩٩٩٩ ١٠٠٠٠

Fol. 74 a.
 2880
 2885
 2890
 2895
 Fol. 74 b.

1 Glossed by ١٢٢٢.   2 Glossed by ١٣٣٣.   3 Glossed by ١٤٤٤.

Fol. 73 b.

..מגה מגה..

2860 * בָּזָב מִיָּדֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ וְיִתְּנֶנּוּ לְיָדֶיךָ *
 בָּזָב מִיָּדֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ וְיִתְּנֶנּוּ לְיָדֶיךָ *
 בָּזָב מִיָּדֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ וְיִתְּנֶנּוּ לְיָדֶיךָ *
 בָּזָב מִיָּדֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ וְיִתְּנֶנּוּ לְיָדֶיךָ *
 2865 * בָּזָב מִיָּדֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ וְיִתְּנֶנּוּ לְיָדֶיךָ *
 בָּזָב מִיָּדֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ וְיִתְּנֶנּוּ לְיָדֶיךָ *
 בָּזָב מִיָּדֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ וְיִתְּנֶנּוּ לְיָדֶיךָ *
 בָּזָב מִיָּדֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ וְיִתְּנֶנּוּ לְיָדֶיךָ *
 2870 * בָּזָב מִיָּדֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ וְיִתְּנֶנּוּ לְיָדֶיךָ *
 בָּזָב מִיָּדֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ וְיִתְּנֶנּוּ לְיָדֶיךָ *
 בָּזָב מִיָּדֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ וְיִתְּנֶנּוּ לְיָדֶיךָ *
 בָּזָב מִיָּדֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ וְיִתְּנֶנּוּ לְיָדֶיךָ *
 2875 * בָּזָב מִיָּדֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ וְיִתְּנֶנּוּ לְיָדֶיךָ *
 בָּזָב מִיָּדֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ וְיִתְּנֶנּוּ לְיָדֶיךָ *
 בָּזָב מִיָּדֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ וְיִתְּנֶנּוּ לְיָדֶיךָ *
 בָּזָב מִיָּדֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ וְיִתְּנֶנּוּ לְיָדֶיךָ *

1 Glossed by *מגה*.   2 Glossed by *מגה*.   3 Glossed by *מגה*.
 4 Glossed by *מגה*.   5 Glossed by *מגה*.
 S*

❖ * ԺԵՂՈՒՆ ՆՅԵՐԵՎԱԿՆԻ ԿՆԻԿԱՆԻ ԿՆԵՂՈՒՆ ԵՆԻՆՆԱԿՆԻ ԿՆԵՂՈՒՆ *
 իՅՆԻ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ :
 ❖ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ
 ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ :
 ❖ * ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ *
 ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ :
 ❖ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ
 ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ :
 ❖ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ
 ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ :
 ❖ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ
 ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ :
 ❖ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ
 ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ :
 ❖ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ
 ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ :
 ❖ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ
 ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ :

2840

 2845

 2850

 2855

1 Glossed by ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ
 ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ .

2 Glossed by ԿՆԵՂՈՒՆ ԿՆԵՂՈՒՆ

Fol. 72b.

2820

ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ
 ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ
 ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ

2825

ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ
 ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ
 ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ
 ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ
 ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ
 ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ

2830

ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ
 ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ
 ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ
 ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ
 ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ
 ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ

2835

ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ
 ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ
 ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ
 ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ
 ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ

Fol. 73a.

ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ ܕܝܘܒ

ܡܢ ܡܕܘܢܬܐ ܕܢܚܢܐ ܕܡܢܐܝܬܐ ܕܐܝܘܒ
 ܡܢ ܡܕܘܢܬܐ ܕܢܚܢܐ ܕܡܢܐܝܬܐ ܕܐܝܘܒ
 ܡܢ ܡܕܘܢܬܐ ܕܢܚܢܐ ܕܡܢܐܝܬܐ ܕܐܝܘܒ
 ܡܢ ܡܕܘܢܬܐ ܕܢܚܢܐ ܕܡܢܐܝܬܐ ܕܐܝܘܒ
 ܡܢ ܡܕܘܢܬܐ ܕܢܚܢܐ ܕܡܢܐܝܬܐ ܕܐܝܘܒ

S

BUDGE, Rabban Hôrmiẓd

⋄ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡
 : ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡

Fol. 72 a.

⋄ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡
 : ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡

2800

⋄ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡
 : ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡

⋄ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡
 : ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡

2805

⋄ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡
 : ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡

⋄ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡
 : ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡

2810

⋄ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡
 : ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡

⋄ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡
 : ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡

⋄ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡
 : ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡

2815

⋄ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡
 : ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡

⋄ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡
 : ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡ ⚡⚡⚡⚡⚡

¹ Glossed by ⚡⚡⚡.   ² See *supra*, line 2467.   ³ Glossed by ⚡⚡⚡⚡.

⁴ Glossed by ⚡⚡⚡⚡.

❖ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀
 :¹ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀
     ❖² 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀
 :³ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀
 ❖ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀
     : ⁵ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀
 ❖ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀
     : ⁶ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀
     ❖ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀
     : 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 ^{*} 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 ^{*} 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀
 ❖ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀
     : ⁸ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 ⁷ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀
     ❖ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀
     : ^{*} 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 ^{*} 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀
     ❖ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀
     : ¹⁰ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀
     ❖ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀
     : ¹¹ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀
     ❖ 𐬰𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀

2765

2770

2775

¹ *I. e.*, σταυρός; glossed by 𐬰𐬀𐬎𐬀.

² Glossed by 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀.

³ *I. e.*, πάθος; glossed by 𐬰𐬀.

⁴ Glossed by 𐬀𐬎𐬀.

⁵ Glossed by

𐬰𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀.

⁶ Glossed by 𐬀𐬎𐬀.

⁷ Glossed by 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀.

⁸ Glossed

by 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀.

⁹ Glossed by 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀.

¹⁰ Glossed by 𐬀𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬀.

¹¹ Glossed by 𐬀𐬎𐬀𐬀𐬎𐬀.

✧ ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ
 : ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ

2745 ✧ ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ
 : ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ

✧ ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ
 : ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ

2750 ✧ ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ
 : ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ

✧ ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ
 : ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ

✧ ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ
 : ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ

2755 ✧ ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ
 : ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ

✧ ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ
 : ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ

✧ ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ
 : ܡܪܝܢܘ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ ܕܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ

Fol. 71 a.
2760

¹ The leader of the Arian party who was elected Patriarch of Constantinople A. D. 339; his followers contended that Christ was of the same substance as the Father.   ² He was elected Bishop of Cyzicus A. D. 360; he died A. D. 394.   ³ *I. e.*, Cyrhus, a town in Northern Syria, about two days' journey from Antioch.   ⁴ He was born at Antioch at the end of the fourth century of our era; for a list of his writings see *B. O.*, iii. 1. pp. 39—40.   ⁵ Glossed by ܩܝܫܘܬܐ.   ⁶ *I. e.*, μοναρχος; glossed by ܡܝܢܝܢܐ.   ⁷ *I. e.*, ἄγιος; glossed by ܩܝܫܘܬܐ.   ⁸ Glossed by ܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ.   ⁹ *I. e.*, ἀδάμας.   ¹⁰ Glossed by ܩܝܫܘܬܐ ܕܥܡܝܢܐ.

:¹ ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας

⊛ ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας 2725

:² ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας

⊛³ ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας

:⁴ ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας

⊛⁵ ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας

:⁶ ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας 2730

⊛⁷ ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας

:⁸ ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας

⊛⁹ ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας

: ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας

⊛ ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας 2735

: ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας

⊛ ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας

:¹⁰ ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας

⊛ ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας

: ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας ¹¹ ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας

Fol. 70b.
2740

⊛ ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας

:¹³ ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας ἡγεμονίας ¹² ἁγῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡγεμονίας

¹ Glossed by ἁγῶν. ² Glossed by ἁγῶν. ³ Glossed by ἁγῶν.

⁴ *I. e.*, ἀνθρώπων. ⁵ From ἁγῶν; glossed by ἁγῶν. ⁶ Glossed by ἁγῶν.

⁷ *I. e.*, ἁγῶν; glossed by ἁγῶν. ⁸ *I. e.*, Arsenius the ascetic;

born 354, died 449 A. D. ⁹ *I. e.*, Pachomius, the Egyptian ascetic, born

about 292, died about 351 A. D. ¹⁰ Jerome and Palladius, the authors of

the *Lausiac History*. ¹¹ *I. e.*, κίνδυνος. ¹² *I. e.*, Theodore, Bishop of

Mopsuestia; died A. D. 429. For 'Abhd-Īshō's list of his writings see *B. O.*,

iii. i. pp. 30—35. ¹³ Θεοφόρος, *i. e.*, the "inspired".

† ¹ 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 2685
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 ^{2*} 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 2690
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 ^{3*} 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 ^{4*} 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 2695
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 ⁵ 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 ^{6*} 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 ^{7*} 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 ^{8*} 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 ^{9*} 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 ^{10*} 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥
 † 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥

Fol. 69 b. 2700

¹ Glossed by 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥.   ² Glossed by 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥.   ³ *I. e.*, μεταίωτης;
 glossed by 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥.   ⁴ Glossed by 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥.   ⁵ From συλλογισμός.
⁶ Glossed by 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥.   ⁷ Glossed by 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥.   ⁸ Glossed by 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥.
⁹ Glossed by 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥.   ¹⁰ *I. e.*, θλίψις; glossed by 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥.

2665 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ :
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ * ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ :
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ * ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ :
 2670 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ * ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ :
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ *
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ :
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ *
 2675 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ :
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ *

ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ

ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ :
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ * ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ :
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ * ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ :
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ * ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ :
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ * ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ ܕܝܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ ܕܥܘܨܘܦ :

Fol. 69a. 2680

¹ Glossed by ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ. ² Glossed by ܘܢܘܡܘܨܘܢܐ.
R BUDGE, Rabban Hörmizd.

✠ מְנַיִן שֶׁוֹרֵךְ לֵךְ לְכַדֵּן מְחַבֵּב מַלְיָא דְּעֵשֶׁתִּי :
 2 אִי אִי דְּיֵמֵךְ מְחַבֵּב שֶׁוֹרֵךְ לֵךְ מְחַבֵּבֵךְ וְכַתְּבָה : 2645
 ✠ לְכַדֵּן דְּיֵמֵךְ מְחַבֵּב מְחַבֵּבֵךְ וְכַתְּבָה :
 ✠ מְחַבֵּב שֶׁוֹרֵךְ מְחַבֵּב דְּמַלְיָא שֶׁוֹרֵךְ מְחַבֵּבֵךְ :
 ✠ מְחַבֵּב שֶׁוֹרֵךְ מְחַבֵּב מְחַבֵּבֵךְ דְּכַלֵּן שֶׁוֹרֵךְ דְּכַוּבָה :
 ✠ דְּיֵמֵךְ לְיֵמֵךְ מְחַבֵּב מְחַבֵּבֵךְ :
 ✠ 2 דְּיֵמֵךְ מְחַבֵּב מְחַבֵּב דְּיֵמֵךְ מְחַבֵּבֵךְ : 2650
 ✠ כְּתִיב לֵךְ מְחַבֵּבֵךְ * 1 דְּיֵמֵךְ מְחַבֵּבֵךְ :
 ✠ 2 מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּבֵךְ :
 ✠ דְּיֵמֵךְ * 2 לְיֵמֵךְ * 2 לְיֵמֵךְ * 2 לְיֵמֵךְ * 2 :
 ✠ 3 מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּבֵךְ : 2655
 ✠ 4 לְיֵמֵךְ מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּבֵךְ :
 ✠ 5 מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּבֵךְ :
 ✠ מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּבֵךְ :
 ✠ מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּבֵךְ :
 ✠ מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּבֵךְ :
 ✠ מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּבֵךְ :
 ✠ מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּבֵךְ :
 ✠ מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּב מְחַבֵּבֵךְ :

2645

2650

2655

2660

Fol. 68b.

1 Glossed by מְחַבֵּבֵךְ. 2 Ignatius. 3 Glossed by דְּיֵמֵךְ.

4 Glossed by מְחַבֵּב. 5 I. e., מְחַבֵּב; see PAYNE SMITH, *Theo.*, col. III.

וְיָדָיו בְּמַלְאֲתָיו מִדָּה בְּיָתָו דָּלִי מִדְּוָהוֹ :
 וְיָדָיו בְּמַדְוָהוֹ מִלֵּוּ לֵב לְיָדָיו לְיָדָיו מִדְּוָהוֹ לְיָדָיו :
 2625 וְיָדָיו בְּמַדְוָהוֹ לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו מִדְּוָהוֹ :
 וְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו מִדְּוָהוֹ :
 וְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו מִדְּוָהוֹ :
 וְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו מִדְּוָהוֹ :
 2630 וְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו מִדְּוָהוֹ :
 וְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו מִדְּוָהוֹ :
 וְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו מִדְּוָהוֹ :
 2635 וְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו מִדְּוָהוֹ :
 וְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו מִדְּוָהוֹ :
 וְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו מִדְּוָהוֹ :
 2640 וְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו מִדְּוָהוֹ :
 Fol. 68 a. וְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו מִדְּוָהוֹ :
 וְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו מִדְּוָהוֹ :
 וְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו לְיָדָיו מִדְּוָהוֹ :

1 Glossed by מִדְּוָהוֹ לְיָדָיו לְיָדָיו מִדְּוָהוֹ לְיָדָיו :
 2 Glossed by מִדְּוָהוֹ לְיָדָיו :
 3 See PAYNE SMITH, *Theis.*, col. 2962.
 4 See PAYNE SMITH, *Theis.*, col. 3574.

מסדו פדקו דא דא דא דא דא דא :
 2535 מלמד דודקו דא דא דא דא דא דא *
 דא דא דא דא דא דא דא דא :
 דא דא דא דא דא דא דא דא *
 דא דא דא דא דא דא דא דא *
 דא דא דא דא דא דא דא דא :
 2540 דא דא דא דא דא דא דא דא *
 Fol. 65 b. דא דא דא דא דא דא דא דא :
 דא דא דא דא דא דא דא דא *
 דא דא דא דא דא דא דא דא :
 דא דא דא דא דא דא דא דא *
 2545 דא דא דא דא דא דא דא דא :
 דא דא דא דא דא דא דא דא *
 דא דא דא דא דא דא דא דא :
 דא דא דא דא דא דא דא דא *
 2550 דא דא דא דא דא דא דא דא :
 דא דא דא דא דא דא דא דא *
 דא דא דא דא דא דא דא דא :
 דא דא דא דא דא דא דא דא *
 דא דא דא דא דא דא דא דא :
 דא דא דא דא דא דא דא דא *

1 Glossed by דא דא. 2 Glossed by דא דא.

דַּבְּרֵי שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

❖ מִבְּרֵאשִׁית הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

דַּבְּרֵי שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

2515

❖ מִבְּרֵאשִׁית הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

דַּבְּרֵי שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

❖ מִבְּרֵאשִׁית הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

דַּבְּרֵי שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

❖ מִבְּרֵאשִׁית הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

2520

דַּבְּרֵי שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

Fol. 65a.

❖ מִבְּרֵאשִׁית הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

דַּבְּרֵי שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

❖ מִבְּרֵאשִׁית הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

דַּבְּרֵי שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

2525

❖ מִבְּרֵאשִׁית הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

דַּבְּרֵי שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

❖ מִבְּרֵאשִׁית הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

דַּבְּרֵי שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

❖ מִבְּרֵאשִׁית הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

2530

דַּבְּרֵי שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

❖ מִבְּרֵאשִׁית הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית

1 Glossed by מִבְּרֵאשִׁית.

2 Glossed by מִבְּרֵאשִׁית.

3 Glossed by מִבְּרֵאשִׁית.

4 Glossed by מִבְּרֵאשִׁית.

5 Glossed by מִבְּרֵאשִׁית.

6 Glossed by מִבְּרֵאשִׁית.

Job xxix. 19. מִבְּרֵאשִׁית הַשָּׁמַיִם וְהַאֲדָמָה מִבְּרֵאשִׁית.

7 Glossed by מִבְּרֵאשִׁית; see *supra*, line 2406.

2495 ܕܥܘܠܐ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 2500 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ

Fol. 64b.

ܘܢܘܚ ܐܘܘܪܝܢܐ

2505 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 2510 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ
 ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ ܕܝܥܩܘܒ

1 From ὄνομα; glossed by ܕܝܥܩܘܒ. 2 Glossed by ܕܝܥܩܘܒ. 3 Glossed by ܕܝܥܩܘܒ. 4 Glossed by ܕܝܥܩܘܒ. 5 Glossed by ܕܝܥܩܘܒ.

❖ ¹* **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ**
 : ²* **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ**
 ❖ ³* **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ** 2475
 : **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ**
 ❖ **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ**
 : **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ**
 ❖ **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ** 2480
 : **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ**
 ❖ **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ** 2485
 : **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ**
 ❖ **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ**
 : **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ**
 ❖ **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ** 2490
 : **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ**
 ❖ **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ**
 : **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ**
 ❖ **ՏԻՆԻՆ ԵՐԵՎ ԼԻ ՏԻՉԻՐՈՑ ՏԻՆՆԵՐ ԵՆԻՆ ԵՆԻՆ**

2475

2480

Fol. 64a.

2485

2490

¹ Glossed by ԵՐԵՎ.

² Glossed by ԵՐԵՎ.

³ I. e., ἄρμενον.

⁴ Glossed by ԵՐԵՎ.

כִּי־לֹא מָצָאתִי אֶת־יְהוָה בְּכִלְיָהּ

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

2455

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

2460

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

Fol. 63b.

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

2465

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

2470

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

וְיָדָעְתִּי כִּי־לֹא־יָשָׁב עָלַי מָוֶת

1 Glossed by כִּי־לֹא־יָשָׁב. 2 Glossed by מָוֶת עָלַי. 3 I. e., κέρκουρος. 4 See PAYNE SMITH, *Theo.*, col. 2653.

ד. ל. מ. ו. ח. ט. י. כ. ל. מ. נ. ס. ע. פ. צ. ק. ר. ש. ת. י. ח. ט. ז. ו. ה. ד. ג. ב. א.

❖ ³ ܣܠܘܢܐ ² ܣܘܢܘܢܐ ¹ ܣܠܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ
 : ⁵ ܣܘܢܘܢܐ ⁴ ܣܘܢܘܢܐ ܕܠܘܠܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ
 ❖ ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ
 : ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ
 ❖ ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ 2395
 : ⁶ ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ
 ❖ ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ *
 : ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ *
 ❖ ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ
 : ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ ⁸ ܕܘܨܘܪܐ 2400
 ❖ ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ
 : ⁹ ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ * Fol. 62 a.
 ❖ ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ *
 : ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ
 ❖ ¹¹ ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ¹⁰ ܕܘܨܘܪܐ * 2405
 : ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ¹³ ܕܘܨܘܪܐ ¹² ܕܘܨܘܪܐ *
 ❖ ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ
 : ¹⁴ ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ *
 ❖ ¹⁵ ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ ܕܘܨܘܪܐ

1 Glossed by ܣܘܢܘܢܐ.   2 Glossed by ܣܘܢܘܢܐ.   3 Glossed by ܣܘܢܘܢܐ.
 4 Glossed by ܣܘܢܘܢܐ.   5 Glossed by ܣܘܢܘܢܐ.   6 Glossed by ܣܘܢܘܢܐ ܕܘܨܘܪܐ.
 7 Glossed by ܣܘܢܘܢܐ.   8 ܣܘܢܘܢܐ = καράκιωμα.   9 Glossed by ܣܘܢܘܢܐ.
 10 *I. e.*, κέντημα; glossed by ܣܘܢܘܢܐ.   11 Glossed by ܣܘܢܘܢܐ.
 12 *I. e.*, βιβλιοθήκιον; glossed by ܣܘܢܘܢܐ.   13 *I. e.*, δι-
 πτυχον; glossed by ܣܘܢܘܢܐ.   14 Glossed by ܣܘܢܘܢܐ.   15 Glossed by ܣܘܢܘܢܐ.

- ✽ 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭬𐭫𐭵 𐭧𐭫𐭲 𐭯𐭪𐭥𐭻
 : 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻 𐭫𐭫𐭵
 ✽ 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 : 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 ✽ 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 : 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 ✽ 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 : 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 ✽ 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 : 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 ✽ 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 : 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 ✽ 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 : 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 ✽ 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 : 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 ✽ 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 : 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 ✽ 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻
 : 𐭧𐭫𐭳𐭬 𐭫𐭫𐭵 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭪𐭫𐭵 𐭯𐭪𐭥𐭻

1 Glossed by 𐭧𐭫𐭵 𐭫𐭫𐭵.   2 Glossed by 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭫𐭫𐭵.   3 Glossed by

𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭫𐭫𐭵.   4 Glossed by 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭫𐭫𐭵.   5 Glossed by 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭫𐭫𐭵.

6 Glossed by 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭫𐭫𐭵.   7 Of these words the gloss says 𐭪𐭫𐭯𐭪 𐭫𐭫𐭵.

2330 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܚܘܒܐ ܠܗܘܢܐ ܕܕܘܒܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܚܘܒܐ ܠܗܘܢܐ ܕܕܘܒܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܚܘܒܐ ܠܗܘܢܐ ܕܕܘܒܝܢܐ
 2335 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܚܘܒܐ ܠܗܘܢܐ ܕܕܘܒܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܚܘܒܐ ܠܗܘܢܐ ܕܕܘܒܝܢܐ
 2340 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܚܘܒܐ ܠܗܘܢܐ ܕܕܘܒܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܚܘܒܐ ܠܗܘܢܐ ܕܕܘܒܝܢܐ
 Fol. 60b. ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܚܘܒܐ ܠܗܘܢܐ ܕܕܘܒܝܢܐ
 2345 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܚܘܒܐ ܠܗܘܢܐ ܕܕܘܒܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܚܘܒܐ ܠܗܘܢܐ ܕܕܘܒܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܚܘܒܐ ܠܗܘܢܐ ܕܕܘܒܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܚܘܒܐ ܠܗܘܢܐ ܕܕܘܒܝܢܐ

1 Glossed by ܘܢܘܨܘܢܐ. 2 Glossed by ܘܢܘܨܘܢܐ. 3 Glossed by ܘܢܘܨܘܢܐ.
 4 Glossed by ܘܢܘܨܘܢܐ. 5 Compare the Assyrian *milû*. 6 Glossed by ܘܢܘܨܘܢܐ.
 7 Glossed by ܘܢܘܨܘܢܐ. 8 Glossed by ܘܢܘܨܘܢܐ.

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ *

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ¹

2295

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ² :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ⁴ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ⁵

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ *

2300

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ *

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ⁶ *

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ⁷ :

Fol. 59b.

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ⁸ :

2305

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ *

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ

¹ Glossed by ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ.

² Glossed by ⲛⲓⲛⲓ.

³ I. e.,

σῆκωμα.

⁴ Glossed by ⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓ.

⁵ Glossed

by ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ.

⁶ Glossed by ⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓ.

⁷ Glossed

by ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ.

⁸ On this weight see PAYNE SMITH, *Thes.*, coll. 1729,

כִּדְּבִלְכֵּי שִׁיבִיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי *
 כִּדְּבִלְכֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי כִּדְּבִלְכֵּי אִי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי *
 כִּדְּבִלְכֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי 2275
 כִּדְּבִלְכֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי *
 כִּדְּבִלְכֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי *
 כִּדְּבִלְכֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי 2280
 כִּדְּבִלְכֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי *
 כִּדְּבִלְכֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי *
 כִּדְּבִלְכֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי 2285
 כִּדְּבִלְכֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי *
 כִּדְּבִלְכֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי *
 כִּדְּבִלְכֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי שִׁיבֵּי 2290

2275

2280

Fol. 59 a.

2285

2290

¹ Glossed by כִּדְּבִלְכֵּי.

² Glossed by שִׁיבֵּי. The word שִׁיבֵּי

translates the Heb. הַרְחֵל in Ezekiel xl. 15, 16, and the native lexicons explain it by "lectern" and by "altar". See PAYNE SMITH, *Thes.*, col. 973; HOFFMANN, *Syr.-Arab. Glossen*, p. 117, no. 3271; DUVAL, *Lexicon*, col. 607.

³ Glossed by שִׁיבֵּי.

⁴ Glossed by שִׁיבֵּי.

The word שִׁיבֵּי translates הַרְחֵל in Prov. xxxi. 1. See PAYNE SMITH, *Thes.*, col. 2029.

וְיִלְלֵתָּ דְמִיָּדָא דְכִּי תִּמְדִּיעַ ❖
 תִּבְעַ דְּיִמְעָה דְּבִיעַ מִמְדִּיעַ עֲפִיב זִכְּדִי מִבְּעַ :
 2255 ❖ מִלְּא עֲפִיב דְּמִיָּדָא דְּמִיָּדָא לְעִיב זִכְּדִי
 עֲפִיב זִכְּדִי דְּבִיעַ דְּבִיעַ מִבְּעַ זִכְּדִי :
 ❖ מִלְּא עֲפִיב מִבְּעַ מִבְּעַ מִבְּעַ עֲפִיב
 עֲפִיב זִכְּדִי דְּבִיעַ דְּבִיעַ דְּבִיעַ זִכְּדִי :
 2260 ❖ מִלְּא עֲפִיב דְּמִיָּדָא דְּמִיָּדָא לְעִיב זִכְּדִי
 עֲפִיב זִכְּדִי דְּבִיעַ דְּבִיעַ מִבְּעַ זִכְּדִי :
 ❖ מִלְּא עֲפִיב דְּמִיָּדָא דְּמִיָּדָא לְעִיב זִכְּדִי
 עֲפִיב לְאֵל דְּבִיעַ דְּבִיעַ זִכְּדִי :
 ❖ מִלְּא עֲפִיב דְּמִיָּדָא דְּמִיָּדָא לְעִיב זִכְּדִי
 זִכְּדִי לְמִבְּעַ דְּבִיעַ זִכְּדִי :
 2265 ❖ מִלְּא עֲפִיב דְּמִיָּדָא דְּמִיָּדָא לְעִיב זִכְּדִי
 Fol. 58 b. ❖ מִלְּא עֲפִיב דְּמִיָּדָא דְּמִיָּדָא לְעִיב זִכְּדִי
 ❖ מִלְּא עֲפִיב דְּמִיָּדָא דְּמִיָּדָא לְעִיב זִכְּדִי :
 ❖ מִלְּא עֲפִיב דְּמִיָּדָא דְּמִיָּדָא לְעִיב זִכְּדִי

... אֲדֹנָיו מִבְּיַד ...

2270 ❖ מִלְּא עֲפִיב דְּמִיָּדָא דְּמִיָּדָא לְעִיב זִכְּדִי
 ❖ מִלְּא עֲפִיב דְּמִיָּדָא דְּמִיָּדָא לְעִיב זִכְּדִי :
 ❖ מִלְּא עֲפִיב דְּמִיָּדָא דְּמִיָּדָא לְעִיב זִכְּדִי :
 ❖ מִלְּא עֲפִיב דְּמִיָּדָא דְּמִיָּדָא לְעִיב זִכְּדִי

1 On the name see HOFFMANN, *Ausszüge*, p. 21, note 159. The Catholicus here mentioned is the second of this name; Tümarşâ I. sat from A. D. 384—392.

Fol. 56 b.

זָּבַח בְּזֵמַתוֹ שֶׁלֹּא יִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְיְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁתַּחֲוֶה

לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה

לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי *¹

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה

2190

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי *² וְיִשְׁתַּחֲוֶה

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה

2195

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי *³ וְיִשְׁתַּחֲוֶה

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה

2200

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה

2205

וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי וְיִשְׁתַּחֲוֶה

Fol. 57 a.

¹ Glossed by זָּבַח בְּזֵמַתוֹ שֶׁלֹּא יִשְׁתַּחֲוֶה לְעִלְוֵי.

² I. e. σατράπαι. See Lagarde,

Gesammelte Abhandlungen, p. 68, no. 175.

³ Glossed by זָּבַח בְּזֵמַתוֹ.

⁴ Heb.

אם יתעורר כל יום יום ויום יום ללכת
ביום ה' וז' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט

2125

אם יתעורר כל יום יום ויום יום ללכת
ביום ה' וז' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט

Fol. 55 a.

אם יתעורר כל יום יום ויום יום ללכת
ביום ה' וז' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט

2130

אם יתעורר כל יום יום ויום יום ללכת
ביום ה' וז' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט

אם יתעורר כל יום יום ויום יום ללכת
ביום ה' וז' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט

2135

אם יתעורר כל יום יום ויום יום ללכת
ביום ה' וז' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט

אם יתעורר כל יום יום ויום יום ללכת
ביום ה' וז' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט

אם יתעורר כל יום יום ויום יום ללכת
ביום ה' וז' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט

2140

אם יתעורר כל יום יום ויום יום ללכת
ביום ה' וז' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט

אם יתעורר כל יום יום ויום יום ללכת
ביום ה' וז' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט

אם יתעורר כל יום יום ויום יום ללכת
ביום ה' וז' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט

2145

אם יתעורר כל יום יום ויום יום ללכת
ביום ה' וז' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט

וַיִּזְכֹּר אֶת־הַמֶּלֶךְ וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

2080

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

2085

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

Fol. 54 a.

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

2090

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

2095

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

2100

וְהָאֵלֹהִים וְהָאֲמָרָה וְהַמֶּלֶךְ

- * * * * * 2055
- * * * * * 2060
- * * * * * 2065
- * * * * * Fol. 53 b.
- * * * * * 2070
- * * * * * 2075

כִּי יִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ *
 וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ :
 2035 וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ *
 וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ :
 וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ *
 2040 וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ :
 וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ *
 וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ :
 וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ *
 2045 וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ :
 וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ *
 Fol. 53a. וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ :
 וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ *
 2050 וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ :
 וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ *
 וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ וְיִשְׁמַע יְיָ בְּקוֹלֵנוּ :

1 Glossed by וְיִשְׁמַע. 2 Glossed by וְיִשְׁמַע. 3 Glossed by וְיִשְׁמַע.

4 Glossed by וְיִשְׁמַע.

2015
 2020
 2025
 Fol. 52b
 2030

¹ *I. e.*, Marcion the ship-builder, a native of Sinope in Hellenopontus, who flourished in the second century; for an account of his heresy see TILLEMONT, *Mémoires Ecclés.*, ii. p. 266ff.   ² The native lexicons explain 𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭 by 𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭 "night-devil", and by 𐭮𐭲𐭭 or "devil"; see PAYNE SMITH, *Thes.*, col. 3665, and DOZY, *Supplément*, tom. ii. p. 365.   ³ I can. not explain the allusion here.

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

1995

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

2000

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

2005

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

Fol. 52 a.

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

2010

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ ܕܡܚܘܒܐ

1 I. e., صميم. 2 Gr. βήρυλλος. 3 The life of Mâr Awgin is published in Acta Martyrum et Sanctorum, Paris, 1892, tom. iii. pp. 376-480. 4 I. e., Cyril of Alexandria.

* ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܠܟܘܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ
 * ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ :
 * ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ
 * ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ :
 * ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ :
 * ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ :
 * ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ :
 * ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ :
 * ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ :
 * ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ :
 * ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ :
 * ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ :
 * ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ ܘܢܠܝܘܟܝܢ :

1975

1980

1985

Fol. 51b.

1990

1 See *supra*, p. 69, note 2.   2 *I. e.*, ἀναλογία; glossed by ܘܢܠܝܘܟܝܢ.
 3 Glossed by ܘܢܠܝܘܟܝܢ.   4 The sing. ܘܢܠܝܘܟܝܢ = κέλλα.   5 *I. e.*, πολιτεία;
 glossed by ܘܢܠܝܘܟܝܢ.   6 Glossed by ܘܢܠܝܘܟܝܢ; see PAYNE SMITH, *Theo.*, col.
 3146.   7 Glossed by ܘܢܠܝܘܟܝܢ.   8 *I. e.*, πρὸς τι; glossed by ܘܢܠܝܘܟܝܢ.

ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ

ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ

ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ

ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ

1960 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ

ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ

ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ

ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ

ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ

1965 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ

ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ

ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ

ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ

ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ

1970 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ

ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ ܕܡܢܘܨܘܢܐ

Fol. 51 a.

1 See PAYNE SMITH, *Thes.*, col. 1950.

2 Glossed by ܘܢܘܨܘܢܐ; see

PAYNE SMITH, *Thes.*, col. 296.

3 *I. e.*, Manes, the founder of the sect

of the Manicheans; for a Syriac account of his wretched death see *Acta Martyrum et Sanctorum*, Paris, 1892, tom. iii. p. 463f.

4 Of these words

the gloss says ܘܢܘܨܘܢܐ.

5 *I. e.*, ἀρχαιολογία; Glossed by ܘܢܘܨܘܢܐ.

6 *I. e.*, λόγος; glossed by ܘܢܘܨܘܢܐ.

7 *I. e.*, συνάγχη; glossed by ܘܢܘܨܘܢܐ.

8 *I. e.*, συζυγία; glossed by ܘܢܘܨܘܢܐ.

9 A Monastery of this name is

mentioned by Thomas Bishop of Margâ; see BUDGE, *Book of Governors*, vol. 11. p. 575.

10 Glossed by ܘܢܘܨܘܢܐ ܘܢܘܨܘܢܐ.

1940
 1945
 Fol. 50b.
 1950
 1955

1 Glossed by ܣܘܪܝܝܢܐ.

2 Glossed by ܕܡܫܚܐ.

3 Glossed by ܕܡܫܚܐ.

4 I. e., ܕܢܝ ܕܗܘܪܝܠ.

זֵלַתְּוֹתֶיךָ בְּכֹחַ אֲבִיךָ אֲרִיִּלָּהּ :

וְהַחֲנוּכָהּ הַלְלוּהָ לְעֵד זְמַן אֲרִיִּלָּהּ :

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ :

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ :

1920

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ :

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ *

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ :

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ *

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ *

1925

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ *

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ *

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ *

Fol. 50 a.

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ *

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ *

1930

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ *

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ *

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ *

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ *

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ *

1935

וְהַחֲנוּכָהּ דְחַבְרָה לְהַזְכִּירָהּ אֲדֵוֹתֶיךָ *

1 Glossed by אֲדֵוֹתֶיךָ. 2 "Calamity, misfortune, strife", &c., from καίρος; see PAYNE SMITH, *Theo.*, col. 3753. 3 I. e., κίττα=κλαα the longing of pregnant women for irregular foods. Glossed by בְּחַבְרָה דְחַבְרָה. 4 Glossed by אֲדֵוֹתֶיךָ. 5 Glossed by אֲדֵוֹתֶיךָ. 6 Glossed by אֲדֵוֹתֶיךָ. 7 Glossed by אֲדֵוֹתֶיךָ.

כָּמֹכָה לְתַבְנֵי קְדֻשָׁתְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ *
 וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל חַטֹּאתֵינוּ *
 1880 : וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל חַטֹּאתֵינוּ *
 וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל חַטֹּאתֵינוּ *
 וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל חַטֹּאתֵינוּ *
 וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל חַטֹּאתֵינוּ *
 1885 : וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל חַטֹּאתֵינוּ *
 וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל חַטֹּאתֵינוּ *
 וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל חַטֹּאתֵינוּ *
 1890 : וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל חַטֹּאתֵינוּ *
 וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל חַטֹּאתֵינוּ *
 וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל חַטֹּאתֵינוּ *
 1895 : וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל חַטֹּאתֵינוּ *
 וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל חַטֹּאתֵינוּ *
 וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְשִׁמְרֵנוּ מִכָּל חַטֹּאתֵינוּ *

Fol. 49a.

1 Glossed by *אשר*.   2 Glossed by *אשר*.   3 Glossed by *אשר*.
 4 Glossed by *אשר*.   5 Glossed by *אשר*.
 6 Glossed by *אשר*.   7 Glossed by *אשר*.   8 Glossed by *אשר*.   9 Glossed by *אשר*.

𐭪𐭥 𐭮𐭩𐭥𐭮𐭩 * 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *² 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *¹ 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *³ 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *⁴ 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *⁵ 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *⁶ 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *¹ 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *² 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *³ 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *⁴ 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *⁵ 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *⁶ 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *¹ 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *² 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *³ 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *⁴ 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *⁵ 𐭮𐭥 𐭮𐭥
 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 *⁶ 𐭮𐭥 𐭮𐭥

1860

1865

Fol. 48 b.

1870

1875

¹ Glossed by 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥 𐭮𐭥.

² Glossed by 𐭮𐭥.

³ Glossed by 𐭮𐭥 𐭮𐭥.

⁴ Glossed by 𐭮𐭥.

⁵ Glossed by 𐭮𐭥.

⁶ Glossed by 𐭮𐭥 𐭮𐭥.

מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי *¹

1800

וְאֵל דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי

מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי *²

וְאֵל דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי *³

מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי *³

וְאֵל דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי

1805

מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי

וְאֵל דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי *⁴

מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי

וְאֵל דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי *⁵

Fol. 47 a.

מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי

1810

וְאֵל דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי

מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי

וְאֵל דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי

וְאֵל דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי

וְאֵל דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי

1815

וְאֵל דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי

וְאֵל דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי *⁶

מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי

וְאֵל דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי

¹ Glossed by דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי.

² Glossed by דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי.

³ Glossed by דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי.

⁴ Glossed by דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי. ⁵ Glossed by דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי.

⁶ Glossed by דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי מִן דְּבַרְכֵי לְבָרְכֵי.

דָּבָר מִדְּבָרָא דְּהַלְלֵנָּה וְלֵשָׁנָה וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 ❖ וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 : מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 ❖ מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 : מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם *
 ❖ מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 : מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 ❖ מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 : מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 ❖ מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 : מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 ❖ מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 : מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 ❖ מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 : מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 ❖ מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 : מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 ❖ מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 : מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :
 ❖ מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה הַיּוֹם אֲנִי מֵדַבֵּר וְעַל מַעֲרִיבֵי הַשָּׁמַיִם :

1780

1785

Fol. 46 .

1790

1795

¹ Glossed by מִלְּפָנֶיךָ.

² Glossed by מִלְּפָנֶיךָ.

... אֶת הַיָּדָא ...

אֶת הַיָּדָא לְהַזְכִּיר דְּבַחְבָּד בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי :

1760

וְלִבְלִבְיָא וְנִקְרָא * מִלְּאָא דְּהַבְּרַי :

דְּבַחְבָּד עַבְדָּא דְּבַחְבָּד לְהַזְכִּיר בְּמַדְבָּרַי :

וְדִבְרֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי :

בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד :

בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד :

1765

וְכַל יְמֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד :

בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד :

בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד :

בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד :

Fol. 46 a.

בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד :

1770

בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד :

בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד :

בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד :

בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד :

בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד :

1775

בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד :

בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד בְּמַדְבָּרַי בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד :

1 Glossed by בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד .

2 Glossed by בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד .

3 Glossed by בְּכַל יְמֵי אֶדְוֵד .

1740
 1745
 1750
 1755

1 *
 2 *
 3 *
 4 *
 5 *
 6 *
 7 *
 8 *
 9 *
 10 *
 11 *
 12 *
 13 *

1 Glossed by ...
 2 Glossed by ...
 3 Glossed by ...
 4 Glossed by ...
 5 Glossed by ...
 6 Glossed by ...
 7 Glossed by ...
 8 Glossed by ...
 9 Glossed by ...
 10 Glossed by ...
 11 Glossed by ...
 12 Glossed by ...
 13 I. e., *τραπέζα*. Glossed by ...

: 1705
 * 1
 * 2
 : 1710
 * 4
 * 5
 * 6
 * 7
 : 1715
 *
 * 8
 * 9
 : 1720

¹ Glossed by 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥.

² Glossed by 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥.

³ Glossed by 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥.

⁴ Glossed by 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥.

⁵ Glossed by 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥.

⁶ Glossed by 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥.

⁶ Glossed by 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥.

⁷ Glossed by 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥.

⁸ Glossed by 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥.

⁹ Glossed

by 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥.

لَبَّاسٌ صَدْرٌ دُنْيَا لِبَدِّدِ شِخْرِي سَمْعًا وَبَصَرًا

❖ وَبَحْتَتَتَّ نَهْ كَلَمَتِ كَجِهْ نَهْ وَبَدَّ

وَأَسْمَاءُ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

1665

❖ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

وَأَسْمَاءُ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

❖ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

وَأَسْمَاءُ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

❖ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

1670

وَأَسْمَاءُ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

Fol. 43b

❖ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

وَأَسْمَاءُ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

❖ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

وَأَسْمَاءُ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

1675

❖ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

وَأَسْمَاءُ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

❖ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

وَأَسْمَاءُ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

❖ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

1680

وَأَسْمَاءُ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

❖ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

وَأَسْمَاءُ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ وَبَدَّ نَهْ

1 Glossed by وَبَدَّ. 2 See *supra*, line 169. Cf. NÖLDEKE, *Z.D.M.G.*, Vol. xxvii, p. 500, note 4. 3 Glossed by وَبَدَّ. 4 Glossed by وَبَدَّ.

מַעְיָל תַּבְּרָהּ מִיָּד מִלִּבְּךָ בְּדִבְרֵי דְלֵיל דְּמַרְזֵי :
 ❖ * 1 ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי *
 2 ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :
 ❖ ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :
 1625 ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :
 ❖ ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :
 ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :
 ❖ ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :
 ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :
 1630 ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :
 ❖ ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :
 ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :
 ❖ ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :
 ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :
 1635 ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :
 ❖ ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :
 ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :
 ❖ * ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי *
 ❖ * ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי *
 ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :
 1640 ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :

1 Glossed by מַרְזֵי.

2 This ִּשְׁמַרְזֵי begins ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי.

ִּשְׁמַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי : מַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי : מַרְזֵי דְּמַרְזֵי דְּמַרְזֵי לְמַרְזֵי דְּמַרְזֵי :

✧ **ܠܢܚܝܢ ܡܢ ܡܢܘܨܐ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ**
ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ
 ✧ **ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ**
ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ
 ✧ **ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ**
ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ
 ✧ **ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ**
ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ
 ✧ **ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ**
ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ
 ✧ **ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ**
ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ
 ✧ **ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ**
ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ
 ✧ **ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ**
ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ
 ✧ **ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ**
ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ
 ✧ **ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ**
ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ
 ✧ **ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ**
ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ

1580

1585

1590
Fol. 4r b.

1595

1 Glossed by **ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ**.

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

1535

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

1540

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

1545

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

1550

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

ܕܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ

Fol. 40 b.

¹ *L. e.*, πανδοκειον, Arab. فُنْدُق. This word is always pointed ܦܢܕܩܐ in Nestorian MSS. ² Glossed by ܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ. ³ Glossed by ܦܢܩܐ. ⁴ "Shorn", in allusion to the Jacobite tonsure. ⁵ On the margin ܦܢܩܐ. ⁶ Glossed by ܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ. ⁷ The exact position of this village is unknown to me. ⁸ Glossed by ܡܝܢ ܕܝܢܐ ܕܡܝܢ ܕܝܢܐ.

1515 : ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢ ܘܕܝܘܢܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢ ܘܕܝܘܢܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢ ܘܕܝܘܢܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢ ܘܕܝܘܢܝܢܐ
 1520 : ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢ ܘܕܝܘܢܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢ ܘܕܝܘܢܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢ ܘܕܝܘܢܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢ ܘܕܝܘܢܝܢܐ
 1525 : ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢ ܘܕܝܘܢܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢ ܘܕܝܘܢܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢ ܘܕܝܘܢܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢ ܘܕܝܘܢܝܢܐ
 1530 : ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢ ܘܕܝܘܢܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢ ܘܕܝܘܢܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢ ܘܕܝܘܢܝܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢ ܘܕܝܘܢܝܢܐ

Fol. 40a.

1 From ὄρος: glossed by ܕܝܘܢܝܢ. 2 Glossed by ܕܝܘܢܝܢܐ. 3 Glossed by ܕܝܘܢܝܢܐ.
 4 Glossed by ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܕܝܘܢܝܢܐ. 5 Glossed by ܕܝܘܢܝܢܐ.
 6 Glossed by ܕܝܘܢܝܢܐ. 7 ܕܝܘܢܝܢܐ = ܕܝܘܢܝܢܐ = προθεσμία. Glossed by ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܕܝܘܢܝܢܐ.

⊛ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ

⊛ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ
 ⊛ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ
 ⊛ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ
 ⊛ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ

1480

.ḥḥḥ ḥḥḥḥ.

⊛ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ
 ⊛ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ
 ⊛ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ
 ⊛ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ
 ⊛ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ
 ⊛ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ
 ⊛ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ
 ⊛ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ
 ⊛ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ

1485

1490

Fol. 39a.

1 Glossed by ḥḥḥḥ "worms". Compare ḥḥḥḥ, i. e., σκῆλαι;
 PAYNE SMITH, *Thes.*, col. 2715. 2 Glossed by ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ ḥḥḥḥ.
 ḥḥḥḥḥḥ = συγκλητικός. 3 Glossed by ḥḥḥḥ. 4 From καθαρός;
 glossed by ḥḥḥḥ. 5 From πάθος; glossed by ḥḥḥḥ.

* օճոն ընդ ընդ քաղաքս օճոն ընդ քաղաքս
 : քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս :
 * քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս 1415
 : քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս :
 * քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս :
 : քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս :
 * քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս 1420
 : քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս :
 * քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս 1425
 : քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս :
 * քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս :
 : քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս :
 * քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս 1430
 : քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս :
 * քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս :
 : քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս : Fol. 37 b.

¹ *I. e.*, القوش, a town in the mountains about thirty miles north of Mōshul.   ² Compare DUVAL, *Lexicon*, col. 179: քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս, but Bar-Bahlul seems to refer to another place of the same name as he locates it in باعربايا.

Fol. 36 b.

❖ אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם ¹ * אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם

: אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

❖ אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

: אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

1395

❖ אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

: אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

❖ אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם ² * אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם

: אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

❖ אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

1400

: אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

❖ אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

: אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

❖ אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

: אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

1405

❖ אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

: אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

❖ אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

: אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

❖ אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

1410

: אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

❖ אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

: אֲנִי כְּחַסְדֵי הַיָּם כְּחַסְדֵי הַיָּם

Fol. 37 a.

¹ See PAYNE SMITH, *Thes.*, col. 1048.

² A mountain near Alkôsh.

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

1350

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

Fol. 35 b.

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

1355

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

1360

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

1365

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܝܘܢܝܢܐ

¹ Glossed by ܘܢܘܚܘܢܐ. ² Glossed by ܘܢܘܚܘܢܐ. ³ Glossed by ܘܢܘܚܘܢܐ. ⁴ Glossed by ܘܢܘܚܘܢܐ. ⁵ Glossed by ܘܢܘܚܘܢܐ.

מִדְּבַרְבָּרִים וְשֵׁשׁ לְדָבָר לְכֹהֵן אֲנִי :

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

אֵל מִי מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

1330

בְּיָדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

Fol. 35 a.

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

1335

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

1340

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

1345

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי וְעַתָּה יִשְׁמַעְתֶּם מִיָּדִי

¹ Glossed by בְּיָדִי . The form given in PAYNE SMITH, *Thes.*, col. 2450,

is בְּיָדִי .

² Glossed by בְּיָדִי .

1290   תַּיְמָנִי דְמַסְכָּה דְגִזְוִי וְדַלְיָתִי וְדַבְרִי :
 וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי :
 1295   לְמַסְכָּה וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי :
 וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי :
 וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי :
 וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי :
 וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי :

1290

Fol. 34 a.

1295

..: אֲבָרָה מִיִּזְרְעֵל :..

1300   וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי :
 וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי :
 וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי :
 1305   וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי :
 וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי :
 וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי :
 וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי וְדַבְרִי :

1300

1305

1 Glossed by דַּבְרִי.   2 Glossed by חַסְדִּי.
 3 Glossed by וְדַבְרִי.
 4 Glossed by וְדַבְרִי.
 5 Glossed by וְדַבְרִי.
 6 Glossed by וְדַבְרִי.
 7 Glossed by וְדַבְרִי.
 8 Glossed by וְדַבְרִי.

✧ 𐎠𐎡𐎣𐎤𐎥𐎦𐎧𐎨𐎩𐎪𐎫𐎬𐎭𐎮𐎯𐎰𐎱𐎲𐎳𐎴𐎵𐎶𐎷𐎸𐎹𐎺𐎻𐎼𐎽𐎾𐎿𐏀𐏁
 𐏂𐏃𐏄𐏅𐏆𐏇𐏈𐏉𐏊𐏋𐏌𐏍𐏎𐏏𐏐𐏑𐏒𐏓𐏔𐏕𐏖𐏗𐏘𐏙𐏚𐏛𐏜𐏝𐏞𐏟𐏠𐏡𐏢𐏣𐏤𐏥𐏦
 1250
 ✧ 𐎠𐎡𐎣𐎤𐎥𐎦𐎧𐎨𐎩𐎪𐎫𐎬𐎭𐎮𐎯𐎰𐎱𐎲𐎳𐎴𐎵𐎶𐎷𐎸𐎹𐎺𐎻𐎼𐎽𐎾𐎿𐏀𐏁
 𐏂𐏃𐏄𐏅𐏆𐏇𐏈𐏉𐏊𐏋𐏌𐏍𐏎𐏏𐏐𐏑𐏒𐏓𐏔𐏕𐏖𐏗𐏘𐏙𐏚𐏛𐏜𐏝𐏞𐏟𐏠𐏡𐏢𐏣𐏤𐏥𐏦
 Fol. 33 a.
 ✧ 𐎠𐎡𐎣𐎤𐎥𐎦𐎧𐎨𐎩𐎪𐎫𐎬𐎭𐎮𐎯𐎰𐎱𐎲𐎳𐎴𐎵𐎶𐎷𐎸𐎹𐎺𐎻𐎼𐎽𐎾𐎿𐏀𐏁
 𐏂𐏃𐏄𐏅𐏆𐏇𐏈𐏉𐏊𐏋𐏌𐏍𐏎𐏏𐏐𐏑𐏒𐏓𐏔𐏕𐏖𐏗𐏘𐏙𐏚𐏛𐏜𐏝𐏞𐏟𐏠𐏡𐏢𐏣𐏤𐏥𐏦
 1255
 ✧ 𐎠𐎡𐎣𐎤𐎥𐎦𐎧𐎨𐎩𐎪𐎫𐎬𐎭𐎮𐎯𐎰𐎱𐎲𐎳𐎴𐎵𐎶𐎷𐎸𐎹𐎺𐎻𐎼𐎽𐎾𐎿𐏀𐏁
 𐏂𐏃𐏄𐏅𐏆𐏇𐏈𐏉𐏊𐏋𐏌𐏍𐏎𐏏𐏐𐏑𐏒𐏓𐏔𐏕𐏖𐏗𐏘𐏙𐏚𐏛𐏜𐏝𐏞𐏟𐏠𐏡𐏢𐏣𐏤𐏥𐏦
 1260
 ✧ 𐎠𐎡𐎣𐎤𐎥𐎦𐎧𐎨𐎩𐎪𐎫𐎬𐎭𐎮𐎯𐎰𐎱𐎲𐎳𐎴𐎵𐎶𐎷𐎸𐎹𐎺𐎻𐎼𐎽𐎾𐎿𐏀𐏁
 𐏂𐏃𐏄𐏅𐏆𐏇𐏈𐏉𐏊𐏋𐏌𐏍𐏎𐏏𐏐𐏑𐏒𐏓𐏔𐏕𐏖𐏗𐏘𐏙𐏚𐏛𐏜𐏝𐏞𐏟𐏠𐏡𐏢𐏣𐏤𐏥𐏦
 1265
 ✧ 𐎠𐎡𐎣𐎤𐎥𐎦𐎧𐎨𐎩𐎪𐎫𐎬𐎭𐎮𐎯𐎰𐎱𐎲𐎳𐎴𐎵𐎶𐎷𐎸𐎹𐎺𐎻𐎼𐎽𐎾𐎿𐏀𐏁
 𐏂𐏃𐏄𐏅𐏆𐏇𐏈𐏉𐏊𐏋𐏌𐏍𐏎𐏏𐏐𐏑𐏒𐏓𐏔𐏕𐏖𐏗𐏘𐏙𐏚𐏛𐏜𐏝𐏞𐏟𐏠𐏡𐏢𐏣𐏤𐏥𐏦
 ✧ 𐎠𐎡𐎣𐎤𐎥𐎦𐎧𐎨𐎩𐎪𐎫𐎬𐎭𐎮𐎯𐎰𐎱𐎲𐎳𐎴𐎵𐎶𐎷𐎸𐎹𐎺𐎻𐎼𐎽𐎾𐎿𐏀𐏁
 𐏂𐏃𐏄𐏅𐏆𐏇𐏈𐏉𐏊𐏋𐏌𐏍𐏎𐏏𐏐𐏑𐏒𐏓𐏔𐏕𐏖𐏗𐏘𐏙𐏚𐏛𐏜𐏝𐏞𐏟𐏠𐏡𐏢𐏣𐏤𐏥𐏦
 ✧ 𐎠𐎡𐎣𐎤𐎥𐎦𐎧𐎨𐎩𐎪𐎫𐎬𐎭𐎮𐎯𐎰𐎱𐎲𐎳𐎴𐎵𐎶𐎷𐎸𐎹𐎺𐎻𐎼𐎽𐎾𐎿𐏀𐏁
 𐏂𐏃𐏄𐏅𐏆𐏇𐏈𐏉𐏊𐏋𐏌𐏍𐏎𐏏𐏐𐏑𐏒𐏓𐏔𐏕𐏖𐏗𐏘𐏙𐏚𐏛𐏜𐏝𐏞𐏟𐏠𐏡𐏢𐏣𐏤𐏥𐏦

1 Glossed by 𐎠𐎡𐎣𐎤;
 glossed by 𐎠𐎡𐎣𐎤.
 4 Glossed by 𐎠𐎡𐎣𐎤.
 by 𐎠𐎡.

2 𐎠𐎡𐎣𐎤, a verb derived from 𐎠𐎡𐎣𐎤;
 3 Glossed by 𐎠𐎡𐎣𐎤.
 5 Glossed by 𐎠𐎡𐎣𐎤.
 7 Glossed by 𐎠𐎡𐎣𐎤.

6 Glossed
 8 Glossed

1230 : כִּי־בְּיָמֶיךָ אֶשְׁמַח־בְּיָמֶיךָ אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ
 לְבַחֲבֵיךָ ¹ אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ
 בְּיָמֶיךָ אֶשְׁמַח־בְּיָמֶיךָ אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ
 לְבַחֲבֵיךָ ² אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ
 אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ
 1235 : מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ
 לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ
 אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ
 מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ
 לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ
 1240 : מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ
 לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ
 אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ
 מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ
 לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ
 1245 : מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ
 לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ
 אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ
 מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ
 לְבַחֲבֵיךָ אֲדֹנָיִךְ מִן־מַדְוָהוֹ לְבַחֲבֵיךָ

Fol. 32 b.

¹ I. e., eira.   ² Glossed by אֲדֹנָיִךְ.   ³ Glossed by אֲדֹנָיִךְ.
⁴ Glossed by אֲדֹנָיִךְ : אֲדֹנָיִךְ אֲדֹנָיִךְ אֲדֹנָיִךְ.   ⁵ He is perhaps mentioned
 by Thomas of Margâ Bk. vi. chap. 1 (*Book of Governors*, II, p. 577).   ⁶ A
 village in Margâ on the Lower Zâbh.   ⁷ Glossed by אֲדֹנָיִךְ אֲדֹנָיִךְ.
⁸ Glossed by אֲדֹנָיִךְ אֲדֹנָיִךְ אֲדֹנָיִךְ אֲדֹנָיִךְ אֲדֹנָיִךְ.   ⁹ Glossed
 by אֲדֹנָיִךְ אֲדֹנָיִךְ.   ¹⁰ Glossed by אֲדֹנָיִךְ אֲדֹנָיִךְ.

دَځَدَه ځَم ځځځځ ځځځځ ځځځځ :
ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ :

.. ځځځځ ځځځځ ..

ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ :	Fol. 32 a.
ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ :	1215
ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ :	
ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ :	
ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ :	1220
ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ :	
ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ :	
ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ :	1225
ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ :	
ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ :	
ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ ځځځځ :	

¹ Glossed by ځځځځ.   ² Glossed by ځځځځ.   ³ Glossed by ځځځځ.

ⲕⲁⲛⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

Fol. 30 a.

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

1135

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

1140

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

1145

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

1150

ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ

¹ Glossed by ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ.

² Glossed by ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ : ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ.

³ *I. e.*, μεγαλειον "Gospel". See HOFFMANN, *Syr.-Arab. Glossen*, p. 214, No. 5475; DUVAL, *Lexicon*, col. 1017.

⁴ Glossed by ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ.

⁵ Glossed by ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ.

⁶ Glossed by ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ. ⁷ *I. e.*, ἐπιτροπος.

Glossed by ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲕⲁ.

יִשְׁפָּטֵנוּ וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

❖ לְעַבְדְּךָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ

1070

וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

❖ וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

❖ וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

Fol. 28 b.
1075

❖ וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

❖ וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

❖ וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

1080

וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

❖ וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

❖ וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

1085

❖ וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

❖ וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

❖ וְיִשְׁמָרֵנוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ וְיִשְׁפָּטֵנוּ

† See *supra*, line 520.
G*

יְהוֹרֵי חַדְשֵׁי דְּכָל שָׁנָא לְשָׁנָא שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ כְּדֵי שֶׁבֶר מַלְכֵי דְּמַלְאָכָא לְשָׁנָא שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ מַלְאָכָא דְּמַלְאָכָא שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי :

1025

❖ שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ כְּדֵי שֶׁבֶר מַלְכֵי דְּמַלְאָכָא לְשָׁנָא שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ מַלְאָכָא דְּמַלְאָכָא שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ כְּדֵי שֶׁבֶר מַלְכֵי דְּמַלְאָכָא לְשָׁנָא שְׁמֵי שְׁמֵי :

1030

❖ שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ כְּדֵי שֶׁבֶר מַלְכֵי דְּמַלְאָכָא לְשָׁנָא שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ מַלְאָכָא דְּמַלְאָכָא שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ כְּדֵי שֶׁבֶר מַלְכֵי דְּמַלְאָכָא לְשָׁנָא שְׁמֵי שְׁמֵי :

Fol. 27 b.
1035

❖ שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ כְּדֵי שֶׁבֶר מַלְכֵי דְּמַלְאָכָא לְשָׁנָא שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ מַלְאָכָא דְּמַלְאָכָא שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ כְּדֵי שֶׁבֶר מַלְכֵי דְּמַלְאָכָא לְשָׁנָא שְׁמֵי שְׁמֵי :

1040

❖ שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ כְּדֵי שֶׁבֶר מַלְכֵי דְּמַלְאָכָא לְשָׁנָא שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ מַלְאָכָא דְּמַלְאָכָא שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ כְּדֵי שֶׁבֶר מַלְכֵי דְּמַלְאָכָא לְשָׁנָא שְׁמֵי שְׁמֵי :

1045

❖ שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי שְׁמֵי :

❖ כְּדֵי שֶׁבֶר מַלְכֵי דְּמַלְאָכָא לְשָׁנָא שְׁמֵי שְׁמֵי :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

980

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

985

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

990

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ ܕܥܩܪܘܢ :

Fol. 26 b.
995

1 A town close to Eski-Mōsul on the Tigris; see HOFFMANN, *Auszüge*, p. 97.

מִן־הַמִּזְבֵּחַ לְעֹלֹתֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ

930

דְּבַר־יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 * וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 * וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 * וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 * וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ

Fol. 25 a.
935

940

* וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 * וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 * וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 * וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ

945

* וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 * וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 * וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 * וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ

950

* וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 * וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 * וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶת־קוֹלֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ

910 : ԻՅԿՆՆԻ ԼՈՍԻՆ ԵՆՄԱԿԱՆ ԼՈՍՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ :
 * ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ *
 : ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ :
 * ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ *
 : ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ :
 * ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ *
 : ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ :
 * ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ *
 : ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ :
 * ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ *
 : ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ :
 * ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ *
 : ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ :
 * ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ *
 : ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ :
 * ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ *
 : ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ :
 * ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ ԵՆՍՈՒՆԻ *

Fol. 24 b.
915

920

925

1 Glossed by ԵՆՍՈՒՆԻ.   2 Glossed by ԵՆՍՈՒՆԻ.   3 Glossed by ԵՆՍՈՒՆԻ
 ԵՆՍՈՒՆԻ.   4 ԵՆՍՈՒՆԻ = σπεκουλάτωρ.   5 Glossed by ԵՆՍՈՒՆԻ
 "Children of revolt".   ԵՆՍՈՒՆԻ = στασιώδης.   6 Glossed by ԵՆՍՈՒՆԻ
 "Biers for the dead".   7 Glossed by ԵՆՍՈՒՆԻ "Nets". The sing. is ԵՆՍՈՒՆԻ
 = ԵՆՍՈՒՆԻ = ἀρκυσ. See PAYNE SMITH, *Thes.*, col. 39.

ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

890

ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

Fol. 24 a.
895

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

900

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

905

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ :

¹ I. e., "mirage". Glossed by ܘܢܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ ܕܘܚܘܢܐ. See HOFFMANN, *Syr.-Arab. Glossen*, p. 120, no. 3348; DUVAL, *Lexicon*, col. 656.

840 ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ

845 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ

850 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ

fol. 35a
855

ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ

855 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ
 ܘܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ ܕܢܘܨܘܢܐ

◊ 720 : 720 : 720 : 720 : 720 : 720 : 720 : 720 : 720 : 720

◊ 725 : 725 : 725 : 725 : 725 : 725 : 725 : 725 : 725 : 725

◊ 730 : 730 : 730 : 730 : 730 : 730 : 730 : 730 : 730 : 730

◊ 735 : 735 : 735 : 735 : 735 : 735 : 735 : 735 : 735 : 735

◊ 740 : 740 : 740 : 740 : 740 : 740 : 740 : 740 : 740 : 740

◊ 745 : 745 : 745 : 745 : 745 : 745 : 745 : 745 : 745 : 745

◊ 750 : 750 : 750 : 750 : 750 : 750 : 750 : 750 : 750 : 750

◊ 755 : 755 : 755 : 755 : 755 : 755 : 755 : 755 : 755 : 755

◊ 760 : 760 : 760 : 760 : 760 : 760 : 760 : 760 : 760 : 760

◊ 765 : 765 : 765 : 765 : 765 : 765 : 765 : 765 : 765 : 765

◊ 770 : 770 : 770 : 770 : 770 : 770 : 770 : 770 : 770 : 770

◊ 775 : 775 : 775 : 775 : 775 : 775 : 775 : 775 : 775 : 775

◊ 780 : 780 : 780 : 780 : 780 : 780 : 780 : 780 : 780 : 780

◊ 785 : 785 : 785 : 785 : 785 : 785 : 785 : 785 : 785 : 785

◊ 790 : 790 : 790 : 790 : 790 : 790 : 790 : 790 : 790 : 790

◊ 795 : 795 : 795 : 795 : 795 : 795 : 795 : 795 : 795 : 795

◊ 800 : 800 : 800 : 800 : 800 : 800 : 800 : 800 : 800 : 800

◊ 805 : 805 : 805 : 805 : 805 : 805 : 805 : 805 : 805 : 805

◊ 810 : 810 : 810 : 810 : 810 : 810 : 810 : 810 : 810 : 810

◊ 815 : 815 : 815 : 815 : 815 : 815 : 815 : 815 : 815 : 815

◊ 820 : 820 : 820 : 820 : 820 : 820 : 820 : 820 : 820 : 820

◊ 825 : 825 : 825 : 825 : 825 : 825 : 825 : 825 : 825 : 825

◊ 830 : 830 : 830 : 830 : 830 : 830 : 830 : 830 : 830 : 830

◊ 835 : 835 : 835 : 835 : 835 : 835 : 835 : 835 : 835 : 835

720

725

730

Fol. 20 a.
735

740

וְדַלְלָהּ שֶׁנִּתְּנָהּ דְּלִילָהּ :

❖ חֲבִיב מִלְּפָנֶיךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ מִן מִתְּנָה לְךָ מִלְּפָנֶיךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ :

❖ תִּתְּנֶנּוּ מִלְּפָנֶיךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ :

610

❖ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ מִלְּפָנֶיךָ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ :

❖ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ מִלְּפָנֶיךָ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ מִלְּפָנֶיךָ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ מִלְּפָנֶיךָ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ מִלְּפָנֶיךָ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

620

❖ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ מִלְּפָנֶיךָ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ מִלְּפָנֶיךָ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ מִלְּפָנֶיךָ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ מִלְּפָנֶיךָ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

625

❖ מִלְּפָנֶיךָ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ מִלְּפָנֶיךָ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ מִלְּפָנֶיךָ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ מִלְּפָנֶיךָ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

❖ מִלְּפָנֶיךָ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ לְךָ שֶׁנִּתְּנָהּ :

مَحْبُوبٌ لِّكَ يَا قُدُّوسُ دَجَلٌ مَّوَدَّةً :
 دَجَلٌ يَأْتِيكَ لَبَّ مَعَهُ يَتَّبِعُ لَكَ دَجَلٌ قَتْلًا :
 تَتَّبِعُكَ يَتَّبِعُكَ يَتَّبِعُكَ يَتَّبِعُكَ :

585

مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :
 لِكِّ مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :
 مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :
 مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :
 مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :

590

مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :
 مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :
 مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :
 مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :
 مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :
 مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :

Fol. 16 b.
595

مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :
 مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :
 مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :

600

مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :
 مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :
 مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :
 مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :
 مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :

605

مَلِكٌ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ يَأْتِيكَ :

560 : מִלְּמִשְׁכַּן מִן־דֹּם־שָׁמַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם
 * וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם
 : וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם
 * וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם
 565 * וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם
 : וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם
 * וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם
 : וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם
 570 : וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם
 * וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם
 : וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם
 * וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם
 : וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם
 580 : וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם
 * וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם וְעַד־מִן־מַדְבָּרַיִם

Fol 6 a.
575

1 "His troop"; glossed by מִן־מַדְבָּרַיִם.
 2 Glossed by מִן־מַדְבָּרַיִם.
 3 Glossed by מִן־מַדְבָּרַיִם.

ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ :
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ :
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ : 540
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ :
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ :
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ :
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ : 545
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ :
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ :
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ : 550
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ :
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ :
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ :
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ :
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ :
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ :
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ :
 ܘܕ ܡܢ ܡܢܘܨܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ ܕܝܠܠܝܢ :

Fol. 15b.
555

¹ The monks who had not as yet fully adopted the ascetic life.   ² ܝܘ.

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ *

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ *

520

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

525

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ *

530

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ³ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

Fol. 15 a.
535

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ :

¹ I. e., beating the board to summon the monks to evening prayer.

² The sacristan who attended to the service of the altar; see PAYNE SMITH, *Thes.*, col. 3666. ³ "Like the Nile".

Fol. 14 a.
495

❖ ܘܢܝ ܕܟܘܠܝܢ ܕܠܝܒܢܝܢ ܕܘܢܝܢܝܢ
 ܘܢܝܒܝܠܝܠ ܕܝܒܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ
 ❖ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ
 ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ
 ❖ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ

500

ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ
 ❖ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ
 ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ
 ❖ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ
 ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ

505

❖ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ
 ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ
 ❖ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ
 ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ
 ❖ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ

510

❖ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ
 ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ
 ❖ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ
 ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ
 ❖ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ
 ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ ܘܢܝܠܝܠܝܠ

Fol. 14 b.
515

service in the monastery; on this point see MAI, *Scriptorum Veterum nova collectio*, tom. X. p. 130a (Canons of Abraham, No. 10).

¹ I. e., to the door on the steps between the *ܘܢܝܠܝܠܝܠ* which led up to the raised platform, *ܘܢܝܠܝܠܝܠ*, at the east end of which stood the altar.

430 חֲבָנִים כִּי־בְּשֶׁמֶשׁ וּשְׁמֵשׁ וְלִשְׁמֵשׁ וְלִשְׁמֵשׁ * :
 ❖ וְיָבֹד לְחַבְרֵי שֶׁשׁ לָב שְׁמֵשׁ וְשֶׁשׁ דְּלִילָה וְנִי :
 : מִשְׁפָּה וְהַחֲבָנִים וְלִשְׁמֵשׁ חֲבָנִים דְּחַבְרֵי :
 ❖ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 : כִּי־בְּשֶׁמֶשׁ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים * :
 ❖ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 : כִּי־בְּשֶׁמֶשׁ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 ❖ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 : כִּי־בְּשֶׁמֶשׁ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 ❖ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 440 : כִּי־בְּשֶׁמֶשׁ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 ❖ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 : כִּי־בְּשֶׁמֶשׁ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 ❖ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 : כִּי־בְּשֶׁמֶשׁ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 ❖ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 : כִּי־בְּשֶׁמֶשׁ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 ❖ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 445 : כִּי־בְּשֶׁמֶשׁ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 : כִּי־בְּשֶׁמֶשׁ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 ❖ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 : כִּי־בְּשֶׁמֶשׁ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 ❖ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 450 : כִּי־בְּשֶׁמֶשׁ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 : כִּי־בְּשֶׁמֶשׁ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 ❖ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 : כִּי־בְּשֶׁמֶשׁ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :
 ❖ וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים וְשֶׁשׁ חֲבָנִים :

Fol. 12 b.
435

1 I. e., dwellers in the Desert of Σκήτη, ² *הַמְּדִינָה*, the town opposite to the mound of Kouyunjik which contained the ruins of the palaces of the kings of the last Assyrian Empire. 3 See BUDGE, *Book of Governors*, p. 102, note 7 (translation). 4 See B. O., iii. I. p. 500.

: 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 * 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 365
 : 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 * 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 : 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 * 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 370
 : 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 * 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 : 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 * 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 : 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 * 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 : 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 * 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 : 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 * 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 : 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 * 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 : 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 * 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 385

Fol. 11 a.
375

380

¹ On the margin 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥. ² The people of Khuzistân. ³ On this town see HOFFMANN, *Auszüge*, p. 41, note 351.

יִשְׁמָעֵנוּ וְיִשְׁמְרוּ שְׁמֵנוּ כְּשֶׁנֶּאֱמָר:

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

345

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

350

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

Fol. 10 b.

355

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

360

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

◊ מִן־הַמַּזְמֵר לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

1 Glossed by מִן־הַמַּזְמֵר "to speak".

וְעַל כֵּן מְבַרְכִים אֹתוֹ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

❖ וְעַל כֵּן מְבַרְכִים אֹתוֹ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

❖ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

300

בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

❖ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

❖ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

305

❖ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

❖ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

❖ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

310

בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

❖ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

❖ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

Fol 9b.
315

❖ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

❖ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

❖ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ :

: ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ ۱۰۱۰
 ❖ ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ ۱۰۱۰
 : * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 ❖ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 : * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 ❖ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 : * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 ❖ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 : * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 ❖ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 : * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 ❖ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 : * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 ❖ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 : * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 ❖ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 : * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 ❖ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 : * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 ❖ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 : * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *
 ❖ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ * ۱۰۱۰ ۱۰۱۰ *

Fol. 8 b.
275

280

285

290

Fol. 9 a.
295

250

יִשְׂרָאֵל בְּלִבְיָהוּ אֲשֶׁר־לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ :

⊛ מִן־מִזְבֵּחַ לְיָהוָה לְעֹלֹתֶיךָ יְיָ

יִשְׂרָאֵל בְּלִבְיָהוּ אֲשֶׁר־לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ :

⊛ מִן־מִזְבֵּחַ לְיָהוָה לְעֹלֹתֶיךָ יְיָ

יִשְׂרָאֵל בְּלִבְיָהוּ אֲשֶׁר־לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ :

Fol. 8 a.
255

⊛ מִן־מִזְבֵּחַ לְיָהוָה לְעֹלֹתֶיךָ יְיָ

יִשְׂרָאֵל בְּלִבְיָהוּ אֲשֶׁר־לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ :

⊛ מִן־מִזְבֵּחַ לְיָהוָה לְעֹלֹתֶיךָ יְיָ

יִשְׂרָאֵל בְּלִבְיָהוּ אֲשֶׁר־לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ :

⊛ מִן־מִזְבֵּחַ לְיָהוָה לְעֹלֹתֶיךָ יְיָ

260

יִשְׂרָאֵל בְּלִבְיָהוּ אֲשֶׁר־לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ :

⊛ מִן־מִזְבֵּחַ לְיָהוָה לְעֹלֹתֶיךָ יְיָ

יִשְׂרָאֵל בְּלִבְיָהוּ אֲשֶׁר־לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ :

⊛ מִן־מִזְבֵּחַ לְיָהוָה לְעֹלֹתֶיךָ יְיָ

יִשְׂרָאֵל בְּלִבְיָהוּ אֲשֶׁר־לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ :

265

⊛ מִן־מִזְבֵּחַ לְיָהוָה לְעֹלֹתֶיךָ יְיָ

יִשְׂרָאֵל בְּלִבְיָהוּ אֲשֶׁר־לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ :

⊛ מִן־מִזְבֵּחַ לְיָהוָה לְעֹלֹתֶיךָ יְיָ

יִשְׂרָאֵל בְּלִבְיָהוּ אֲשֶׁר־לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ :

⊛ מִן־מִזְבֵּחַ לְיָהוָה לְעֹלֹתֶיךָ יְיָ

270

יִשְׂרָאֵל בְּלִבְיָהוּ אֲשֶׁר־לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ :

⊛ מִן־מִזְבֵּחַ לְיָהוָה לְעֹלֹתֶיךָ יְיָ

1 I. e., ἀπόρασις.   2 I. e., Βελιαρ(?); see PAYNE SMITH, *Theol.*, col. 534.
3 I. e., ὁμοούσιος.

דָּרַשׁ מִדְּבַר מִלְכָּא דְּתַרְסֵי תְּרַבְּרָא דְּבַרְבַּר :
 ❖ וְדִבְרֵי מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :
 מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :
 ❖ מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :
 210 אֲדָבָר דְּבַרְבַּר מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :

❖ מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא *
 מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :
 ❖ מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :
 מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :

Fol. 7a.
215

❖ מִלְכָּא מִלְכָּא *¹ מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :
 מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :
 ❖ מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :
 מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :

220

❖ מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא *
 מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :
 ❖ מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :
 מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :

225

❖ מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :
 מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :
 ❖ מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :
 מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא :

¹ For the form מִלְכָּא see PAYNE SMITH, *Thes.*, col. 197.

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

165

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

170

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

180

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ

¹ See *supra*, line III.

² "Our Enemy". See PAYNE SMITH, *Theo.*,

col. 964.

³ *I. e.*, πιστός. Glossed by ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ.

⁴ *I. e.*, τέτταρα.

Glossed by ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ "four".

⁵ *I. e.*, ἀπόστολος. Glossed by ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ "Apostle".

⁶ Glossed by ⲛⲓⲛⲁⲛⲟⲩⲛⲓ "to sing" = λυρφοδεῖν.

: ܕܕܠܐ ܐܘܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ 100
 * ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ
 : ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ
 * ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ
 : ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ
 * ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ 105
 : ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ
 * ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ
 : ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ
 * ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ 110
 : ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ
 * ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ
 : ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ
 * ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ
 : ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ
 * ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ
 : ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ
 * ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ 120

Fol. 46.
115

¹ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ.   ² I. e., πατήρ. Glossed by ܕܡܪܝܢܐ "Father".
³ Glossed by ܕܡܪܝܢܐ "and Son". We should probably read ܡܪܝܢܐ = υἱός.
⁴ Glossed by ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ "Holy Spirit", i. e., ἅγιον πνεῦμα.   ⁵ I. e., ἄτομος.

60 : * كَلْبُ حَمَلٍ دَخَلَ فِي بَيْتِ حَمَلٍ فَجَاءَهُ حَمَلٌ
 وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ
 كَلْبُ حَمَلٍ دَخَلَ فِي بَيْتِ حَمَلٍ فَجَاءَهُ حَمَلٌ
 وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ *
 كَلْبُ حَمَلٍ دَخَلَ فِي بَيْتِ حَمَلٍ فَجَاءَهُ حَمَلٌ
 وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ
 65 : كَلْبُ حَمَلٍ دَخَلَ فِي بَيْتِ حَمَلٍ فَجَاءَهُ حَمَلٌ
 وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ
 كَلْبُ حَمَلٍ دَخَلَ فِي بَيْتِ حَمَلٍ فَجَاءَهُ حَمَلٌ
 وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ *
 كَلْبُ حَمَلٍ دَخَلَ فِي بَيْتِ حَمَلٍ فَجَاءَهُ حَمَلٌ
 وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ
 70 : كَلْبُ حَمَلٍ دَخَلَ فِي بَيْتِ حَمَلٍ فَجَاءَهُ حَمَلٌ
 وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ
 كَلْبُ حَمَلٍ دَخَلَ فِي بَيْتِ حَمَلٍ فَجَاءَهُ حَمَلٌ
 وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ
 75 : كَلْبُ حَمَلٍ دَخَلَ فِي بَيْتِ حَمَلٍ فَجَاءَهُ حَمَلٌ
 وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ
 كَلْبُ حَمَلٍ دَخَلَ فِي بَيْتِ حَمَلٍ فَجَاءَهُ حَمَلٌ
 وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ *

Fol. 3b.
75

¹ كَلْبُ حَمَلٍ دَخَلَ فِي بَيْتِ حَمَلٍ فَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ وَجَاءَهُ حَمَلٌ
 See also PAYNE SMITH, *Thes.*, col. 3052.   ² See PAYNE SMITH, *Thes.*,
 col. 1583; HOFFMANN, *Syr.-Arab. Glossen*, p. 230, no. 5860; DUVAL, *Lexicon*,
 col. 1076.   ³ I. e., ἀποφαιτική. Compare كَلْبُ حَمَلٍ دَخَلَ فِي بَيْتِ حَمَلٍ فَجَاءَهُ حَمَلٌ = كَلْبُ حَمَلٍ
 PAYNE SMITH, *Thes.*, col. 335.

مَنْ مَدَّ يَدَهُ إِلَىٰ كِتَابِ
رَبِّهِ فَغَسَّطْنَا اللَّهُ يَدَهُ
مَاءً لَاحِقًا ۗ إِنَّهُ
كَانَ ظَاهِرًا ۖ

SEMITISTISCHE STUDIEN

Ergänzungshefte zur Zeitschrift für Assyriologie.

Herausgegeben

von

CARL BEZOLD.

Heft 1:

Fragmente aus dem Mugrib des Ibn Sa'îd

Herausgegeben

von

K. Vollers.

Berlin

E m i l F e l b e r

1894.

Fragmente

aus dem Muğrib des Ibn Sa'îd.

Herausgegeben

von

K. VOLLERS.

I.

Bericht über die Handschrift und das Leben
des Aḥmed ibn Ṭûlûn

von

Ibn Sa'îd nach Ibn ed-Dâjâ.

Berlin

Emil Felber

1894.

Einleitung.

Als ich vor einigen Jahren¹⁾ einen Ueberblick über die geschichtliche und geographische Litteratur der viceköniglichen Bibliothek in Kairo gab, konnte ich nur den fünfzehnten über Andalusien handelnden Theil vom **المغرب** des 'Ali b. Mûsà Ibn Sa'îd²⁾ namhaft machen. Durch einen unerwarteten Fund ist die genannte Bibliothek in den Besitz von neuen derselben autographen Handschrift desselben Werkes angehörigen Fragmenten gelangt, die uns die Möglichkeit geben, ein klares Bild von der Anlage des Werkes, seinen Schicksalen und seinem geschichtlichen Werthe zu gewinnen und uns den Verlust der noch fehlenden Theile schon eher verschmerzen lassen. Gelegentlich der Restauration der grossen Moschee des Sultan Mu'ajjad († 824 H) in Kairo wurde in einem bisher nicht beachteten Zimmer ein Stoss teilweise sehr beschädigter Fragmente gefunden, die auf Befehl des Diwan der frommen Stiftungen zunächst in die Azhar übergeführt wurden. Es bedurfte langwieriger Korrespondenzen, um diese Fragmente für die vicekönigliche Bibliothek zu gewinnen; die korrekte Haltung des Muḥammad el Enbâbi, des derzeitigen Rektors der Azhar, in dieser Angelegenheit kann nicht genug gerühmt werden.

1) Vgl. Zeitschrift der DMG. 1889 pp. 99—120; p. 107: Ibn Sa'îd.

2) Vgl. WÜSTENFELD, *Geschichtschreiber der Araber* no. 353. Das Todesjahr 685 wird von as-Siûfî und Al-Maccari, das andere (673) von Ibn et Tagribardi und Haji Khalfa bezeugt.

II

Wir stehen vor einer der ehrwürdigsten Handschriften der arabischen Litteratur. Denn nicht nur, dass wir das Autograph eines der geistvollsten und begehrtesten arabischen Historiker vor uns haben, sondern die zahlreichen Zeugnisse, welche hervorragende Leser auf der Hs. hinterlassen haben, geben uns auch ein Bild ihres grossen Einflusses durch viele Jahrhunderte hindurch und legen die Vermuthung nahe, dass das anfangs in Halab, später in Kairo wohlverwahrte Autograph nie oder selten abgeschrieben ist.

Wie schon früher¹⁾ erwähnt wurde, schrieb Ibn Sa'ïd sein Werk für den Wezîr Kamâl-ed-dîn in Aleppo; andererseits sagt uns dieselbe Hs., dass sie vom Sultan Mu'ajjad seiner Moscheenbibliothek einverleibt wurde.²⁾ Die neugefundenen Fragmente — meist lose Blätter, wenige zusammenhängende Lagen — umfassen 865 Bl., von denen sich 536 auf Aegypten und 329 auf Andalusien beziehen. Nimmt man dazu den ältern 181 Bl. umfassenden Band, so ergeben sich im ganzen 1050 Bl., von denen 510 die Geschichte Andalusiens betreffen. Die Blätter haben eine Höhe von 33 1/2 und eine Breite von 24 1/2 cm; die Zahl der Zeilen ist 14 oder 15. Die Schrift ist durchweg eigenartig. Wegen ihrer Grösse macht sie auf den ersten Blick den Eindruck grösster Deutlichkeit, aber beim Lesen wird man nur zu oft durch kühne Ligaturen und andere Schwierigkeiten aufgehalten. Der Grundzug der Schrift ist ostländisch, und ich kann mir ihre zahlreichen Eigentümlichkeiten nur durch die Annahme erklären, dass der spanische Verfasser seine westländische Hand allmählich mit der ostländischen vertauschte.

1) Arab. Katalog der vicekg. Bibl. V 155; ZDMG. 1889, 107.

2) Dieselbe Bemerkung trägt auch der 15. Theil, der aber nicht aus der Moschee des Mu'ajjad, sondern aus dem Nachlasse des Muṣṭafâ P. Fâzyl (vgl. ZDMG. 1876, 312 ff.) für die vicekg. Bibliothek erworben wurde. Wir müssen also annehmen, dass dieser Teil vor geraumer Zeit aus der Moschee auf unbekannte Weise entfernt und an den genannten Bibliophilen verkauft wurde.

III

Wie ich bereits andeutete, wird unsere bisher recht dürftige Kenntniss der Thätigkeit des IS als Geschichtschreiber durch diese neuen Fragmente erheblich erweitert, obwohl gerade wegen der theilweisen Erweiterung auch neue Räthsel sich aufdrängen. Bevor wir die Aussagen des autographen **المغرب** prüfen, dürfte es angebracht sein, das ein wenig verworrene Bild der gesammten litterarischen Thätigkeit des IS, welches uns die Biographen hinterlassen haben, so klar wie möglich vorzuführen. Die belletristischen Werke lassen sich hier nicht ausschliessen, weil sie zum grossen Theile biographischen Inhalts gewesen zu sein scheinen. Ibn Sa'ïd schrieb:

I. Ueber Geschichte und Verwandtes:

1. **المُغْرِب في حُلَى المَغْرِب**. so nach dem Autograph as-Siûti, Al-Maccari (*analectes* I 640) und Haji Khalfa V 409, während al Kutbi (II 89) **حلى** durch **اخبار**, Ibn et Tagribardi¹⁾ **حلى** durch **اخبار أهل**, Haji Khalfa (no. 12468) dasselbe durch **حلى** **عكاسن** **حلى أهل** ersetzt. Es bestand nach HKh aus 15 Bänden (**مجلد**).

2. **المُشْرِق في حلى المَشْرِق** (Macc. a. a. O.) mit ähnlichen Varianten wie oben. Maccari nennt diese beiden Werke eigenartig und aus vielen Büchern bestehend; Haji Khalfa schreibt ihnen 150 Bücher (**سِفر**) zu und nennt die Behauptung des 'Ali el Kâri († 1014), dass sie 60 Bände umfassten, pure Einbildung.

3. Eine grosse und eine kleine Chronik, Haji Khalfa no. 2095.

4. **لذة الاحلام في تاريخ أمم الأعجام**, ib. no. 11087.

1) **المنهل الصافي** Hs. Kairo (ZDMG. 1889, 120) II f. 453a.

5. الطالع السعيد في تاريخ بني سعيد (as-Siûti und Macc. a. a. O.), die Geschichte seiner Familie.

6. كنوز المطالب في آل ابي طالب nach Ibn et Tağrîbardi.

7. Nuntius laetitiae de historia Arabum paganorum, dessen Autograph in Tübingen liegt.

II. Ueber Erdkunde und Reisen:

1. Extensio terrae, in Oxford und Petersburg.

2. Orbis descriptio, in Oxford; Auszüge in AMARI'S *Bibl. arabo-sicula* pp. 136 f. und in *Bollettino ital. degli studi orr.* 1881, settembre.

3. النسخة المسكية, über seine Pilgerfahrt nach Mekka, Macc. I 642.¹⁾

4. عدة المستنجز وغفلة المستوفز, über seine zweite Reise nach dem Osten, ib. I 706.

III. Zur Dichtung und schönen Litteratur:

1. المرقصات والمطربات Macc. I 640, unter dem Titel " عنوان المرقص " in Kairo (bei Wehbi, 1286, 75 Ss. 8°) gedruckt; bei al Kutbi und Ibn et Tağrîbardi المرقص والمطرب; vgl. auch HKh no. 11822.

2. الحكلى بالاشعار al Mağrîzî, *hiyat* II 181, 37; Macc. I 653.

3. المقتطف من ازهار الطرف Macc. I 640.

4. المرممة Kollektaneen zur schönen Litteratur und Geschichte, Macc. a. a. O. nach der Aussage eines Wezir.

5. غرة الطالعة HKh no. 8572, über die Dichter des 7. Jahrhunderts.

1) In BÄDEKER'S *Ober-Aegypten* (1891) p. 50 werden einige Verse eines Ibn Sa'îd auf Siût mitgeteilt, deren Quelle ich nicht kenne. Wenn unser IS gemeint ist, liegt es bei dem Schweigen der Quellen am nächsten, anzunehmen, dass er auf seiner Heimreise von Mekka (i. J. 652) nach dem Westen auch Oberägypten berührt hat.

6. *ريحانة الادب في المحاضرات* HKh no. 6752, poetische Anthologie.

7. *نتائج القرائح في مختار المراثي والمدائح* ib. no. 13558.

8. *ملوك الشعر* al Kutbi, *farwât* II 90; Macc. I 657.

9. *الغراميات* nach Ibn et Taġrîbardi a. a. O.

10. *حل الرسائل* nach Ibn et Taġrîbardi a. a. O.

Diese Uebersicht lehrt uns, dass nur fünf Werke des IS erhalten sind, während andere sechzehn verloren zu sein scheinen.

Als ich die sehr mühsame Prüfung der auf Aegypten bezüglichen Fragmente vornahm, blieb mir nichts übrig, als zunächst die rein geschichtlichen Stücke chronologisch zu ordnen, um die übrigen Fragmente inhaltlich zu gruppieren. So kam ich zu folgendem Ergebniss:

1. Die Statthalter vor Ibn Ṭulûn, Blatt 69.

2. Die Ṭuluniden, Bl. 84.

3. Die Iḥsiden und die Zwischenzeit zwischen ihnen und den Ṭuluniden, Bl. 85.

4. Die Fatimiden, Bl. 39.

5. Die Eijubiden und die Kreuzfahrer, Bl. 62. In der Einleitung zur Biographie Saladin's sagt IS, dass die Geschichte der Eijubiden theils zum *مغرب* und theils zum *مشرق* gehöre.

6. Zur Topographie

a) von Heliopolis mit der Geschichte Joseph's und der alten Herrscher (Raijân usw.), Bl. 13.

b) von Fustât und al Qâhira, Bl. 26.

7. Ueber ägyptische Richter nach al Kindi, Bl. 6.

8. Ein Stoss Fragmente, die man füglich als „ägyptische Biographien“ zusammenfassen kann, Bl. 152.

Der im arabischen Katalog der viceköniglichen Bibliothek (V 155) mitgetheilte Titel des Werkes kehrt hier

mehrere Male wieder und bestätigt, ja ergänzt theilweise die auf die allmähliche Entstehung desselben bezüglichen Angaben al Maccari's (I 680. 685) und die dürftige Notiz Haji Khalfa's (V 648). Das um's Jahr 530 von 'Abdallâh b. Ibrâhîm Ibn al Hîgârî¹⁾ begonnene Werk **المسهب في غرائب المغرب** wurde von Abd-al-malik, dem Urgrossvater des 'Ali, von dessen Söhnen Abû Ga'far Ahmed und Muḥammad, weiter von Mûsâ, dem Sohne des Muḥammad und Vater unseres 'Alî, fortgesetzt, um endlich von 'Alî abgeschlossen und unter dem Titel des **مغرب** ausgegeben zu werden. Unser Verfasser schreibt seinem Vater und seinem Grossvater das grösste Verdienst bei der Abfassung dieses Werkes zu.

Wir pflegen den Magrib erst von Barka oder Tripoli aus zu rechnen, aber die vorliegende Hs. des **مغرب** zeigt uns, dass IS auch Aegypten darin einbegriff,²⁾ so dass der **مشرق** nur die Länder ostwärts von Aegypten umfasst haben kann. Hören wir, was die Hs. über die Anlage und den Inhalt des **مغرب** aussagt. Das oben erwähnte Fragment über Heliopolis hat den folgenden Titel:

السفر الثالث من كتاب المغرب في حلى المغرب الذى صنفه
بالموارثة في مائة وخمس عشرة سنة سنة من أهل الاعتناء

1) Irrthümlich al Hîgâzî in **عنوان المرقصات** p. 67 in den Hss. des Ibn Haldûn (*Prolegg., trad.* I p. X n. 3) und im Katalog von Kairo a. a. O., wo auch Abû Muḥammad statt Abû 'Omar gelesen werden muss. Er starb nach G. DE SLANE im Jahre 591 in Ceuta. Einen andern Hîgârî († 502) nennt Jacut (*Wörterbuch* IV 875).

2) Dieselbe Anschauung tritt im **عنوان المرقصات** hervor, wo IS (p. 59) sagt: **شعراء المغرب من أول الديار المصرية الى البحر المحيط.**

بالادب وهم الخ . . . كتبه بخطه للخزانة الجلييلة المعمورة
 بطول بقاء السيد صاحب الكبير الحسين المنعم الامام
 العالم كمال الدين بن ابي جرادة العقيلي احيا الله رسوم
 الفضائل ببقائه وابقى رونقها وبهجتها بدوام سعده وارتقائه
 متفياً ظله المنعش باحسانه على¹⁾ بن موسى بن محمد
 ابن عبد الملك بن سعيد ابن خلف بن سعيد بن محمد
 ابن عبد الله بن سعيد . . . (Lücke) بن عثمان بن محمد
 ابن عبد الله بن سعد (Lücke) العنسي الاندلسي.²⁾

Auf dem Rücken desselben Blattes lesen wir nach
 der Eingangsformel: فهذا الكتاب السادس من الكتب التي
 يشتمل عليها كتاب النشوات الحميرية في حلى المملكة الوسطى
 من الممالك المصرية وهو الاول من كتب الكور المشرقية
 عن النيل³⁾ وسميته كتاب لذة اللمس في حلى كورة عين شمس
 يشتمل هذا الكتاب على اربعة (am Rande خمسة) كتب الاول
 كتاب منية النفس في حلى مدينة عين شمس الثاني كتاب⁴⁾

1) Etwas abweichende Genealogie bei al Maccari I 640 nach der
 إحاطة.

2) Der Rest des Titelblattes ist bedeckt mit Bemerkungen meist nam-
 hafter Leser, rechts oben Ibn Dukmâk, links davon Ahmed b. Muḥammad
 el Ḥanafi el Ḥamawi vom Jahre 1087, links davon al Maḳrîzî vom Jahre 803,
 links davon ein verwischter Name. Quer durch das Blatt zieht sich alle
 Lücken des Titels ausfüllend eine von al Maḳrîzî aus der إحاطة ausge-
 zogene Notiz über das Leben und die Schriften des IS, die sich wesentlich
 mit den bei al Maccari erhaltenen Auszügen deckt. Rechts unten ist ein
 Stück dieses Blattes und der folgenden leider abgerissen oder abgenagt;
 daher die obigen Lücken.

3) Dieser Gebrauch, die beiden Nilufer geographisch getrennt zu halten,
 wog auch bei Griechen und Römern über; vgl. G. LUMBROSO, *L'Egitto al
 tempo dei Greci e dei Romani*, Roma 1882, pp. 27—29.

4) Hier unleserlich, aber aus dem nachfolgenden Fragment zu ergänzen.

الاغتنباط في حلى مدينة القسطاط (fol. 2a) الثالث كتاب
النجوم الزاهرة في حلى مدينة القاهرة الرابع كتاب رَشَف القَبَل
في حلى قلعة الجبل الخامس النسخة الحاجرية في حلى الجزيرة
الصالحية

Fol. 3a ist mit der Stiftungsurkunde des Mu'ajjad und mit zahlreichen Leserzeugnissen bedeckt (darunter das Citat eines Sa'di-Verses), von denen nur das des Ḥasan el 'Aṭṭar interessant ist.¹⁾ Fol. 3b beginnt der Bericht über Heliopolis. Dass Haji Khalfa (s. v. مغرب) von der Widmung des Werkes an einen andern nicht weiter bekannten Grossen spricht, will ich hier nur andeuten. Der Titel dieses Abschnittes über Topographie (لذة اللّمس) wurde schon von Ibn Dukmāk irrthümlich als eine Quelle angesehen, aus der IS schöpfte.²⁾ Man beachte, dass der Verfasser in chronologischer Reihenfolge vorgeht (altes Aegypten, Residenz der Statthalter, Fatimiden, Eijubiden)!

Das vierte Buch' scheint die Geschichte der Iḥsiden enthalten zu haben, obwohl wir bei dem folgenden Titel die Angabe الرابع من كتاب المغرب في سفر leider vermissen: (Fortsetzung wie oben) ³⁾ حلى المغرب (fol. 1a); (1b) nach

نظر هذه المجلدة وطالعها من اولها الى آخرها الفقير ¹⁾
حسن بن محمد العطار ولقد كنت كثير الشغف والغرام بروية
هذا الكتاب الذى اظن انه لم يؤلف مثله احد في بابيه الى
ان ظفرت بهذه المجلدة بالخرانة المؤيدية عام ثلاث واربعين
بعد المائتين والالف اسأل الله ان يطلعنى على بقية هذا
الكتاب بمنه وكرمه.

2) *Description de l'Égypte*. Le Caire 1893, V p. 43 f., cf. préface p. 4.
Wir werden später noch auf diese Sitte oder eher Unsitte des IS, einzelnen Abschnitten gezielte Sondertitel zu geben, zu sprechen kommen.

3) Unter den Lesern, die sich auf diesem Titelblatte eingeschrieben

der Basmala **طُفَّح** العيون **الدَّعَج** في حلى دولة بنى **طُفَّح** wesentlich nach Ibn Zûlâk.

In den Eijubidenfragmenten finden wir am Ende der Biographie des Melik al Mansûr Muḥammad b. al-'Aziz die Bemerkung: **كامل الجزء الخامس من كتاب المغرب في حلى** المغرب . . . يتلوه . . . في السادس ترجمة السلطان الأفضل. Dieselben Fragmente werden mit folgender Bemerkung abgeschlossen: **كامل السادس من كتاب المغرب في حلى المغرب** وبتمامه **كامل كتاب الأكليل في حلى بلاد النيل الذى يشتمل عليه فلك الزهرة يتلوه في السابع الفلك الثانى من الافلاك المغربية وهو فلك عطارد الذى يشتمل عليه كتاب نفحات العنبر في حلى بلاد البربر كتبه بخطه على بن سعيد مكمله برسم الخزانة الصاحبية العلية الكمالية العقيلية عمرها الله بحضرة حلب في العشر الاخر من جمادى الآخرة سنة ست واربعين وستمائة.**

Unter den zahlreichen auf Andalus bezüglichen Fragmenten finden sich nur zwei Angaben über die Eintheilung des Werkes, nämlich der Anfang des elften Buches (**سفر**) beginnend mit dem Leben des al Hakam I (180—206 H) und Anfang und Ende des fünfzehnten Buches, der Schluss des ganzen Werkes.¹⁾ Der letzte Abschnitt spricht über

haben, nenne ich Ibn Dukmâk und al Maḳrîzî (wie oben), Aḥmed b. 'Abdallâh Ibn al Auhâdi (vom Jahre 802, cf. WÜSTENFELD, *Geschichtschreiber* no. 458) und das für die Geschichte der Hs. wichtige Zeugniß des Şafadi

(**طالعه وانتقى منه مالكة خليل بن ايبك بن عبد الله** الصفدى . . .) weil es uns den Schlüssel zu der befremdlichen Thatsache giebt, dass die Hs. aus der Bibliothek in Aleppo durch die Vermittelung eines hohen Beamten und angesehenen Gelehrten nach Aegypten kam. Ueber aš Şafadi vgl. WÜSTENFELD, *Geschichtschreiber* no. 423.

1) Vgl. den arabischen Katalog von Kairo V p. 155.

والارض الكبيرة d. h. Byzanz, Rom, den römisch-deutschen Kaiser und die Franken. Dann folgt: وهذه الارض جزائر وممالك كثيرة وقد تقدمت صورتها¹⁾ وبها كمل جميع كتاب المغرب في حلى المغرب والحمد لله وصلواته على خيرة خلقه محمد وعلى آله وصحبه وذلك بخط مكمل تصنيفه على بن سعيد في مدينة حلب الحروسية للخزاعة الصاحبية الكمالية عمرها الله بتاريخ سنة سبع واربعين وستمائة.)

Fassen wir alle diese Angaben zusammen, so dürfen wir daraus schliessen, dass IS seinen *المغرب* in 15 Bücher (سفر) oder Theile (جزء) zerlegte, von denen 1—6 Aegypten, 7—x die nordafrikanischen Berbern und x—15 das arabische Spanien behandelten. So viel ich weiss, finden wir hier in der arabischen Geschichtschreibung zum ersten Male eine Anordnung des Stoffes nach ethnischen Gruppen. Die von at Ṭabari und al Maʿūdi eingeleitete Annalistik wurde noch von Ibn al Gauzi und Ibn al Aʿtīr im siebenten Jahrhundert, ja nach Ibn Saʿīd von Ibn al Kaṭīr und ad Dahabi fortgesetzt. Der Verfall des Chalifats und das Aufkommen der Nebenreiche zeitigte Chroniken der kleinen Dynastien, wie sie von al Kiftī und Gamāl-ed-din al Ḥalabi geschrieben wurden. At Taʿālibi ordnete schon um 400 H die Dichter nach Provinzen, aber der Ruhm, dies Princip in der Geschichtschreibung zu Grunde gelegt zu haben, scheint Ibn Saʿīd zu gebühren. Und wahrscheinlich erklärt es sich aus den Anregungen dieses Werkes,

1) Das ist wohl auf seine geographischen Werke zu deuten.

2) Von Leserzeugnissen nenne ich fol. 1a Ibn Duqmāk (durch den Einband beschädigt), fol. 3a Muḥammad b. Muḥammad b. al Ḥassās el Miṣri el Bekri el Wafāʿi (974 H), vielleicht der bei WÜSTENFELD no. 552 genannte Historiker. Das Leben und die Werke dieses Bekriten und seines Enkels (a. a. O. no. 565) bedürfen noch eingehender Untersuchung. Die bei no. 552 unter 4)—6) aufgezählten Werke schreibe ich dem Enkel zu.

dass Ibn Haldûn, ebenfalls Westländer, sein grosses Geschichtswerk nach ethnischen Gesichtspunkten ordnete.

Dass der *مُشْرِق* des IS nicht anders angelegt war, schliesse ich aus dem im *الْمَغْرِب* irgendwo angeführten Titel eines Buches über Jemen: *حلى الزَّمن في حلى اليَمَن*.

Obwohl nun die Anlage des *مُغْرِب* in den grossen Zügen klar ist, bleiben im einzelnen noch viele Fragen übrig. Die Einleitung zum dritten Buch' lässt vermuthen, dass die Beschreibung anderer Städte vorausgegangen ist. Wenn aber Buch 1—2 topographischen Inhalts waren, so begreift man nicht, wo die ersten Statthalter und die Tuluniden Platz fanden. Vielleicht folgte die Geschichte der Statthalter dem Bericht über Fustât, Joseph und die Pharaonen, während die Bemerkungen¹⁾ im Eingange der Tuluniden-Geschichte die Möglichkeit offen lassen, dass ihr Buch in den sechs ägyptischen Büchern nicht mit einbezogen war. Schwieriger ist die Frage, ob das Buch über die Richter und die biographischen Fragmente überhaupt zum *مُغْرِب* gehörten und wo man sich ihren Platz denken muss. Ich kann nichts Entscheidendes für die Lösung dieser Fragen beibringen. Wahrscheinlich ist es mir, dass die Richter zu den Aegyptiaca des *مُغْرِب* gehörten, dass hingegen die Biographien aus einer belletristischen Sammlung stammen. Was die oben aufgezählten Sammlungen dieser Art angeht, so glaube ich, dass ihre Zahl in Wirklichkeit weit geringer war. Wie das angeführte Beispiel des Ibn Dukmâk zeigt, wurden die von IS einzelnen Büchern oder Abschnitten gegebenen Sondertitel als Titel selbstständiger Werke aufgefasst; nur so erklärt sich die Zahl der dem IS zugeschriebenen historischen und belletristi-

1) الكتب المتميزة und أفردت لهم

schen Werke, von denen wir keine Spur nachweisen können. Viele Werke des IS dürften nur im Entwurf existirt haben; so stelle ich mir die von Al-Maccari erwähnte *موزمة* als ein Bündel voll derartiger Entwürfe vor.

Ich fürchte, dass Viele, die den IS aus dem hier mitgetheilten Fragment kennen lernen, sich enttäuscht fühlen, weil sie mit übertriebenen Erwartungen an ihn herangetreten sind. Von dem vielgepriesenen und vielbenutzten Historiker erwartet man vielleicht neue Aufklärungen über die abbasidische Politik des dritten Jahrhunderts und findet statt dessen einen schöngeistigen Anekdotenjäger. Gewiss ist IS kein Historiker im modernen Sinne des Wortes, am wenigsten im Sinne der deutschen Zunft, aber er will es auch nicht sein: er will unterhalten und anregen. Am Schluss der Geschichte der Statthalter, nach der Biographie des Usâma b. Zeid at-Tanûhi,¹⁾ spricht der Verfasser sich über diesen Punkt aus wie folgt: *وليس الغرض ايراد ترجمة في هذا المكان لكل سلطان وانما ناتي بترجمة لمن له حكاية مفيدة او نظم او شعر الخ.*

Aber neben dieser schöngeistigen Tendenz tritt noch ein ernsteres Moment in der Geschichtschreibung des IS hervor, ich meine seinen feinen Sinn für grosse Persönlichkeiten, gleichviel, wo ihre Grösse liegt. Der dürren Annalistik setzt er eine lebendige Auffassung der geschichtlichen Bewegung gegenüber, und unter orientalischen Verhältnissen musste sein Interesse sich vor allem an die grossen, selbstthätig schaffenden und die Dinge gestaltenden Individuen heften. Mochten diese grossen Männer aus Spanien oder aus Aegypten stammen, mochten sie der Gegenwart oder einer fernen Vergangenheit angehören, mit gleicher Liebe versenkt unser Verfasser sich in ihre Thaten, ihre Worte, ihre Bestrebungen und sucht aus den ältesten Quellen ihr Bild getreu wiederzugeben. Und in

1) Vgl. WÜSTENFELD, *Die Statthalter von Aeg.* I 41.

diesem Punkte, dem Verhältniss des IS zu seinen Quellen, liegt ein weiterer Grund, warum wir ihm einen Ehrenplatz in der arabischen Geschichtschreibung anweisen müssen. Wie schon erwähnt wurde, berichtete IS über die ältesten ägyptischen Richter nach al Kindi, über die Ihsiden nach Ibn Zülâk; nach der Unterschrift der Biographie des Ahmed b. Ṭûlûn dürfen wir annehmen, dass wir hier das Werk des Ibn ed-Dâjâ fast unverändert vor uns haben, das heisst in allen diesen Fällen die Berichte von Männern, die den Ereignissen gleichzeitig standen oder sich noch auf eine verhältnissmässig reine mündliche Ueberlieferung stützten.¹⁾ Eine erhebliche Anzahl anderer Werke und Verfasser tritt hier auf, die bisher gänzlich unbekannt waren oder nur in entstellter Form vorlagen. In dem Leben des Ḥumârawaih b. Aḥmed b. Ṭûlûn und sonst öfters schöpft IS aus einem *تاريخ القرطى*, worüber erst seine biographischen Fragmente Auskunft ertheilen. Ich theile das

Leben des Kūrṭî daraus unverkürzt mit: *ابو عبد الله محمد ابن سعد القرطى هو من ولد عمار بن ياسر وغلب على بينته نسب بنى القُرطى نسبة الى القُرط (الذي تاكله الدواب بمصر وهو بيت جليل بالفسطاط كان فيه علماء ومحدثون وكان ابو عبد الله هذا مائلا لعلم التاريخ ورحل الى اليمن وبلاد الهند وكان اكثر مقامه في بلاد الهند وصنف في مدة العاضد آخر الخلفاء المصريين كتاب تاريخ مصر وقفت عليه*

1) Ibn ed-Dâjâ nennt unter vielen andern Gewährsmännern, die entweder am Hofe des Ṭuluniden oder doch gleichzeitig in der Hauptstadt lebten, mehrmals seinen Oheim Ishâk b. Ibrâhîm.

2) Wir müssen demnach bei Makrîzî II 181, 37 u. ö. und Al-Maccari I 653 unten *القرطى* statt *القرطى* lesen. *القرط* ist in Aegypten trifolium resupinatum (*Illustration de la Flore d'Egypte* par P. ASCHERSON et G. SCHWEINFURTH (1887) p. 63).

من قبل النجم الريحاني المعتنى باقتناء الكتب رحمت الله
عليه وتيَّدت منه ما اودعته هذا الكتاب من الآداب المنسوبة
اليه ووجدت في خطبة الكتاب ابياتا له في الوزير شاور منها

النظم

- اليك غَدَت آمالنا تتركب المَنَى ❖
فترحل في أَمْنٍ الى المنزل السَهْل (المَهْل؟) ❖
لك الملك في مصر الذي جَلَّ شأنه ❖
وزينة الرحمن بالجود والهدل ❖
ولولاك ما عاجت من الهند منجحة ❖
ابت غير أن تُلقَى بمناء عن الاهد ❖
فلا حَمَدَ بعد الله منى لغير من ❖
قضا لي بالنعمى وضمَّ بها شملي ❖

وسألت الريحاني عن وفاته فلم يتحققها ووقع له من النشر النشر
في الخطبة ولما علمت ان الحياة لا تفي لهذه الاجسام بالدوام
ولا يحصل الانسان منها على ذخيرة باقية على بلى الجديدين
الا ما كان في النشر والنظام سميت همتي الى تخليد شئ اذكر به
بعد الفناء واتمير به بين اصناف العلماء فاعتنيت بتاريخ
اهل بلدى من امل ما عمّرت الى عصرى ومن الله اسأل المعونة
على تقوية بصرى وىدى وفكرى وصنف هذا التاريخ المذكور
باسم الوزير شاور الذى تقدم ذكره ومدحه له في الابيات
المتقدمة.

Eine andere bisher unbekannte Quelle der ägyptischen
Geschichte ist die Fatimiden-Chronik des Rûḍabâri (Rûd-
bâri), dessen Leben ebenfalls in den biographischen Frag-
menten sich findet, nämlich: احمد بن الحسين بن احمد
أصل هذا البيت من النجم وولد احمد بالقاهرة واخبر في

كتابه الذى صنّفه فى تاريخ خلفاء مصر وسمّاه ببلشكر¹⁾ الأدباء ان مولده فى ربيع الاول سنة ثلاث وستين وثلاثمائة وسمّاه مولد المعز وذكر انه شاهد اكثر ايام العزيز وكان موجودا لما مات العزيز وذكر من سيرة الحاكم عجائب وقد نقلت منه الى هذا الكتاب.

In den Biographien schöpft IS aus der *خريدة* des *صاحب الشعراء* 'Imâd-ed-dîn, aus dem mir unbekanntem *صاحب الجنان* und aus dem *العصرية* und aus dem *صاحب الجنان* d. h. wohl aus dem von Haji Khalfa II 631 u. 4207 genannten Werke (*جنان*) des Ahmed b. 'Ali az-Zubeiri, der im Jahre 558 schrieb und im Jahre 563 starb. Das Werk behandelte ägyptische Dichter und bildete eine Ergänzung des *Jetîma* des Ta'âlîbi. Al-Udfuwi widmet ihm im *الطالع السعيد* einen langen Artikel, aus dem ich Folgendes entnehme. Abu-l-ḥasan²⁾ Ahmed b. 'Ali b. Ibrâhîm b. 'Ali b. az-Zubeir al-Ḳurašî al-Asadî al-Aswânî [al Ḡassânî] mit dem Beinamen [al Ḳâdî] ar-Rašîd bildete sich in Alexandrien bei as-Silafî³⁾, in Aswân und in Jemen, so dass er in den Fächern der Theologie, Philologie, Genealogie, Astronomie und Musik tüchtige Kenntnisse erwarb. Im Jahre 539 wurde er von dem Fatimiden al-Ḥâfiẓ nach Jemen geschickt, um für die alidische Sache zu arbeiten. In dieser Mission erhielt er in Jemen den Ehrennamen *عَلَم المَهْتَدِينَ*. Einige behaupten, dass er selbst nach dem Chalifat gestrebt habe, andere, unter ihnen al-Udfuwi, leugnen dies. Jedenfalls besass er einen Stolz, der sich

1) An einer andern Stelle *المعروف ببلشكر الأدباء*. Einen ältern in Kairo um 320 H ansässigen Rûḍabârî erwähnt Jacut (Wörterbuch II 831).

2) Bei Haji Khalfa a. a. O. und bei Ibn Ḥallikân Abu-l-ḥusein.

3) Ueber ihn vgl. WÜSTENFELD's *Geschichtschreiber* no. 268.

vor keinem König und keinem Grossen beugte. Als er von Sâwur gefoltet wurde, sagte er: *الهوان والعذاب من الملوك في طلب الملك ليس بعار*. Daraufhin wurde er [im Muharram] des Jahres 563 in Alexandrien enthauptet. 'Imâd-ed-din soll Manches von seinen Poesien aufbewahrt haben. Er schrieb eine Chronik von Aswân (Haji Kh. n. 2139), die *المقامة الخصبية* (ib. n. 1272) und über die Kibla (ib. n. 7599, hier das Todesjahr 562).¹⁾

(Gleichfalls in den Biographien wird ein Rašîd b. 'Abd-al-'azîm als Verfasser einer ägyptischen Chronik genannt; nach einer im Leben des Musabbihî erhaltenen Notiz war er Zeitgenosse des Ibn Sa'îd.

Von andern Quellenschriften, über die ich aber leider keine weitere Auskunft ertheilen kann, nenne ich: 1) das *كتاب الكنائم* eines gewissen Beihakî, woraus IS Nachrichten über Heliopolis und Fustât entnahm, vgl. Al-Maccari I 685; 2) *كتاب الامثال النبوية للمعسكري*, daraus über 'Amr b. al-'Âs; 3) *حلى العلى لابن جبر القيروانى*; 4) *التعريف والاعلام*, daraus über Raijân b. al-Walid, vielleicht das bei Haji Khalifa II 319 n. 3098 über Eigennamen im Qur'ân handelnde Werk. In den andalusischen Fragmenten habe ich bisher kein Werk angeführt gefunden, das uns nicht auch aus Al-Maccari bekannt wäre.

Als ich mich entschloss, meinem Bericht über den *مغرب* eine Probe des Textes beizugeben, war es nicht leicht, die Frage zu beantworten, welches Stück aus diesen Fragmenten zu wählen sei. Ich habe mich für den Tulu-niden entschieden, weil wir hier das vollständige Bild eines grossen türkischen Politikers vor uns haben, der zum ersten Male seit den Ptolemäern den ägyptischen Ereignissen eine weltgeschichtliche Bedeutung verlieh. Die reinigende und fördernde Wirkung, welche dieser Aufschwung auf das

1) Die Vita des Ibn Hallikân fasst überwiegend den Dichter ins Auge. Aus I. II. stammen die oben in eckigen Klammern gesetzten Angaben.

geistige und litterarische Leben des ägyptischen Volkes ausübte, hoffe ich an einem andern Orte zu besprechen. Wie ich schon erwähnte, ist der erste Eindruck von der Geschichtschreibung des Ibn Sa'ïd kein günstiger. Kein chronologischer Faden, kein Zusammenhang der politischen Ereignisse, Erzählung reiht sich an Erzählung, Anekdote an Anekdote — und doch: wer wollte leugnen, dass diese spiessbürgerlichen Erzählungen uns ein klareres Bild des — in der orientalischen Beschränkung — grossen Mannes geben, als wir aus den bisherigen Quellen gewinnen konnten? Wäre uns nur der Bericht Ibn ed-Dâjâ-Ibn Sa'ïd erhalten, so wäre es allerdings schlecht darum bestellt, aber insofern dieser Bericht das bisherige wesentlich den politischen Geschehnissen und den Bauten des neuen Pharaos gewidmete matte Bild mit satten Farben ausfüllt, darf er nicht unterschätzt werden.

Das Leben des Ahmed b. Tûlûn ist bereits mehrmals zum Gegenstande zusammenhängender Untersuchung und Darstellung gemacht worden. Der Holländer TACO ROORDA verwerthete einer Anregung HAMAKER'S folgend die reichen Schätze der Leidener Bibliothek für diesen Zweck; an-Nuweiri, al-Makrîzî und as-Siûtî bilden hier die Hauptquellen.¹⁾ Als WÜSTENFELD fünfzig Jahre später die Geschichte der Tûluniden übersichtlich zusammenfasste, konnte er von neuen Quellen vor allem den ausführlichen Abu-l-mahâsin und Gamâl-ed-dîn el-Halabi benutzen.²⁾ EUSTACE K. CORBET, der feinfühlende Schüler ANTON SPRINGER'S, stellte sich die Aufgabe, auf dem Hintergrunde der politischen Geschichte des Ahmed seine grossartigen, zum Theil noch jetzt erhaltenen Bauten hervortreten zu lassen

1) *Abul Abbasi Amedis Tulonidarum primi vita et res gestae.* Lugd. Bat. 1825, 4°.

2) *Die Statthalter von Aegypten* III 1876. Abu-l-mahâsin benutzte den Ibn ed-Dâjâ (Ahmed b. Jûsuf, vgl. ed. IUVÉROLLE II 3) reichlich; ob direkt oder indirekt, wage ich nicht zu sagen.

und sie kunstgeschichtlich zu würdigen.¹⁾ Seine Aufgabe war um so dankbarer, als die einheimischen Autoren auch der ältern Epoche nicht im Stande waren, diese Leistungen ernsthaft zu verstehen und die neuern Reisebücher diese Architektur gegenüber den Mamlukenbauten vernachlässigen. Inwiefern das bisherige Bild dieses hervorragenden Mannes, des Muḥammad 'Alī der Abbasidenzeit, durch diese neue Quellenschrift ausgefüllt wird, habe ich bereits angedeutet. Ich fürchte, dass CORBET den Ṭuluniden zu hart beurtheilt hat²⁾ und dass die hier vorliegenden intimen Mittheilungen aus seinem privaten Leben geeignet sind, unsere Ansicht von der Grausamkeit und Rücksichtslosigkeit des Aḥmed bedeutend zu modificiren. Er besaß den den osmanischen Türken so oft nachgerühmten politischen und diplomatischen Instinkt; wo es sich um Erreichung solcher Ziele oder um Verhütung derartiger Gefahren handelte, kannte er keine kleinlichen Rücksichten, und Gegner, Spione, verdächtige Unterthanen wurden unschädlich gemacht, gleichviel durch welche Mittel. Dagegen war er frei von der zwecklosen Grausamkeit des echten Despotismus, seine Sinnlichkeit musste schweigen, wenn die staatsmännische Klugheit es gebot, Wohlthaten vergass er nicht, und seine oft an die salomonische Art erinnernde summarische Gerechtigkeit ist durch die herrlichsten Beispiele bezeugt.³⁾ In vielen persönlichen Zügen

1) *The life and works of Ahmad Ibn Ṭūlūn*: JRAS 1891, 527—562.

2) L. c. p. 549: His early life showed a simplicity and rectitude, which it was not possible for a great autocrat to maintain. When once launched on its course, his strenuous ambition did not long hesitate about means: and the intoxication of absolute and irresponsible rule soon led him to acts of caprice and sometimes of cruelty at once bizarre and tyrannical.

3) Gegen meine Auffassung scheinen die letzten Handlungen Aḥmed's während seiner tödtlichen Krankheit zu sprechen. Man vergesse nicht, dass er mitten in der Freude des Schaffens und auf der Höhe der Erfolge im besten Mannesalter dahingerafft wurde und nicht freiwillig das sichere Diesseits mit dem unsichern Jenseits vertauschte. Sein Unwille gegen die Aerzte entbrannte, wie Ibn ed-Dajā sich ausdrückt, wegen der Menge nutzloser

erinnert er an den grossen Muḥammad 'Alī; auch die politischen Konstellationen, unter denen beide Herrscher ihre Fähigkeit erproben sollten, zeigen öfters überraschende Ähnlichkeit, nur dass das Spiel der orientalischen Kräfte vor tausend Jahren noch nicht durch die europäische Diplomatie beeinflusst wurde. Die anscheinend ungekünstelte Religiosität Ahmed's zeigt in ihren uns wenig zusagenden Formen auch die wesentlichen türkischen Züge: devote Zerknirschtheit, gewissenhafte Aneignung der heiligen Schriften, reichliche Almosen, ohne dass die Entschliessungen des praktischen Lebens davon erheblich berührt werden.

Für die Behandlung des Textes war mir der besondere Umstand massgebend, dass wir hier das Autograph eines Mannes vor uns haben, der das beste Wissen seiner Zeit in sich aufgenommen und — was insbesondere seine sprachliche Bildung anbelangt — zu den Füßen eines Šalūbīnī¹⁾ und Ibn 'Uṣfūr gesessen hatte. Wenn wir nun bei einem solchen Schriftsteller erhebliche Abweichungen besonders orthographischer Art von der Norm der klassischen Grammatik finden, so giebt uns das zu denken, und ich habe mich nicht für berufen gehalten, diese Abweichungen nach einem bekannten Schema zu modeln. Da der Umfang des Textes zu gering ist, um eine zusammenhängende Darstellung zu versuchen, begnüge ich mich mit zerstreuten Winken. Der Schwund des Hamza im In- und Auslaut hat schon weit um sich gegriffen (vgl. بیس 18, 7, ریاسة 18, 2; 55, 4, وطیت 61, 11 u. s. w.). Der Unterschied von ا und ع zur Bezeichnung des auslautenden

---

Experimente, die sie mit ihm anstellten. Der Richter Bekkār hatte als Vermittler zwischen Ahmed und seinem Sohne 'Abbās eine so verdächtige Haltung eingenommen, dass Ahmed allen Grund hatte, gegen ihn miss-träuisch zu sein.

1) Aus Salobreña, am südlichen Abhange der Alpujarras.

ā bleibt unbeachtet,¹⁾ ebenso der von *ابن* und *بن*. Lautlich sind die Fälle lehrreich, wo der Verfasser das in der Umgangssprache entwerthete *ث* auch graphisch durch *س* ersetzt, nämlich *استوثق = استوثق* 55, 18 und vielleicht *أسره = أسره* 59, 15. Lexikalisch dürfen manche Ausdrücke, z. B. *مخاض* „Furten“ 70, 24 als zum spanischen Idiotikon gehörig anzusehen sein.

Andere Einzelheiten sind: der Schwund der Flexion in *نكاح* 16, 7 und *عمل* 22, 16; die Unterdrückung des weiblichen *ى* in *اعرض* 26, 21; *رحمت* statt *رحمة* oben Einleitung 14, 1 und *ملوكى* „königlich“ im Leben des Humaraweh. Man darf nicht vergessen, dass diese Erscheinungen alle schon der Quelle des IS, also dem Anfange des vierten Jahrhunderts angehören können.

Vieles deutet darauf, dass Ibn Sa'īd hastig, ja oft nachlässig gearbeitet hat. Wie wäre es dem lesewüthigen und wanderlustigen Spanier auch sonst möglich gewesen, solche Werke fertig zu stellen? Ich will nur an die Verwirrung in den Eigennamen erinnern; er nennt Jemanden al Ḥasan (39, 22) und später — oft wenige Zeilen weiter (42, 16) — al Ḥusein; in ähnlicher Weise wechseln *سعد* und *سعيد* (31, 7. 16; 44, 8), *مَعْمَر*, *شُعَيْب* und *سعيد* (10, 8 u. ö., 38, 14) und *مَعْمَر* (38, 20), *بلزن* und *بلين*, anscheinend auch *نفيس* und *نسيم*.

Der Name des Mannes, nach dem wir die hier in Frage stehende Dynastie nennen, lautet in den meisten ältern Quellen Ṭulūn, dagegen bei al Mokaddasi (ed. DE GOEJE p. 162 l. 12) und bei en-Nābulṣī²⁾ Ṭeīlūn. Die jetzt bei der Bevölkerung von Kairo gebräuchliche Form Ṭalūn deutet

1) Vgl. *Kaiser Basilios der Bulgarenstreiter*, russ. und arab. von Baron V. R. ROSEN, 1883, arab. 2, 1 u. ö.; russ. Vorr. p. VIII oben.

2) Um 1109 H (ZDMG. XVI 674).

bestimmt auf Teilün.¹⁾ Aehnliche Doppelformen finden sich in andern Eigennamen, z. B. طيفور und قيصون, طوفور und قيصون;²⁾ vielleicht gehört hierhin auch das von VAN DEN BERG³⁾ bezeugte خوززان rotang = خيززان. Ich denke, dass die Erklärung dieser lautlichen Differenzierung nur auf dem Gebiete des Alttürkischen oder des Persischen gesucht werden kann.

1) Vgl. mein Lehrbuch (1890) p. 10.

2) Die Damascener nennen den جبل قاسيون gewöhnlich dyäbäl 'Ésün. Ob darin eine Beziehung auf den Mamluken-Emir des 8. Jahrhunderts enthalten ist, kann ich nicht sagen.

3) *Le Hadhramout* (1886) p. 270.

Arabischer Text.

Uebersicht des Inhalts.

- P. 3 Einleitung, Quellen.
- „ 4 Abstammung und Jugend des Aḥmed ibn Ṭālūn (AṬ).
- .. 6, 10 AṬ mit al-Mustafīn in al-Wāsiṭ.
- .. 7, 15 AṬ kommt nach Aegypten. Wahrsagung über seine Schicksale.
- .. 9, 1 AṬ und Ibn al-Mudabbar.
- .. 9, 19 AṬ rächt sich an einem Witzbolde und fängt Briefe ab.
- .. 10, 19 Ibn Hilāl und Ibn al-Mudabbar. AṬ wird über Alexandrien und Barḳa gesetzt.
- .. 11, 7 ‘Isā b. Šeiḥ in Syrien.
- .. 12, 6 Amāgūr zieht gegen ‘Isā b. Šeiḥ.
- .. 12, 15 AṬ und sein Bruder Mūsā.
- .. 13, 11 Ja‘qūb b. Ishāk.
- .. 14, 20 Neubauten am Fusse des Citadellenhügels. Ränke am Hofe von Bagdād.
- .. 15, 5 el-Wāsiṭi wird nach Bagdād geschickt. Ga‘far b. ‘Abd-al-gaffār wird erster Sekretär.
- .. 16, 2 AṬ fühlt sich selbständig und leitet administrative Reformen ein.
- .. 17, 2 AṬ wird von ‘Abdallāh Ibn Dušūma und im Traume beraten.
- .. 18, 16 Der grosse Schatzfund. Ibn Dušūma fällt in Ungnade und stirbt.
- .. 19, 14 Der Sklavenaufstand im Irāq; Teilung des Chalifenreiches.
- .. 19, 10 Nihrīr kommt als Spion nach Aegypten.
- .. 20, 9 Māgūr wird für Aegypten ernannt.
- .. 21, 1 Ga‘far al-Madāīni wird getötet.
- .. 21, 9 Brief des Muwaffak an AṬ und Antwort des AṬ.
- .. 21, 9 Ernennungen für die syrischen Marken. Sinīa in Antiochien.
- .. 25, 2 Die Burg Lu‘lu‘a bei Ṭarsūs.
- .. 25, 15 el ‘Atṭār wird aus Fuṣṭāṭ ausgewiesen.
- .. 26, 18 Die Sklavinnen und Knappen des AṬ.
- .. 27, 13 al ‘Omari wird von seinen Sklaven ermordet.
- .. 28, 3 Sa‘īd b. Naufal der Arzt.

XXIII

- P. 28, 10 Die Flotte des Aṭ.
- „ 28, 17 Aṭ und die Kapitalisten.
- „ 29, 10 Briefwechsel mit Ṭaifūr wegen eines Beamten.
- „ 29, 24 Loskauf von Schuldner.
- „ 30, 10 Aṭ beschenkt einen armen Vorbeter.
- „ 31, 7 Aṭ auf dem Damme von Gizā. Ibn Duṣūma wird von einem armen Bauern angeschuldigt.
- „ 32, 6 Aṭ im Taubenschlage.
- „ 32, 15 Die Byzantiner bitten um Waffenstillstand.
- „ 33, 6 Schatzgräber bei den Pyramiden.
- „ 34, 3 Der Fischer in der Kälte; er kennt keine Goldmünze.
- „ 34, 18 Ein Greis als Spion.
- „ 35, 7 Ein anderer Spion.
- „ 35, 21 Bei einem Bettler werden politische Briefe gefunden.
- „ 36, 14 Spione verkleiden sich als Klagefrauen.
- „ 37, 3 Versuch, im Sarge aus Fustât zu entfliehen.
- „ 37, 17 Eine tote Sklavin wird gefunden.
- „ 38, 4 Die Statue in Heliopolis.
- „ 38, 13 Flachshandel.
- „ 39, 1 Eine alte Beduinin kennt keinen Wein.
- „ 39, 15 Im Ḥaram des Aṭ.
- „ 39, 21 Der Sohn der Umm ʿUkba als Postmeister.
- „ 40, 8 Der Rabe und die Goldstücke.
- „ 41, 3 Asmâ, Frau des Aṭ.
- „ 41, 7 Aṭ sein eigener Sekretär.
- „ 41, 11 Verteilung von Almosen.
- „ 41, 17 Ibn Mufaḍḍal und die Küche.
- „ 42, 10 Ḥusein al-Ḥâdim.
- „ 44, 12 Ḥusein und Maḥbûb streiten.
- „ 45, 12 Fressgier des ʿAbbâs b. Aḥmed.
- „ 46, 13 Die Garrâhiten werden des Verrats angeschuldigt.
- „ 47, 14 Freund des Aṭ in Samarra. Er kommt, und bei ihm werden Briefe abgefangen.
- „ 49, 1 Der junge Mann aus Ḥurâsân.
- „ 49, 24 Kunêz der Sänger.
- „ 50, 18 Der fanatische Türke will Aṭ ermorden.
- „ 52, 14 Der Sklave des Ibn Mufaḍḍal, Pass, Reisegeld, Anklage, Gefängnis.
- „ 54, 2 Abû Iûsuf wird gefangen gesetzt, wieder frei gelassen und nach Mekka geschickt.
- „ 55, 2 Besitzergreifung Syriens.
- „ 56, 16 Aṭ und der Ṣûfi.
- „ 58, 4 Aufstand des ʿAbbâs b. Aḥmed in Barḳa.
- „ 64, 17 Aḥmed ibn al Mudabbar.

XXIV

- P. 67, 23 Abfall des Lu'lu entdeckt durch das Abfangen einer Brieftaube.
" 69, 5 Aṭ lădt den Mu'tamid ein, nach Aegypten zu kommen.
" 69, 15 Aṭ befragt Ibn 'Ammār wegen der gegen Mu'tamid zu befolgenden Politik.
" 70, 22 Feldzug des Aṭ gegen Ṭarsūs; seine Erkrankung.
" 71, 18 Tötlicher Ausgang seiner Krankheit. Aṭ's Verhalten gegen den Arzt und gegen Bekkār den Richter.
" 73, 18 Aṭ und die Mönche von Dēr al-Quṣēr.
" 74, 3 Ḥumāraweih empfängt die Huldigung, 'Abbās wird beseitigt.
" 75, 10 Alter des Aṭ.
" 75, 15 Aṭ erscheint Zweien im Traum.
" 76, 3 Sein Nachlass und seine Einfachheit.

Berichtigung.

P. vv, l. 9 l. رفو st. رفق.

الى الحضرة للمعتمد وفرق في جماعة لاربع سنين اولها سنة
اثنتين وستين ومائتين ومما تقدمت به مفاخره ولم يظهر
تفريقه فكان مبلغه الفى الف دينار ومائتى الف دينار وتلت
يوما لعلى بن مهاجر ايما اوسع نفقة ابو الجيش او احمد بن
طولون فقال ابو الجيش اوسع صدرا واكثر انفاقا واحمد بن
5 طولون كان يجد في نفقته وهذا يهزل فيها وحدثني احمد
ابن عبد العزيز الحريرى وكان في خزائنه احمد بن طولون
عن العراق معه قال فرق ابو الجيش كسوة احمد بن طولون
فلحقنى منها نصيب فما خلا ثوب منها من رفق ووجدت في
10 بعضها رقعة وقال لى الحريرى ايضا سمعت احمد بن طولون
يقول ينبغى للرئيس ان يجعل اقتصاده على نفسه ويسمى على
شملة وقاصديه فانه يملكهم ❖

كمل كتاب ابن الداية

في سيرة احمد بن طولون

اسائله عما لقي فقال لى غفر لى مع عظيم ما اترفنته فقلت
 اين مستقرك من الجنة فقال ما استقر احد فى جنة ولا نار
 ولكنه تلوح لنا دلالة المعرفة والرحمة وقال احمد بن يوسف
 الكاتب خلف احمد بن طولون ثلاثة وثلاثين ولدا الذكور
 5 سبعة عشر والاناث سنة عشرة وحدثنى على بن مهاجر
 فى ايام ابى الجيش قال خلف احمد بن طولون عشرة الاف
 الف دينار واطبقت جريدته من الموالى على سبعة الاف رجل
 ومن الغلمان على اربعة وعشرين الف غلام ومن الخيل
 الميدانية على سبعة الاف راس ومن الجمال على الفين وسبع
 10 مائة جمل ومن البغال ستمائة بغل ومن المراكب الحرابية
 مائة مركب ومن الدواب لركابه مائتان وثلاثون دابة وكان
 خراج مصر فى تلك السنة مع ما يضاف اليها من ضياع
 الامراء لحضرة السلطان اربعة الاف الف دينار وثلاثمائة الف
 دينار وانفق على الجامع فى بنائه مائة الف دينار وعشرين
 الف دينار وانفق على البيمارستان ومستغله ستين الف
 15 دينار وعلى العين ومستغله اربعين الف دينار وعلى حصن
 الجزيرة والجزيرة ثمانين الف دينار وعلى صدقاته فى كل شهر
 الف دينار وما يجريه على جماعة المسجديين وما كان
 يجريه السلطان خمس مائة دينار وراتب مطابخه وعلوفته
 20 فى كل يوم الف دينار وما يحمل لصدقات الثغور فى كل شهر
 خمس مائة دينار وما يقببه من الانزال والوظائف فى كل
 شهر الف دينار وارانى قرهويه كاتب بن مهاجر ثبت ما حمده

1) Korrektur in der Hs. von ältester Hand mit der Bemerkung صح.

اتسقت ببيعة ابي الجيش في رقاب الاولياء واخرج العباس
 بعد ذلك اليوم مبيتا من تلك الحجرة وطاف غلمان احمد بن
 طولون يججون بالبيكا في الطرقات والرعية فيكون معهم واهل
 الدعارة وازمعوها على اخراجها مع العصر وجاء رجل من خشن
 الصوفية يعرف بالرماسي فقال لا نتخلف عن جنازة هذا
 5 الرجل فاني اعلم انه من اهل الجنة واحمد بن طولون بينهم
 على سرير مدرج في ثوب وشي سعيدى كاتورى وابو الجيش
 راكب خلفه وصلى ابو الجيش عليه وواراه واقام جواريه عليه
 ماتما ورقصن عليه بالعيدان والالحان وتجرم جماعة من
 10 غلمانة شرب النبيذ قال احمد بن يوسف وجد لاحمد
 ابن طولون رقعة فيها دخلت الى مصر يوم الاربعاء متقلدا
 لمهونتها لسبع بقين من شهر رمضان من سنة اربع خمسين
 ومائتين وقد مضى من سنى اربع وثلاثون سنة ويوم واحد
 قال احمد بن يوسف فصح عندي انه عاش خمسين سنة
 15 وحدثني احمد بن دعيم وكان من قواد احمد بن طولون
 وترك الديوان بعد وفاته وحسنت طريقته قال رايت احمد
 بن طولون بعد وفاته وهو جالس بحال جميلة فسالته عن
 حاله فقال يا بن دعيم ما ينبغي لمن سكن الدنيا ان
 يحنقر حسنة فيبرجيبها ولا سيئة فيبركيبها عدل بى عن النار
 الى الجنة بتثبتي على متظلم عيبى اللسان شديد التهيب
 20 فسكنت منه وصبرت عليه حتى فانت حجتة وتقدمت في انصافه
 وما على روءاء الدنيا في الاخرة اشد من ترويع الحاجب
 وحدثني احمد بن ابي اوفا امام هرون بن خمارويه قال
 رايت في ما يرى المنام احمد بن طولون في حالة حسنة فكانى

استعملوا المداراة والاستكانة في ايصاله واظهروه بعد ذلك
ليرى حجتكم قال الرهيمان فما احتجنا الى ايصال توقييع بعده
ولا مراجعة قول وحدثني نسيم ان احمد بن طولون لما جمع
غلمانة واوصاهم بحسن النظر والتضافر^١ اعلمهم ان الخليفة
بعده ابو الجيش خمارويه بن احمد بن طولون فسكنوا الى
5 ذلك لانهم كانوا يخافون العباس ان يستخلف عليهم لانه كان
سى الظفر وكان منهم من قبض عليه ومنهم من ضربه ومنهم
من استخف به بامر ابيه فانسوا الى مكان ابى الجيش وهذا
كان قبل وفاته بايام وكان العباس متلوما على وفاة ابيه
يرتقب الغلبة على موضعه ويتوهم ان ابا الجيش لا يقوى قلبه
10 على مناهضته فلما قضا احمد بن طولون اجتمع الحسن بن
مهاجر واحمد بن محمد الواسطى وخواص الاولياء والغلمان
على البعثة الى العباس بخادم من خدم ابيه واخذ البيعة
عليه واراد ان اياه يستكضره لراى راء فيه فلم نشعر الا
15 بموافاته فقامت الجماعة له واو الجيـش داخل في مجلس ابيه في
جمع بين يديه فعزاه احمد بن محمد الواسطى في ابيه وبكا
وبكت الجماعة ثم احضر المحكف وقال له الواسطى بايع اخاك
ابا الجيش فقال العباس ابو الجيش ليس يسومنى هذا السوم
ومحال ان يكون احد ممن حضر اشفق عليه منى فقال ابو
20 عبد الله ما اصلحت منك هذه المحبة شيئا ابو الجيش اميرك
وسيدك ومن استحق من ابيك بحسن طاعته التقديم عليك
وقام طبارجى وسعد الايسر حتى اخذا سيفه ومنطقته وعدلا
به الى حجرة من الميدان فامن الخائف من العباس ولما

1) Rasur in der Hs.

لكثرة ما جربوه عليه حتى زادت علته وتفرغ لاشياء كان
تشاغل عنها فضرب ابا بكرة بكار بن قتيبه واقامه للناس
في الميدان وامر بتكريق سواده ووقع بابن هرثمة واستصفا
ماله وحبسه وحدثني نسيم قال دعاني احمد بن طولون
وقد مضى بضعة من الليل فقال لي ادخل الى بكار بن قتيبه
5 فان كان يصلى فانتظره الى فراغه وقل له انت تعلم ميلى
اليك قديما واكرامى لك وانه لم يفسد مملك الا امر الخلع
قال ففتحت باب الحجر الذى هو بها فوجدته قائما يصلى فقلت
رسول الامير فوالله ما تجوز في صلاته ولم يزل الى ان قضاه
وسلم وجلس فقلت الامير يقول لك كذا وكذا قال وما يريد
10 منى الا ثلم دينى ثم قال قل له يعز على ان يكون حرصك
على ما تفارقه اكثر من مملك الى ما تنقلب اليه وقد عنيتنى
بانك تكلفنى التصديق ببلاغات فحرف الله في امرى فانى
شيخ فانى وقد والله نعتك والسلام ثم قال احمد بن
15 طولون لسعيد بن نوفل والله لا تمتعت بالحياة بعدى لانى
اعلم انك تريد موتى فجلنته لك فامر بضر به ثلاثمائة
سوط وطاف به ينادى عليه هذا جزاء من ائتمن فخان
ونهب منزله فمات بعد يومين وحدثنى جماعة من رهبان
دير القصير وقد جرا ذكر احمد بن طولون فترحموا عليه
20 وقالوا طالبنا ابن المدبر بجزية روسنا وانا احمد بن طولون
الدير لانه كان يخلو فيه للراى وكان يانس الى راهب لهم
يسمى ابا اندونه وكان حسن العقل فشكوا اليه ابن المدبر
وهو يتقدم الحراج بمصر فوقع اليه باعفائنا وقال لا تجعلوا
توقيعى هذا مثل السيف الذى يضرب به صاحبه ولكن

زان الامر به وجاءه طبيبه فقال له لي يومين عليل وانت
 شارب نبيذ وما كان سبيلك ان تسال عن حالى فما الصواب
 الساعة قال لا تقرب الغذاء ولو اقمتم الليلة وغدا فقال انا
 والله جائع وما اصبر قال هذا جوع كاذب لبرد معدتك فلما
 5 كان نصف الليل استدعا شيئا ياكله فبجى بفرايج حارة
 وبعض دجاجه وقطعة من جدى بارد فاكل وانقطع الاسهال
 عنه فحدثنى نسيم قال خرجت وسعيد قائم فى الدار فقلت
 له اكل الامير البارحة كذا وكذا فامتنع عليه الاسهال فقال
 الله المستعان ضعفت قوته الناهضة بقهر الغذاء وسبتكرك
 10 حركة منكورة قال فوالله ما وافا السكر من الليلة المقبلة
 حتى جاه اكثر من ثلاثين مجلسا وطلب مصر وثقل عليه
 ركوب الدواب فعملت له عجلة وكانت تجرّ بالرجال ووطيت
 له فلما بلغ الفرما شكا ازعاجها فركب الى ساحل الفسطاط
 وركب من الساحل الى داره فى قبة قال عمى لسعيد بن نوفل
 15 طبيبه ان كان لسان الامير ايدى الله فصيحيا فطبعه اعجمي
 ولما دخل الفسطاط احضر الحسن بن زيرك وشكا اليه سعيد
 ابن نوفل فسهل عليه امر علته واعلمه انه ترجى له السلامة
 منها عن قرب وخفت علته بالدعة والطمانيخ واجتماع
 الشمل وهدو النفس الى حسن القيام وتبرك بالحسن بن
 20 زيرك وكان كثير التخليط واشتها على بعض جواريه سمكا
 تريصا فاحضرته سرا فاكل منه فما تمكن فى معدته حتى
 تتابع الاسهال فقبل له يحتاج الامير الى اطبا مصر ليتناولوا
 داره فى غداة كل يوم يتفقون على ما ياخذة غذاء فحميت
 كبده من سوء فكرة وخوفه وتشاغل عن المطعم والمشرب

تقع عليه حيله حتى صار الى المصيصة فاقام بها ووجه الى
يازمان يدعوه الى طاعته والانقياد الى امره ويبدل له الامان
او يختيره بين ان يخرج عنها موفورا مسلما او يقيم بها
على انه من قبله فلم يجبه الى واحدة منها وزحف احمد
ابن طولون الى اذنة فاقام بها¹ اياما ثم رجع الى طرسوس 5
وقد تحصن يازمان بها ونصب المتجنيقات والعرادات على
سورها فلما صار احمد بن طولون الى مرج طرسوس ونزلت
عساكره به وكان ذلك في كانون الثاني اوان شدة البرد
والمطر خرق يازمان نهر طرسوس الاعظم المعروف بالبردان
فغرق المرج وما حول مدينة طرسوس وغرق عسكر احمد¹⁰
ابن طولون ومضاربه فلم ينتهيا له مقام ساعة فرحل ليلا
وتقدم الى اذنه فاصبح اهل طرسوس فنهبوا جميع ما خلفه
احمد بن طولون في عساكره وطال مقام احمد بن طولون
باذنه ووقع الموت في غلمانته لانهم بقوا عراة في شدة البرد
وسقطت الدواب فلما مضى له عشرون يوما ارتحل عنها¹⁵
وقد كظم غيظه وقال والله لا رانى الله اجهز جيشا الى
طرسوس ابدا ان كانت سكن الاسلام وارتحل عنها وصار الى
المصيصة واقام بها ثلاثة ايام وقد ابتدأت به علته التي
مات منها فما² بلغ انطاكيه الا وهى زائدة عليه وكان به
بدو هيبضة وكانت من البان الجواميس اسرع فيها واستكثر²⁰
منها والتمس طبيبه سعيد بن نوفل فوجده قد خرج في
بيعة لعيده فابطا عليه وتمكن غيظه عليه في التأخير ثم

1) getilgt. ووجه

2) Verbessert aus فلما.

تلحق الامير واعوذ بالله هزيمة فلا تكون له بعدها قائمة
 ويحتاج الامير ان يكون من وراء من تقدمه ويعلم انه
 مادة له وقد نهج الامير من نصر المعتمد وما يوثره من
 رد امره اليه ما لا يراه المعتمد له ولا لغيره لانه مشغول
 بشهواته عن حسن التدبير وجميل المكافاة وما اشك ان
 الامير لو حماه من اخيه ونقله الى هذا البلد لما اثرة على
 تقديم من كان يقدمه ممن لا يدفع عنه ولا يحمل شيا
 من ثقله ولا يزيد على ان يلهيه ويطيب له موارد امور
 يخاف صدرها عليه حتى يكون الامير قائما بين يديه وذلك
 الشخص جالسا منبسطا ولعل هذا ان يخرج الامير الى اكثر
 ما يخرج اليه اخوة فيه وقد امكن الامير بهذا الحادث
 منقصته واسقاط دعوته وتاليب الاولياء عليه فقال الامير
 احمد بن طولون حسبك وامر برده الى الحبس فقال احمد بن
 محمد الواسطي قلت لاحمد بن طولون كان جزاؤه على هذا
 الراى السيد الرد الى الحبس فقال تاملت امره فوجدته
 قد نكسني في دنياى وغشني في اخرتى وهذا ما حضره من
 الراى وهو بهذه الحال فكيف اذا لبس اللين واكل الطيب
 وامر ونها قال وتوالت الاخبار من الحضرة ان الناجم بالبصرة
 قد شارف القبض عليه في اخر سنة تسع وستين ومائتين
 فحرك ذلك احمد بن طولون وتمكن يازمان من طرسوس
 بعد وفاة موسى بن طولون وابراهيم بن عبد الوهاب اليتيم
 وطرد خليفته طكشى عنها وشخص احمد بن طولون من
 دمشق الى الثغر ليصلحه وخاف من التدبير عليه فسلك
 طريقا متجانفة شائعة وجعل يوجه الى المناظر والحياض لئلا

عندى مائة الف عنان موافقة قلوبهم بجمعة اروم شديد
 باسهم وانا ارى لسيدى امير المومنين ادام الله عزه بالنصر
 والتمكين الانجذاب الى مصر فان امره يرجع بعد الامتحان
 الى نهاية العز ولا يمكن فيه ما يخافه في كل لحظة منه عليه
 فاطهر الخليفة الخروج الى مصر فحدثنى اسحق بن ابراهيم 5
 واحمد بن محمد الواسطى ان احمد بن طولون قال له اليس
 من الصواب خروجى بجميع جيشى صفقة واحدة حتى اقتاش
 امير المومنين من قلاع ابى احمد وغيره وانقل كرسى
 الخلافة الى مصر فان بيعته تقتضى هذا فقلت له ما تبلغ
 معرفتى الكلام في هذا وفي مجلس الامير جماعة للمشاورة 10
 ففكر فقال احضرنى احمد بن اسماعيل بن عمار فاخرج من
 محبسة فادخل اليه وكان في ثوب غليظ خلق قد اسود من
 دخان السراج فلما مثل بين يديه استنداه فدنا ثم وقف
 بازائه فاستزاده في الدنو فقال اكراه ان اؤذى الامير برأيتكى
 فقال احمد بن طولون دعوتك لاستشيرك في شى من امرى 15
 فقال واين الراى منى ايها الامير فقال انت ائقل وزنا ان
 يختل عليك ما التمسته فيك قال يقول الامير ايده الله فقال
 احمد بن طولون ان ابا احمد قد اساء لامير المومنين
 المعتد وخطا امره وتمكن من عناده لانه استدعا حملة
 الجيوش المطيفيه بهم لقتال البصرى وصيرها عدة له وقد 20
 خفت حنت يمينى له بالبيعة في القعود عنه وعزمت ان اخرج
 له بنفسى ورجالى فانصر دعوته فما عندك في هذا قال احمد
 ابن اسماعيل من الخطر العظيم خروج الامير بنفسه وجماعة
 عدده لان الحرب سجال والظفر بحسب التوفيق واخاف ان

ابن طولون مولاه لانه وجهه الى ديار مصر وكان احمد بن
طولون اذا انكر على لولو اشياء اوقع بكاتبه وقال هذا منك
وليس منه وكان كاتبه يومئذ محمد بن سليمان وامتمدت
يد لولو الى ما فضل من اموال تلك الاعمال عن رجاله
وقد كان حقها ان توفى على احمد بن طولون ويحملها اليه 5
فخاف من الرجوع الى مولاه وحسن له محمد بن سليمان
الاستيذان الى الموفق فحدثني نسيم بعد وفاة احمد بن
طولون انه خرج منتهزا وكان يقرب منه قوس البندق ويولع
به في نهخته فنزل من ذلك المنتزه في مرج حسن واخذ قوس
البندق بيده فرما حماما فصرعه ووجد في اصل جناحه 10
رتعة قد استراح مولاي فخذوا حذرکم واستنتروا وكل ما لكم
معكم فقد عصا الامير لولو وقبل الخلع فامر في تلك الساعة
باحضار خادم كان لشقرون جارية لولو وكان يتحرك فقال
من كان منكم عليلا في عسكر لولو ولهن تسرح حمام قال 15
ليس في دارنا طائر يسرح به فوكل بعبيد الله بن سليمان
واسر الوجد بلولو لانه كانت معه قطعة كثيرة من صناعة
وثقاته ورجا ان ترده تلك الطائفة اليه واوم كافة الناس ان
وجده بما كان يلحق المعتمد من الموفق من التقصير ويخافه
عليه من القتل وانه لا يسعه في ايمنه الموكدة للمعتمد
ان يقصر في امرة فانفذ في سنة ثمان وستين ومائتين الى 20
المعتمد وكتب معه كتابا هذا معناه قد منعنى الطعام
والشراب والنوم خوفا على امير المومنين اطال الله بقاءه
من مكر يلحقه واصبكننا يا صاحب امير المومنين في رده
ومقارعة تحنت الايمان الموكدة له في اعناقنا وقد اجتمع

لم يقنعك انك استسلمت لعدوى مالا حتى قضيتته من مالى
وسعا له ابو مقاتل بن ايوب باييه والمعروف بايى حفص اخيه
فضربهما بالسياط فماتا وظفر بها كان لهما وقلد احمد بن
ابرهيم [و] الاطروش¹ وعلى بن الحسين بن شعيب المدائنى
الخراج ثم وجد لعلى بن الحسين رقعة الى ابن المدير يشكو
5 فيها غمه وانه من هذا العمل الذى قلده خائف ويسال الله
كفايته فحبسه حتى مات فى حبسه واثر احمد بن ابرهيم
على الخراج وكان احمد بن اسمعيل بن عمار المعروف بسبع
شعرات قد قدم مع احمد بن طولون من الشام فقلده
10 الاملاك وما خرج عن الخراج وصرف به الحسين بن سليمان
بن ثابت وتقدم الى احمد بمطالبة الحسين وقد ثبت امر
الحسين بن سليمان ورفع على ابيه وما اداه الى ذلك الا
تبيع الفعل .:

واشار احمد بن اسماعيل بن عمار على احمد بن
15 طولون بمشورة فبعد بها فبسط لسانه على جهة الاشفاق
عليه وذكر انه ينزوا بالرياسة وان غبه لجا لا يامنه عليه
فحبسه وغلب الحسن بن مهاجر عليه فصعبت ايامه بفرط
الاستقصاء فيها ورغبته فى جمع الاموال ومنع من كان يبسط
عليه عائدته فسمعت احمد بن محمد الواسطى يحدث احمد
20 ابن ابرهيم الاطروش بعد وفاة احمد بن طولون بايام يسيرة
قال فارقت الماضى رحمه الله وهو امير ورجعت اليه من
برقة وهو تاجر فتطيرت يشهد الله من هذا الا ما رايت
سحا نق نظره الا عند حضور منيته وتذكر لولو على احمد

1) Vgl. unten Z. 20.

عزله وقال له ويلك هذه كتب من آمن بالله طرفة عين
والله لولا ما في يميني لضربتك الساعة بالسياط واخرج سحبا
من بين يديه فاحش احمد بن المدبر على احمد بن
طولون [فامر بالرد عليه] (١) في الجواب عن الابيات التي لابن
المدبر المتقدمة ويقال انها لم تكن له وانما هي لـ ٥
احمد بن محمد بن عبد الغفار

- ❖ احمد كان السطح يابن محمد
- ❖ منيفا ولو عاليتها خُسف السطحُ
- ❖ متى كُنْتُ في الاحلام تذكر صادقا
- ❖ فتصدق في رويك ان وضع الصبحُ 10
- ❖ ولكن ادام الله عزَّ اميرنا
- ❖ وتمت له البشرى وجلله النجمُ
- ❖ فما زال ميمون النقيبة ماجداً
- ❖ اخا عزمات لا يطيش بها الجمحُ
- ❖ وما زال في الهيجاء اول فارسٍ 15
- ❖ له يضحك السيف المهتد والرمحُ

ولم زال احمد بن طولون يامر بالتمقصى على احمد بن
مدبر وهو في الحبس الذي حبسه فيه حتى مات ثم دعا
بابن (٢) ايوب فالزومه غُرم ما اخذه العباس من التجار وقال له

1) Am Rande.

2) So Hs.; vgl. p. 16 l. 21 f.

- * رَأَيْتَ قَبِيلَ الصَّبْحِ فِي النُّومِ إِذَا
 * جَمِيعًا عَلَى سَطْحِ بَيْنِيفِ بِنَا السَّطْحِ
 * إِذَا فَارَسَ يَهُودَى إِلَى السَّطْحِ مَعْلَمًا
 * أَخُو شَكَّةَ بَاهِي بِهِ السَّيْفُ وَالرَّمْحُ
 5 * فَلَمْ أَرِ خَلْقًا مِثْلَهُ صَدَقَ وَإِنِّي
 * عَلَى سُرْعَةٍ مَا كَانَ يَسْبِقُهَا اللَّحْمُ
 * فَإِنْ كَانَ لِي ذَنْبٌ فَحَلْمُكَ وَاسِعٌ
 * وَمَنْ عَلَى الْمَضْطَرِ فَالْعَفْوُ وَالصَّحْحُ
 * وَمَا كُنْتُ ذَا شَعْرٍ وَلَكِنْ جِرَاحِهِ
 10 * مِنْ الْهَمِّ فِي صَدْرِي وَقَدْ شَعَتِ الْجِرْحُ

- وكان أحمد بن طولون قد اعتقله في حجرة مفروشة
 وأخدمه فيها خادمين وكانت تدخل إليه كل يوم مائدة
 فلما وردت الرقعة بهذا الشعر أخرجه ثم قال له تفككك¹⁾
 وتفهللك يدلان على أنك ما وقفت على علمي بما قصدتني
 به مرة بعد أخرى من كيدك وشراسة طبعك وجرءتك على
 15 ربك وهبك اعتقدت أنه تجوز على حيلتك تراك توهمت أن
 هذا يجوز على عالم الغيب والشهادة والله لقد أمكنني في
 أوقات كثيرة قتلك وتبينت أنك تسعى على فيما منعني من
 ذلك حكمة لك ولكني أحببت انتقام الله في اليهين التي
 20 حلفتها لك وأحضر الكتب التي سلمها إليه الحسن بن

1) Das letzte ك von zweiter Hand.

ابن خاقان الى احمد بن طولون وكان المعتمد عقد نكاحا
 بينهما في سنة ستين ومائتين فقلد احمد ابن طولون محمد
 بن الفتح ديار مصر فانفذ محمد بن الفتح الى احمد بن
 طولون كتب الحسن بن محمد اليه وكان الحسن بن محمد
 قد نفى الى البرقة فكتب احمد بن طولون الى محمد بن
 الفتح في حمل الحسن بن محمد اليه مكرما غورد الحسن
 الى القسطنطين فاطهر احمد بن طولون اكرامه وتبجيله ولم
 يكن في وجه الحسن تهيب له ولا تبجيل له وكانه في
 بسطة بمنزلة ريس نزل على بعض عماله فاحفظ ابن طولون
 هذا منه وفادم احمد ابن طولون بعد ذلك فغنا بالنبطية
 ثم زاد عليه النبيذ فجعل يصفق واخرق بنفسه فامر
 احمد بن طولون بجر رجله وحبسه فلم يزل محبوسا وخرج
 الى الشام ومات فدفن في قصر عيسى بن شيخ المعروف
 بالحساس وحبس احمد بن طولون ابا الضحاک محبوب بن
 رجا في المطبق وقال له انت كنت السبب في خروج العباس
 بالتضريب بينه وبين الواسطي بانفان كتبه الى العباس وقد
 كان الحسن وصف عن احمد بن المدبر لاحمد بن طولون
 من شدة الانحراف عنه والتاليب عليه ومكاتبه الموفق في
 ما اختزل من الاموال ما لا يكون عليه احد فانفذ احمد
 بن طولون سعدا الفرغانى في اشخاصه¹⁾ اليه ولم يعلم احمد
 بن المدبر انه استقر في نفس احمد بن طولون عليه ما
 قرره الحسن بن محمد فلما وافى حبسه فكتب الى احمد بن
 طولون بهذا الشعر وهو يتوعم ان امره سهل وذنبه صغير

1) Rasur in der Hs.

خادم يعرف بابي نصر ذهب عنى اسمه وانى معه جالس
 ان خرج خادم معه قطن مندوف فقال الخادم خذته فنجى
 بالقطن مثل الحكاف وقام فما بعد حتى رجع الى فقال والده
 لا تاخرت عنه العقوبة على هذه الافعال السيئة قلت وما
 5 ذاك قال انكر على حظي له ما لا يبالي به فلفه في هذا القطن
 واخذ الشمعة بيده فلم يزل يشعلها في جوانبه حتى احترق
 الخادم واحترق القطن ووقع احمد ابن محمد الحيلة على
 العباس حتى هرب من حبسه فلقى احمد بن طولون وقد
 خرج الى الاسكندرية وعزم على الرحيل الى برقة فصغر امره
 10 عنده واجتمع احمد بن محمد وطبارجى على الخروج اليه فخرجوا
 فقبض عليه وادخل على قتب بغل الى الفسطاط سنة سبع
 وستين ومائتين وقبض على كاتبه ومن خرج معه الى ما خرج
 اليه ونصبت دكة عظيمة رفيعة السمك وجلس احمد بن
 طولون في علو يقاربها وكان العباس قائما بين يدي احمد
 15 ابن طولون في خفتان ملحم وعمامة وخف وبيده سيف مشهور
 فضرب ابن جدار ثلاثمائة سوط وتقدم اليه العباس فقطع
 يديه ورجليه من خلاف والقي من الدكة الى الارض وفعل
 ذلك بالمنتوف وادى معشر وجماعة ضربوا بالسوط حتى ماتوا
 بعد ايام وحدثني نسيم انه راي احمد بن طولون في عشية
 20 ذلك اليوم وقد احضر العباس وكان احب ولده اليه وبطحة
 واوقف عليه غلامين بمقرعتين وهو يقول اوجع والدمع يجرى
 من عينيه فما رفع عنه حتى ضربه مائة زوج وكان احمد
 بن طولون مما نزل به من البكاء هو المضروب وحمل ابو
 الفتح محمد بن الفتح بن خاقان اخته خديجة بنت الفتح

وافلت بحشاشة نفسه وكان معه ايمن الاسود مقيدا فخلصه
تقييده من القتل لانهم علموا انه حرب له ورجع العباس
على برقة وكان اطلق احمد بن محمد الواسطي بضمن جماعة
من وجوه برقة احضاره متى شاء فكان في ايديهم مكرما
فلما رجع بتلك الحال اعاده الى حبسه وتمسك بمن بقي معه
من رجال على شى كان خزنه قبل خروجه الى اثريقيه وشاع
بالفسطاط ان العباس قُتل فسُر من^١ حضر احمد بن طولون
جزعه بها نادى اليه ولم ينتهيا له التصنيع فيه وكان الناس
يرون غمها بها جنا عليه العباس وانه لم يكتف بها حملة
من مصر حتى اوقع اثرا غليظا بينه وبين ابراهيم بن
الاغلب واليباس بن منصور النفوسى وانه ان حاول الانتصار
منهما اجحف بنفسه وان امسك عنهما نقص موقعة وبدت عورة
من عوراته حتى صكت عنده سلامته . وحدثني احمد ابن
ابى يعقوب وكان يتولى خراج برقة من قبل احمد بن طولون
في الوقت الذى خرج فيه العباس فاخذه عليه قال ما عاشرت
ريسا قط اجرى على نفس وثقه من العباس ولا اقسا
قلبا عند استرحام منه ولقد انصرف الينا من هزيمة وقد
تضاعف سوء ظنه وندم على تفريطه فيما كان بذله له ابوه
ببرقة فابكى العيون ولحظ ثلاثة خدم صغار ينتشاورون فامر
بالتفرقة في ما بينهم وسأل كل واحد منهم عما جراه صاحبا
فاختلفت اقوالهم لصغرهم وضعفهم عن الاحاطة بما جرا بينهم
فامر ان تحفر لهم حفيرة والقوا فيها والقى التراب عليهم
وهم احياء وطمس الارض عليهم قال لى لم يكن فى دارة الا

١) Ueber من eine unklare Berichtigung.

نزوحنا سوء الخلافة في اموالنا وحرمتنا فرأى ان من حصل
 معه يكفيه وكتب الى ابراهيم بن احمد يخبره ان كتب المعتمد
 وردت عليه بتقليد افريقيه وانه قد اقره فيها ويامر به باتامة
 الدعوة له وخرج باكثر تلك الاموال العظيمة والنعمة والذخائر
 5 معه الى ان انتها الى حصن يعرف بلبدة^١ ففتحه اهله له
 وخرج اليه عامل بن الاغلب فاطلق العباس لاصحابه نهب
 الحصن وقتلوا الرجال وفككوا النساء وذاع الخبر واستغاثت
 طائفة من اهل هذا الحصن الى الياس بن منصور النفوسى
 رئيس الاباضية فدخله منه غضب شديد وحمية غليظة وكان
 10 العباس قد كتب الى النفوسى ان اقبل بسمعك وطاعتك
 والا وطيت بلدك بخيلى ورجلى واجت حماك وهذا معتزل
 ذو منعة وفجدة وله اهل كثير عددهم ولم يود الى ابن الاغلب
 طاعة قط فقال الياس بن منصور النفوسى قل لهذا الغلام
 اما انك اترب الكفار منى واحقهم بمجاهدتى فقد بلغنى
 15 من قبيح افعالك ما لا يسعنى التخلف معه عن جهادك
 وانا على اثر رسالتى اليك وقد كان ابراهيم بن الاغلب انفذ
 الى محمد بن ترهب عامل طرابلس بخادم يعرف ببلاغ في
 جمع من اهل القيروان كثير فكان القتال بينهم مناوشة
 وانصرفوا على غير مناجزة وصبح ياس الياس بن منصور النفوسى
 20 في اثنى عشر الف مقاتل مستنصرين وزحم الخادم من خلفه
 فاطبق الجيشان عليه فقتل اكثر من كان معه واستبيحت امواله
 وذخائره وما كان حمله معه من مصر من السلاح والخيول

1) S. Jacut's Wörterbuch IV 345/6 mit Bezugnahme auf diese Ereignisse.

عليك واذى احبك الاحياء ذكرى وصيانة شملى فارضيت
عدوى وانخطت وليلى وابهججت حاسدى وسبحان الله ما تخاف
ثمرة العقوق فان رجعت الى فكاذك لم تذنب وان تمادى بك
الاغترار شخضت اليك بنفسى ولم اكن باول من خسر سعيه
واخلف تقديره وبكا زياد ومن حضره وتدمع العباس فحدثنى 5
الحق بن ابراهيم عمى قال قال لى زياد فانصرفنا وما تخالجنى
شك انه يرجع معنا لما تبينته منه فخلت به طائفته وخافت
احمد بن طولون فقال له احمد بن جدار ليس فينا من
يحسن السبح في بحر غدر ابيك فارحمنا وانظر لنا ولنفسك
قال زياد ولما اجتمعنا عنده وتجزته جواب كتابى قال لى 10
يا زياد ان ابى ما نوا لى خيرا قط فقلت له يا سيدى كيف
يليق هذا بضميرك وانت تعلم انه ما طلعت الشمس على
احب اليه منك فالتفت الى بكار فقال يابا بكرة المستشار
موتمن وانا اقلدك امرى اسالك بالله هل تامنه على فقال
بكار قد حلف لى ابوك الا يسوك فاما ان يفى لك بما حلف 15
او لا يفى فليس مما اعلمه وهذا لله عز وجل دونى ولم تنزل
بطائنة العباس تحرض العباس على ابيه خوفا من وقعهم فى
يديه حتى كتب اليه كتبا غليظة ودعته نفسه للخروج الى
افريقية وراى ان ما معه من الاموال والعدة تقيمه فى الوصول
اليها فحسن له اصحابه ذلك لتبعد نجعته عن ابيه وصغروا 20
عنده ابراهيم بن احمد بن محمد بن الاغلب صاحب افريقية
وكانت وجوه البربر قد تسرعت اليه جامعة كثيرة المدة صغيرة
النجدة وفرق فيهم صدرا مما كان معه من المال وتخلف
عنه اكثر القبائل وقالوا بيننا وبين قوم ثار ولا نامن عند

تد عجم امرى وخبر ما يصلحه فانبل عليه وغوض اليه وتضافرا
على حسن الاثر في ما انتما بسبيله فكانت هذه الطائفة
تذرى على احمد بن محمد مع سلامة ما يعانیه وصبروا موافقه
عنده من العباس فتوالت كتبه بخطه الى احمد بن طولون
بما يلحقه من سوء الاعتراض ويمنعه من استيفاء الرسوم
السلطانية بقبض اليد بتخطى هذه الطائفة كان محبوب
ابن رجا للعداوة التي بينه وبين احمد بن محمد ينفذ
الكتاب بعد الكتاب الى العباس فيزيد في غضبه على احمد
ابن محمد ويقول له ليس تحسن الاستعانة فقلق احمد بن
محمد ولم يحتمل الامتهان فاستتر وصمد له العباس حتى
استناره من الموضع الذي كان فيه فلهج دارة فوجد الاجوبة
عن كتبه وفيها ما يدل على غيظ احمد بن طولون على
العباس وبوصيه بحسن المداراة الى ان يوافق فساء ظنه بابيه
وزاد تخوفه فجمع ما استدف له وخرج في تلك الجماعة في
لئة وائرة واحمد بن محمد في اسره الى برقة فانفذ احمد
ابن طولون ابا بكر بكار بن قتيبة والصابونى القاضيين
ومعمر بن محمد الجوهرى وكتب له كتابا الآن له فيه جاذبه
ووعده الا يسوءه وحركه على القفول اليه وحمله زيادا المعرى
مولى اشهب وكان زياد فصيحاً حسن الابانة فدخلوا عليه
فحرب بهم فقال له زياد يا سيدى سيدى الامير ايده الله
يقرا عليك السلام ويقول لك يا قرّة عينى واقرب الناس الى
وأبرهم لى واعزهم على خفرت ظنى بك اقوى ما كان املى
فيك وارجا ما كنت لك من غير اساءة قد قدمتها لك ولا
خطة ركبنتها منك ولم ترع حسن تربيتى لك وعظم اشفائى

الرسول ليودعه قال ما الذى تقول للذى وجهت اليه فان
 اداها انفذه وان قصر عنها حبسه واستبدل به واحب الاشيا
 كان لاحمد بن طولون ان يغزو فى الوقت الذى وافا طرسوس
 فانه عمل على ذلك حتى ورد عليه الخبر بخلاف ابنه العباس
 5 عليه وحمله ما وجد من المال والسلاح مع احمد بن محمد
 الواسطى وايمن الاسود مقيدين فانكفا راجعا الى مصر فلما
 دخلها وجد العباس قد اخذ له (١) الفى الف دينار واسلف
 من التجار مائتى الف وتقدم الى ابي ايوب باجرائها عن
 جماعة من المتقبلين ففعل وحمل احمد بن محمد الواسطى
 10 وايمن الاسود فى الحديد وكان السبب فى خلاف العباس انه
 خلا به فذاذ استخلصهم وكانوا يخافون احمد بن طولون
 ويوثرون الانحراف عنه منهم على بن الحزور واحمد بن صالح
 الرشيدى واحمد بن القاسم بن اسلم وكان يوجف باحمد
 ابن طولون فحسنوا له التغلب على مصر والفتك باحمد بن
 15 محمد الواسطى وكان العباس مقشعر القلب من هيبه ابيه
 وله بطانه معه (٢) فى علم العرب من النكو والشعر وما جرا حجارة
 يعرفون بجعفر بن جدار واحمد بن المومل ومحمد بن سهل
 الممنوف لا علم لهم بسياسة جيش ولا تدبير امر فرام العباس
 ان يضعهم من مصر فى ما يوازي حملهم عنده فممنعه احمد
 20 ابن محمد من ذلك وخاف دخول الخلل فى الاعمال وقد كان
 اوصاه قبل خروجه عن مصر فقال له يا بنى احمد بن محمد

1) getilgt.

2) Unklar; ob سعة?

ابو العباس فصرت اليه فالفيتنه في منزله فقلت الامير ابو
 العباس احمد بن طولون يُقَرِّك السلام ويذكر شدة شوقه
 اليك وهو باثرى فقال والله لقد كنت مغضبا عليه ولقد
 ردتني اليه رسالة¹⁾ فحكيت ما شرطت له من لين الجانب في
 الرسالة اليه فقال يجي متى شاء فاسرعت فوجدته في طريقه 5
 اليه في عدة يسيرة فاخبرته ففرح ثم بادر حتى وصل اليه
 فلما قرب منه قام اليه وقال هذا ما توجيه الطاعة لاولي
 الامر واحمد بن طولون يبكي فقال بعد ان استقرا في خلوتهما
 ما الذي انكرت من ربك حتى شردت عنه هذا التشريد
 انك مع تباعدك منه لم تخرج من قبضته فارحم نفسك من 10
 تحملها ما لا تحتمل ولا تسكن الى هذه الدنيا الى ما لا يخف
 معك واعلم انك مردود الى الله بعملك واحمد بن طولون
 لا يزيد على البكاء فالتفت الشيخ الي فقال اما ترا كيف
 يتصور ثم رفع راسه الى السماء فقال بصرة رشده وارحمه من
 سخطك عليه فانصرف في حفظ الله فاني اخاف ان تعديني 15
 بحب الدنيا وطاعة الائتثار ولست انساك عند ذكرى لك
 ان شاء الله قال احمد بن يوسف قلت لابي العباس كيف
 وعيت هذا الكلام من الزاهد واعدته هذه الاعادة قال
 والله ما هذا في طبعي ولكنه كان مع احمد بن طولون كاتب
 السر يكتب كل ما ينطق به الزاهد فتدبراه بعد وقال ان 20
 احمد بن طولون كان اذا اراد انفاذ احد من اصحابه في رسالة
 امر كاتب السر بتحرير تلك الرسالة وحفظها فاذا حضر

1) Jüngere Hand بالرسالة.

ابن طولون حتى صدّ والى انطاكية وقد دخل سبيها الطويل
اليها وتحصن وتوثق بمنعتها وانها لم تفتح قط عنوة وكان
سبيها قد اساء الى الرعية وتتبع النعم فازالها وشرقت به
نواحي امواله فاقام احمد بن طولون على المدينة وعسكره
5 مما يلي الباب المعروف بباب فارس وربما الحصن بالمكجنيق
والنفط وطلب الحيلة فتعذرت عليه فلما طال ذلك واجهد
اهل انطاكية الحصار بعثوا الى احمد بن طولون فدلوه على
الطريق الذى يكون اليه المدخل من سور المدينة وكان
قد حل اصحاب احمد بن طولون المدينة ونصبوا اعلامه على
10 الحصن واحرقوا موضعا من باب فارس فسقط باب الحديد
ووقف سبيها الطويل على باب فارس يحارب بنفسه فرماه قوم
من اصحاب المنازل والدور من ورائه فانهزم ودخل احمد بن
طولون المدينة وكان ذلك فى الحرم سنة خمس وستين
ومايتين وقتل سبيها الطويل وقبض على امواله وكتبه وشخص
15 فى هذه السنة فدخل طرسوس فى خلق كثير وعز منيع .
قال احمد بن يوسف حدثنى ابو العباس الطرسوسى المتولى
لغسل احمد بن طولون عند وفاته وكان صادق اللهجة عفيف
الطعمة قال كان بطرسوس رجل من خشن الصوفية قد خرج
من نعمة جليلة وحال حسنة الى الله وتعلم عمل الحزم وكان
يقناته ولا يغيب الخروج فى النفيير راجلا وكان احمد بن طولون
20 بمقامه بطرسوس مواصلا له ومتعجبا من حسن الفاظه فقال
لى فى عشية من العشايا تقدمنى الى منزل فلان فانى فى
اثرك واحذر ان يرى فيك من هيبتى ما تعجله به وصر اليه
خاضعا واعلمه شوقى اليه وسله عن رايه فى مصيرى اليه قال

باطلاقته وتخليته سبيله الى بغداد فخرج على طريق مكة لانه
 كان يريد الحج ان فرج عنه وورد الخبر الى احمد بن طولون
 بوفاة ماجور في شعبان سنة اربع وستين ومائتين وان
 احكامه اقاموا عليا ابنه وهو صبي مقام ابيه في الرياسة عليهم
 وتولى تدبيره احمد بن دوغباش التركي فخلا ذرع احمد ⁵
 ابن طولون بوفاة عبيد الله بن يحيى وموسى بن بغا وماجور
 وكتب الى على بن ماجور كتابا يعزبه فيه بابيه ويذكر حاجته
 الى مشاركة الثغور الشامية ويوعز اليه في اقامة الميرة لعساكره
 فرد عليه على بن ماجور احسن جواب فاستخلف احمد
 ابن طولون ابنه العباس وضم اليه احمد بن محمد الواسطي ¹⁰
 الكاتب وعسكر في شوال سنة اربع وستين ومائتين في منية
 الاصبع واستكتب ابا الضحاك محبوب بن رجا وشخص احمد
 ابن طولون فوجد محمد بن ابي رافع المتقلد للرملة من
 قبل ماجور وقد اقام له الانزال والدعوة فاقره وشخص حتى
 وافا دمشق فاستقبله على بن ماجور و احمد بن دوغباش ¹⁵
 فترجلا له واقاما دعوته ووجد احمد بن وصيف بدمشق
 وكان نفاذ المهتدي اليها فاحسن لقاءه وميرته واقام احمد
 ابن طولون بدمشق اياما حتى استوسق¹ له امرها ودعى
 له على منابرها واستخلف احمد بن دوغباش عليها ورحل
 الى حمص ومعه اكبر القواد الذين كانوا مع ماجور وترجل ²⁰
 له وضجت الرعيه من سوء سيرته فعزله عن حمص وولاهها
 يمين التركي وتتابعت كتبه الى سيما الطويل يعلمه انه يرضا
 باقامة الدعوة له في سائر عمله وينصرف عنه وسار احمد

1) Für استوثق.

إذا ازدحم الناس فيها أشد حرا منه فاجيب الى ما سال :
ولما دخلت سنة اربع وستين ومائتين تحولت لابي يوسف
سنة هموده رجا فرجه فيها فعمل تصيدة طويلة وكتب الى
ابى عبد الله احمد بن محمد الواسطى رقة يشكو فيها امره
اليه ويتلطف له في قرأة تصيدته عليه في خلوة ويتبعها بما
يجسن ان ياتى به وعسى

✽ الشعر صعب على المكروب والعان

✽ وليس اعجب فيض ملان

وهذه القصيدة طويلة فورد جواب احمد بن محمد
الواسطى انى قد قرأت القصيدة وهو جالس منشرح الصدر
فيها لبعضها وضحك لبعضها فقلت قد طال امره ايد الله
الامير وافضى به غضب الامير الى مريثة عدوه له فقال ما
غضبت عليه ولو غضبت لجرأ جيرا غيره ممن اصطفت جميع
ما يملكه وانلته نهاية المكروه حتى خفى امره واستتر حديثه
وهو يتانس بقاصديه ويتعلم حساب النجوم والشعر ولكنى عنتبت
عليه وقد زال العتب عن قلبي قلت له فما يمنع الامير ايده
الله من التطول عليه بالرضا عنه فقال كلام لانوشروان الملك
المتمكن من نفسه لا يغضب سريعا ولا يرضى سريعا وانما ذلك
من اخلاق النساء ومن تارنهن وانت يا ابا يوسف كنت اجدر
بحس ما كنت عنه غنيا من القول فقال لى اما تتامل فظاظنة
ابى عبد الله على في مثل هذه الحال وذمه اياى بما كان يجب ان
يحمدنى به ولكن الحن تقلب اعيان الحسنات الى المساوى
وسالت ابا بكر القاضى كلام احمد بن طولون في امره فركب
اليه واتفق في تلك الساعة خبر يسر احمد بن طولون فامر

من الواسطي كاتبك مما باعه لابن مفضل قال والى (١) ابن قال
 الى بلدى حتى ارجو ما اجد فيه من الربح قال اكتبوا له
 جوازاً حلوا فيه الخادم واطلقوا سبيلهما فقال ايها الامير
 فعلى من نفقتى فى حيبى ورجوعى قال احمد بن طولون وكم
 نفقتك فيهما قال عشرة دنانير قال ادفعوها له وتحقق انه
 من اهل السلامة فاخرج لاختذ الجواز فرفع اصحاب الاخبار
 انه تكلم بما يكره احمد بن طولون فامر بحبسه فى المطبق
 فلما دخله راي فيه جماعة من غرمائه من الكتاب والقواد
 فانس بهم وقضوه ما كان له عليهم واستانف معاملتهم
 واسلف الحبيسين على تكك كانوا يعملونها وابتاع من المطبق
 رحالات يستعملونها وكتب الى اخ له ان يبيع الخادم ويحصل
 ثمنه واقام مع غرمائه مقام مستوطن فذكره احمد بن
 طولون فامر باطلاقه قال يعقوب فلنا له انصرف قد تطول
 عليك الامير باطلاقك قال كيف اخرج من موضع اكثر ما
 املكه فيه ولى فيه اسلاف ومستغل وديون فزجرناه فضج وبكا
 وكان يتلهف على الدخول الى المطبق ورفع خبزه الى احمد
 ابن طولون فكثير تعجبه واحضره وقال ويحك تختار المطبق
 على اطلاقك فقال ايها الامير اكثر ما املكه فى حبسك واحب
 الاشياء الى المقام فيه فان لى به معاشاً فان لا بد من
 اخراجى فاخرنى بمقدار ما استنظف اسبابى قال وكم تحب
 ان توخر قال ثلاثة اشهر قال احمد بن طولون ويحك اجنون
 انت قال لا والله الا صحيح ولكنه معاش قال فما تشفق على
 نفسك من حرة وكان الزمان قاططاً قال يا سيدى فى القيسارية

١) الى am Rande.

ما في هذا الكاس على هذا الصوت الطيب وغنت وشرب الكاس
 وزاد امره واخرجه الغيظ من التكفؤ وقال لخدم له افتح
 الباب حتى اخرج الى هذا العاصى فانتمله او يقتلني فزادت
 الجارية في مداراته ولم تنزل تقبل راسه وضمه حتى نام قال
 الفارسي واذا اكتب كل كلمة صدرت عنه ثم بكرت بالقدادة
 الى احمد بن طولون ووضعت الرقعة بين يديه فلما قرأها
 ضحك ساعة وتغيظ اخرى ثم امسك حتى دخل اليه فلما
 حاول القيام مع نظرائه قال له اجلس الساعة فلما لم يبق
 بين يديه مسلم غيره قال له اسات اليك قط قال لا والله
 يا سيدى قال الم ارزقك وادّر احسانى اليك قال نعم قال فما
 هذا الذى تقوله على النبيذ قلت البارحة كذا وكذا وما زالت
 جاريتك تسكنك فما سكنت وتلا عليه ما كان في الرقعة
 فوقع صعقا^١ ثم اخرجه الى طرسوس وكتب له برزقة هناك ..
 وحدثنى يعقوب بن صالح صاحب المجيقي وكان يتولى شرطه
 اسفل ان رجلا من التجار تغلب عليه السلامة ابتاع غلاما
 خادما لابن مفضل بمائتى دينار واخذ جوازا الى الشام
 باطلاق التاجر وخدمه وخرج فلما بلغ العريش وكان الرجل
 الوالى يعرف بحبيب المعرى قد نصبه لتأمل الكتب ونفيس
 الامتعة فتأمل الجواز فقال كان حق هذا الخادم ان يجلا^٢
 ولست اطلقه الا بعد استيذان الامير فيه فكتب الى احمد
 ابن طولون بخبره فكتب احمد باشخاصه فلما وافى دخل اليه
 الخادم ومولاه فقال له من اين لك هذا الخادم فقال اشتريته

1) Am Rande.

2) Für **يَجَلَّ**? Das **ح** unter der Linie hindert uns, **يَجَلَّا** zu lesen.

فوجدته يركب الى دار الامير ويوجد له حوائج مطبخه وما
يحتاج اليه لسائر يومه فاذا رجع اغلق الباب فلم يفتحه الا
في الساعة التي يركب فيها اليك فقال لي احمد بن طولون فانا
احب ما يفعل في سائر يومه اذا اغلق الباب فالتمس دارا
تلازق داره واظهرت اني احتاج اليها لعامة من الاولياء 5
ودخلتها فوجدتها مشرفة على دار التركي فتبين منها
قاعتها وبعض مجلسها وتبينت منه انه كان ياكل شيا ورايت
اقداحا تدخل اليه وهو جالس على المائدة وطيفوريات تخرج
من طعامه وكان الزمان صيفا ثم انسلت الستور بعد ذلك
فعلمت انه قد نام فلما كان وقت العصر وانا الفراش ففرش 10
قاعة الدار والقي خمرا وفرش على الحصير فرشاً وخرج فجلس
وجلست جارية معه وما بينهما ثالث ووضعت صينية بين
يديه واخرى بين يدي الجارية واخذت العود فغننت احسن
غناء وشرب اجمل شرب حتى استوفى خرداذه كان مقدارها
رطلين وخرداذه اخرى فما استوفىها حتى خلط في كلامه 15
واحتد وقال لجاريته يا فلانه خلا احمد بن طولون بهذا
البلد يلعب فيه فقالت له الجارية دعنا من هذا وخذ
في ما نحن فيه اسمع يا سيدي هذا الصوت الطيب وقطعت
كلامه بصوت اخر اخذت فيه احسن^١ (ماخذ^١) فوالله ما انتنى
اليه وقال لها ويحك في عنقي بيعة الخليفة وليس يحل لي ان 20
أمسك وعزمت ان اضرب احمد بن طولون في مقبله بخنجر ولا
ابالي ان اقتل بعده فاني كنت ادخل الجنة ويدخل النار
يا جارية هو والله عاص قالت يا سيدي دعنا من هذا واشرب

1) Zusatz am Rande.

منذ خرجت من سر من رأى فقال وما هو يا سيدي فقال
هذا البيت

❖ الا شفيتم غليلا لا افارقه

❖ نفسي فداوك من ذى غلة صاد

5 تحملنى النبيذ وما استهوانى من تقرييب احمد بن
طولون وايناسه على ان قلت انا احسنه ففرح احمد بن
طولون واندفعت اغنييه اياها وكان احمد بن ايمن ذا جثة
عظيمة وعقيرة جهيرة حسنة الايقاع فطرب طربا شديدا ثم
صفق بيديه فسبقته الى سحف الطرب وثمت فرقصت على
10 ايقاع الكحن فزان سروره وغمرنى على ابى الذويب (١) الساعى
فتزالت على البساط والقيت نفسى عليه فالم واخذ يبكي
كما يبكي الصبي لسوء اذبه فزبره احمد بن طولون فقال
له ابو الذويب (١) لم يوجعنى ايد اللمة الامير ما وقع على من
جسمه وانما الهنى ما كان على ظهره من البدر التى اخترلها
15 وخان فيها الامير فقال ارفع هذا الى الحكو ولا تخلط الجذ
بالسحف فتبينت انى قد غلطت فى فرط الانبساط قال
احمد فما مضت الا مديدة حتى اوقع بى وحبسنى فلم اخرج
الا فى عتق وفاته . وحدثنى الفارسى وكان ريسا من السعاة
لاحمد بن طولون قال دعانى يوما فقال قد خفى عنى امر
20 فلان وسهى رجلا ذهب عنى اسمه من الاتراك فما وقفت قط منه
على خبر وكانه ببلد اخر ومن العجب ان يضبط هذا الرجل
نفسه على نقص فحيزته فقلت قد عاينت امر هذا الرجل

١) Hs. الذيب.

ابن عبيد الله الخراساني الدهان قال نزل في حارتنا شاب
من اهل بلخ حسن الصورة فصيح حافظ لكتاب الله وسنن
نبيه فحالا بقلوبنا وام بنا في مسجد الحارة ولزمنا مسجده
في كل عشية لكثرة مواعظه فانا جلوس معه في عشية من
العشايا حتى طلع علينا كهل من الخراسانية وعليه لباداة 5
وفي يده خنجر مشهور فلما راه امام الحارة نام وهرب منه وعدا
صاحب اللباداة خلفه وتوجه بذلك الخنجر فقتله فسقناه الى
السلطان وهو معنا لين القياد غير خاضع لاحد منا فرفع
معنا الى احمد بن طولون فقال له ما الذي حملك على قتله
قال ايها الامير كان هذا الرجل جارى ببخارا وكان حسن 10
الحجورة شايخ الستر فدخلت يوما من الايام الى منزلي
على غفلة من اهلي فوجدته مفترشا حرمتي ففرغت الى
السيف فعدت اليها فقطعتها وهرب مني وشهر امرى في الجيران
وطلبه السلطان واطلق لي قتله فلم اجده وخبرت بخروجه
عن بخارا فتركته كلما اذا بسبيله ببلدى وطالبتة وكنت لا 15
ادخل بلدا الا قيل لي قد رحل عنه الى ان دخل مصر وقد اخذت
بطائلتى وما ابالي متى قُتلت بعده فسالنا احمد بن طولون
عن المقتول فقلنا له هرب منه ساعة راه فقال كثر الله في
الرجال مثلك انصرف مكلوا فاقام عندنا تلك العشية وخرج
من غدها الى بلده وسمعنا احمد بن ايمن يقول لاحمد بن 20
طولون ساع يسعي بالكتاب والمعاملين يعرف بابي الذويب
حسن الموقع منه قد اجدى عليه بنصحه وكان ربما اكل معه
وربما جلس بين يديه ينادمه فاجتمعنا مع هذا الساعي
فقال احمد بن طولون لكنيز المعنى اشتهى صوتا ما سمعته

حال الرجل ومنزلته وتعريفه الى من ينقطع فلم تمض الا
 مدة يسيرة حتى وانا وخرج اليه جماعة وجوه احكامه
 واستقبلوه ودخل مكرما وفرش له في الميبدان دارا واعد له
 فيها جميع ما يحتاج اليه وتلقاه احمد بن طولون احسن
 5 تلمق وتخاليا ثم وضع الطعام بينهما واخذوا في الحديث بعد
 الاكل الى ان صليت العشا الاخيرة فقال له تحتاج الى الراحة
 وصرفته الى دارة المفروشة ومعه طائفة من احكامه وحجابه
 فلما¹ بعد عنه قال الخاقان الطرسوسي سلمه الى ابي مصلى
 واقبض على رحله وحصله ومن معه تحصيل لا يفوتك منه
 10 شى وكان اذا فعل فعلا يبعد عنه من عوائد الناس ذكر
 عذره فيه فقال محمد بن موسى سمعته يقول استدعيت
 شخوص هذا الرجل وحاله ضعيفة فتناقل على فلما كان في
 هذا الوقت سألنى الاذن له في الشخوص الى فاجبته الى ذلك
 وكتبت الى خليفتى طيفور بتعريف خبره فاعلمنى انه قد حسنت
 15 حاله وزان من السلطان كله فائرت مشاهدته لانى قدرت
 ان الموفق دسه الى في حال التشديد بينى وبينه حتى
 يصلح ما تشعث بيننا فلما حضر لم يدع للموفق حسنة ورماه
 بكل قبيح ورايت صورته قد انقلبت الى الشر وما اشك ان
 معه ما يصدق سوء ظنى فيه ثم استحضر غلامين كانا معه
 20 ومشتملين على امره فتهددهما على صدقه فاقرا بكتب
 كانت معه فاحضر سفظا فيه ثمانون كتابا من الموفق الى
 وجوه غلمانه يعدم بتقليد البلدان الخطيرة والجوائز السنبية
 ان فتكروا به فقبض على الكتب واهلك الرجل وحدثنى محمد

١) Hs. فكما.

- فيما انكروه فقال نيتي^١ بهذا المظلوم والمقهور ومن مسه
 جور احكابك بسوء رعايتهم فقال لست اعجل عليك فخيرني
 بها اتضح لك افكاره قال لي ثلاثة ايام التجسس على بعض
 احكابك واتلطف حتى وقفت على ان امراة طبّاله لا سبيل
 له عليها تدخل اليه وتبيت عنده واشترى رجل من احكابك
 5 غلاما امرد من بعض التجار فنصب له طرة وقرطقه باثواب
 لا يسمح بها الا فاسق فقال له احمد بن طولون دلمتنا على
 عوراتك واعلنتنا انك من المتجسسين والظن السوء ولله
 ستر على خلقه لا يهنئك بما التمست وانا ارى انك الى
 10 التناذيب احوج منا الى التناذيب فقال رجل ايد الله الامير رام
 ان يتراالس للمدنيا بالكذب علينا وانا اشهد وقسامة من
 المسلمين معي ان منزله الذي يسكنه غصب وان طعمته اخافة
 وضج الحضور بتصديق قوله فامر بضربه مائة سوط وطاف
 به وحبسه وحدثني محمد بن موسى انه كان لاحمد بن
 15 طولون صديق بسر من راي من اولاد الهوالي قد برع في
 الكتابة وحسن الافتنان فلما استقامت احوال احمد بن
 طولون بمصر كتب اليه يساله زيارته ويرغبه في قصده
 لما يقدر من وفر العائد عليه في ذلك فاجابه بان السفر
 يثقل عليه واليسير يقنعه وانه على اضعاف ما عليه احمد
 20 ابن طولون من الشوق اليه فلما اسرف الامر بين الموفق
 واحمد بن طولون ورد كتابه اليه يخبره بان شوقه اليه قد زاد
 عليه وانه ينتظر اذنه في القدوم عليه فسر احمد بهذا واذن
 له بالشخص فكتب الى طيفور خليفته بالحضرة يساله عن

1) Rasur in Hs.

زيرباجا فانهمك العباس لفرط جوعه فيه وامتدت يده الى
 صغائر اطعمته فعندها شبع في صدر الطعام واحمد بن
 طولون متوقف حتى جئ بدجاج وبطة صغيرة مبزرة فاخذ
 ياكل ووضع بين يدي العباس فلم يجد فيه مساعا فقال
 له يا عباس لا تلق بهمتك على صغير الامور فتغنيك عن
 كبارها ولا يكون موضع لما يجدر قدره ويحسن موقعه وهذا
 نظير تشاغلك بالسमान عن الفتق وطيب اطعمته وليس
 يتصل بى انك اخذت على حاجة اقل من خمس مائة دينار
 لا يجد منها صاحبها متسا ولا اجحافا عليه فيها الا غضبت عليك
 ولا تستدع البر على الحوايج ولكن اتمه مقام الهدية التي
 تقبلها ان جاتك عفوا ولا تقبضها ان تاخرت عنك وكاف
 عنها باحسن منها فان اعظم الفقير فقرك الى رعبتك وانما
 اردت بحضورك اليوم معاتبتك وحدثني هارون بن ملول قال
 وقف بعض بنى الجراح المصريين لاحمد بن طولون وقد
 انصرف من صلاة الجمعة فقال ايها المسرف على نفسه راقب
 ربك فقد ارعيت اصحابك دينك واخفت الناس خوفا منهم
 من صدقك وانا لسان جميعهم اليك فامر بعض الحجاب بالقبض
 عليه واحضار مشايخ مصر ووجوههم وكانوا متوافرين فلما
 اجتمعوا وانا كاتب خبير السر برقعة يصف¹ فيها قول ابن
 الجراح لاحمد بن طولون وقال¹ لاحمد بن ايمن كاتبة
 اقراها عليهم فقرا الرقعة فقال ما الذي انكرتموه ولم تصيبروا
 الى فحلفوا له انهم ما انكروا له قط فعلا ولا بعثوا اليه
 احدا فاحضره وقال اليس ذكرت ان اهل هذه المدينة نصبوك

1) Zusatz.

حلوا الكتابة وأما الحسين بن مهاجر فمؤثر النفس بعيد
 الغور مستصغر لحكمة من يحبه لا يؤثر على تزيين امره
 عنده شيا من اعراض الدنيا وقال ابن مهاجر ل محبوب امرنى
 الامير ان اجلس فى حلقك حتى تفصل ما حملته من الحساب
 الذى رفعته فقال محبوب ان جلست فى حلقى¹ قدفتك فى
 5 الخرج فقال محبوب للحسين انت حدث السن والصواب ان
 تستشعر خوف الامير فقال ما اخافه فقام محبوب بها وتعد
 ورفعها صاحب الخبر الى احمد بن طولون فدعا بهما فقال ما
 هذا الكلام الذى جرا بينكما فقال محبوب ذكر الحسين انه
 لا يخاف الامير فقال هو ذا يسمع فقال ايها الامير قد استفرغت
 10 جهدى فى نصيحتك وامنت جورك وليس فى هذين ما يختفى
 منك فقال بارك الله فيك وحدثنى احمد بن القاسم اخو عبيد
 الله قال بعث الى احمد بن طولون بعد ان مضى نصف الليل
 فوافيته وانا مذعور فادخلت الى داره وسعى بى حتى وقعنا
 الى بيت مظلم ثقيل لى سلم على الامير فقلت السلام على
 15 الامير ورحمة الله وبركاته فقال وعليك السلام فقال لى شى
 يصلح هذا البيت فقلت للمفكر فقال ولم ذاك فقلت لانه
 ليس فيه شى يشغل الطرف قال احسنت بارك الله فيك امض
 الى العباس فقل له يقول لك اميرك اغد على وامنع من اكل
 20 شى وكان العباس قليل الصبر على الجوع ورام يتناول شيا من
 الطعام فمنعته وركب معى وكان يوم خميس وابطأ الناس حتى
 باين العباس بشدة الجوع وخرج بعد ذلك الى ابيه فوجد
 المائدة بين يديه فدعاها اليها وقدم فى اول الطعام سمانى

1) Hs. خلقى.

في ذلك الوقت فقال لي احمد بن طولون ما احب من همتي
 لكاتبتي ما وصلك به الحسين الخادم فهذا المال قليل لك فخلع
 عليه ولزم وصية الحسين الخادم فلم ينكر منه احمد بن
 طولون شيئا ولا تحامل على سائر الناس له قال احمد بن يوسف
 5 سالت عن مائة الف الدينار التي وصا بها احمد بن طولون
 للحسين بن مهاجر فقيل لي هي المائة الف دينار التي
 احتيزت من ابن مفضل عينا وثمان مئتا كانت معزولة
 نادية حتى حملها الى الحسين وحدثني سعيد الفرغاني
 قال لما قتل ابو الجيش الحسين بن مهاجر وجد له ثمانون
 الف دينار فقال خازنه هذه المائة الف دينار التي وصله
 10 بها احمد بن طولون فرّق في اهله عشرين الفا وبقيت هذه
 الثمانون الفا وكان يقمتا ارزاقه وحدثني احمد بن خاقان
 قال سمعت احمد بن طولون يقول للحسين بن مهاجر
 قد صحت عندي نصيحتك من ان تحتاج الى تحامل على احد
 15 تحرز به الحجة عندي والعذر لي فميز الناس تمييزا عادلا وتلق
 شرارهم بغلظة وخيارهم برفاة واعلم ان حقدك عليهم في
 نصيحتي على تقديم الايام والاستيحاء اكثر مما تحوز لي
 من الطاعة وتزرع لي في القلوب بغضه لا تأتي عليها الايام
 وتنتوارثها الاعقاب واطلب الشكر من مستحقه فليس يكرهه
 20 الا نائض المعرفة بالسياسة غير خبير بما في باطن النصيحة
 وجرى في مجلس احمد بن عبد كان ذكر محبوب بن رجا
 والحسين بن مهاجر فطعن عليهما اكثر من حضر المجلس
 فقال احمد بن عبد كان الصدق اجمل ما يوثق وكان في كل
 واحد منهما فضل اما محبوب فسرّيع الجواب حسن الاستماع

وليس فيه الا العجز في الخدمة عن استيفاء ما اوثره وهو
يتخرج معي فقال له ابي ان اخذت الفه شديدا فقال اخرجه
معه فانه ان كان ثوقه في السن فهو دونه في الكتابة وانا اوثره
وما اتاه قال الحسين بن مهاجر والتزم الحسين الخادم تاديبى
وتقويهي حتى اذا تبين اضطلاعى بهما يسند الى سلم الى ديوان 5
البريد وقال يا بنى احذر ان ترى في دار غيرى ولا تسكن الى
احد سكوتك الى فان تفويضى اليك يوجب لى هذا عليك
وليكن ايتارك لحسن الذكر اكثر منه لكسب المال وايتارك
للصواب اكثر منه لحسن الذكر ولا تستناثر عن انفاق ما
تكسبه بابتىاع الاعراض النفيسة والملابس الرفيعة فانك لا 10
تزيد بها الا في عين ناقص الفهم والحال لان من قوى تمييزه
انما يطالع ما صدر عنك من فضل ويستعرضه منك من طبع
واذا غلب عليك ايتار شى يحسن به ظاهره فطالع ثمنه في
حاصلك واعلم انه في يدك متى شئت من غير ان تسر فيه
الى الحاسد لك والباغى عليك ولا تذكر لاحد من حديثى ما 15
يسهل عليك اذاعته فيجتري به على اظهار سر لى وانما ما
تستدعره منى طى الصكيفة واحرص الا يسبقك احد الى
مطالعتى بها استطلعه وقد امرت بكذا وكذا دينارا فاشتعل على
امرى وتابل ما ابتدأتك به بها يفضى عنك سوائفى لديك وفقك
الله وسددك قال له احمد بن طولون فمن خدمت بعده قال 20
ما انشروحت لسواه ومعولى فى ما يعمنى على ما اقتنيتته اسلفه
لقوم اثق بموداتهم وحسن معاملاتهم واصرف الفضل الى ما
ينوبنى وارء الاصل الى موضعه قال فكم صرف اليك الحسين
الخادم قلت اربعة الاف دينار وهى اكثر ما كان فى حاصله

ما عندي قال فاعطل قال ذاك اليك فدخل نفيس الى احمد
 ابن طولون وعرفه الخبر فاحضر ابن مفضل فقال ما كانت
 عندك حيلة في نفقات المطابخ يوما واحدا او يومين الى ان
 تحكم امرها قال لو سهلت لي امرها لما توقفت وانها لمتعذرة
 على قال احلف بالله ودراسي انك ما تملكها فحلف على ذلك 5
 ودعا سوارا الخادم وكان جريا من خدمة صفيق الوجه فقال
 خذ نعبته ولا يفنك منها شي واحمل الى ما وجدتة من العيين
 له الساعة فجاه بثمانية وسبعين الف دينار وسلمه الى سوار
 فكان اخر العهد به وباع ما اجازة به فبلغ نيفا وعشرين
 الف دينار وحدثني شعيب بن صالح ان نفس احمد بن 10
 طولون شئت استخدام الكتاب منذ اشرف من ابن مفضل
 على دغل نفسه وسوء طويته وجرءته على اليمين على ربه فسأل
 عمن كان يكتب لحسين الخادم المعروف بعرق الموت وكان
 هذا حسين الخادم حسن العقل راجح الوزن يتقصد البريد
 بمصر وكان احمد ذا معرفة به من الحضرة وكان على ثقة 15
 من اختياره فقبل له الحسين ابن مهاجر فاحضره وساله عن
 بلده وسبب تعلقه بحسين الخادم فقال ايد الله الامير لقيني
 بالركة وكان والدي يتوكل لحسين الخادم في ضياع يملكها
 فاختره في مسيره الى مصر متقلدا للبريد فطالع ما جرى
 على يده فحمدته وتاملني في ما كنت ارفعه من حساب والدي 20
 فقال الى واقر الضياع على ما كانت عليه من اشرف والدي
 عليها وقال له لم استعجب من كتاب العراف احدا لها معهم
 من الجرعة ولطف الحيلة وهم للعامل الخائن اوثق منهم
 للناسخ وانا اتنع بابنك واني رايت اجتهاده في اصابته موافقتي

الشق فوجدوا دنائير نقصان البدرية فحتمها وضحك احمد بن
 طولون وقال لو كانت لمسكين ما وجدها ثم قال لي يا نسيم
 المقبل محروس وحدثتني ذعت قالت كان لاحمد بن طولون
 زوجة من بنات الموالي تزوجها بمصر وكانت حسنة الموقع
 منه جميلة الصورة يقال لها اسماء فقالت يا مولاي ليس خلوتك
 5 منها على حسب محلها منك قال لي هي صغيرة الكف قصدة
 الخلقه فاخاف ان يكون هذا في ولدي منها وحدثني ابو جعفر
 ابن عبد كان قال كنت انشى كتب احمد بن طولون السلطانية
 وانفذها فترو عليها اجوبة بغير ما صدرت الكتب به فاعلمته
 10 بهذا وضحك وقال الاجوبة في الكتب على شى الحقته فيها لم
 اطلعكم عليه وحدثني اقراطغان وكان موثقا عنده قال
 الزمنى احمد بن طولون صدقاته وكانت غزيرة فقلت له
 يوما ربما امتدت الى الكف المطرفة والمعصم بالسوار والكف
 الناعم فامنع من هذه الطبقة فقال لي المستورون الذين
 15 يحسبهم الجاهل اغنياء من التعفف في هذه الطبقة نزلت احذر
 ان تردّ عنك يدا امتدت اليك واعط من استعطاك فعلى الله
 اجره وحدثني اسحق بن ابراهيم عمي قال كان ابن مفضل حازم
 الراى ذكى الحس ولم يكن يقعد به الا يُخل كان فيه ولجاج
 يملكه واستولى على امر احمد بن طولون وكانت نفقات
 20 مطبخه وراتبه من ضياع اقطاعه فوقع الى ابن المفضل لا تنفق
 من مال اقطاع الضياع درهما واحدا فاني اجمعه لطرسوس
 ووفاه عند انقضاء الشهر نفيس الطباخ يستدعيه اطلاق
 النفقات على المطابخ فقال له ابن المفضل قد حظر على الجهة
 التي كنت اطلق لك منها قال فتحتال لي حتى استامره قال

ناحيته واجريت له عشرة دنانير في كل شهر واني لقائم
 بين يدي احمد بن طولون حتى دخلت ام عقبة فقالت
 انا شاكرة لله والامير ذامة لهذا الرجل تربدنى قال ولم ذاك
 قالت امرته باشتغال ابني في عائد فشغله فيما لا يرحض
 عنه^١ عاره وشناره والجوع الكريم اولى من الشبع اللثيم فاذا
 لم يكن غير هذا تركته ولم انعرض لمقت الله وسب عباده
 فحكك احمد بن طولون وامرنى ان اجرى عليه العشرة
 الدنانير واعفيه من البريد . وحدثنى نسيم قال ما خلت دار
 مولاي قط من كاتب خفى الشخص موثق عنده يعرف بكاتب
 السر يراصد في سائر يومه مناظرته لمن ناظر فيكتب الابتداء
 والجواب وحدثنى نسيم قال كان لاحمد بن طولون في المقر بص
 الف بدرة وكان احمد بن طولون يراها ولا يراها من كان
 بين يديه وباب البيت مفتوح ولم يكن يمضى يوم الا تامله
 فدخله فرأى يوماً بدرة من البدر قد ائخت فتقدم بوزن ما
 فيها فوجدها قد نقصت اربعين دينارا فقال لى من تظن بها
 فقلت ما يدخل هذا البيت غيرنا وانا راعى امرها قال تشاغل
 بها فلحظت البيت من بعد ووكلت اهتمامى به فرأيت غرابا
 في الدار وكان شديد الانس تعجب احمد بن طولون فصاحت
 قد دخل البيت ونقر خياطة البدره واخرج دينارا في منقاره
 فسرت خلفه الى شق بين بلاطتين فالفاه فيه ووافا احمد
 ابن طولون فاخبرته الخبر فدعا بالمبطلين وقلعوا بلاطتى

1) Am Rande: قف على مكاسن جوابها وبلاغة خطابها
 وبرهان الزامها مع وجازة الفاظ كلامها.

نسيم قال تظلمت عجوز اعرابية تعرف بام عقيل الى احمد
 ابن طولون من تسخير اجمال لها وكانت فصيحة اللسان
 حسنة البيان فتقدم برّ اجمالها وامر بعض الحجاب ان يلحقة
 بها الى داره فوافقت فتقدم في اطعامها وان يخلع عليها
 اثوابا ضحكما ودخلت مجلسه وهو مع خواص له يشرب 5
 فحدثته بما استكسبه وانشدته ما استطابه وهي في ذلك
 حائرة من صفاء كاس بيده ورقة شراب فيه فامر لها بكأس
 فاحضر فقالت ايها الامير هذا شراب ما خالط دمي قط
 قال خذيه وشمى رائحته وانظري الى لونه قالت كل ما فيه
 يدعو اليه فلما عزم عليها شربته ثم ضحكت بعده ضحكا لا 10
 سبب له فقالت ايها الامير وان الرجل بالحضرة ليسق نساء
 من هذا الشراب قال نعم قالت زنين ورب الكعبة فضحك
 وقال لها ولم قالت تحرك على اعز الله الامير ساكن ما
 شكوته منذ ثلاثين سنة ولا والله الا عاودته ابدا فكانت
 تتفقد احمد بن طولون في كل وقت فيجزل عائدتها . وحدثتني 15
 نعت قالت ادخل احمد بن طولون الى حرمه ام عقبة في
 ليلة جمعة وقال لا تعلمي احدا من حرمي بشرب جرعة
 نبيذ فتاملت بناته فصبت الى فاطمة شقيقة العباس بقتل
 عينيها ولم تكن بأحسنهن فقال لها احمد بن طولون كيف
 خصمت هذه دون جماعتهن قالت ايها الامير كانها والله 20
 تنظر من عيني ناقتي سرحا فاحضكت جميعنا وحدثتني
 الحسن بن مهاجر قال دخلت ام عقبة الى احمد بن طولون
 بابنها عقبة وانا بين يديه فسألته التقدّم في تصرفه فقال
 لي انظر له شغلا يعود عليه وكان البريد الى فقلدته يريد

فقال اربعة قال بيتوك عندهم قال نعم واعطوني هذا الدينار
قال فحضرت قتلها قال لا ولكنهم احضروني بعد قتلها
وتقطيعها فامر بقتل الاربعة وامر بضرب الحمال مائة زوج
وتخليته وحدثني ابراهيم بن كامل المصري وجماعة [من]
5 المصريين انه كان بعين شمس صنم بمقدار الرجل المعتدل
لخلق من كذان ابيض حكم الصنعة يتخيل من استعرضه
انه ناطق فوصف لاحمد بن طولون فاشتاق^١ الى تامله
فنهاه ندوسه عنه وقال ما راه وال قط الا عزل فركب
اليه وكان هذا في سنة ثمان وخمسين ومائتين وتامله
وبلغ كعبته منه ثم دعا القطاعين فامرهم^٢ باجتنائه من
10 الارض ولم يترك منه شيئا ثم قال لندوسه خازنه يا ندوسه
من صرف منا صاحبه فقال ندوسه انت ايها الامير وعاش
احمد بن طولون بعدها اثني عشرة سنة اميرا وحدثني
شعيب بن صالح قال حسن معمر^٣ الجوهري لاحمد بن
15 طولون التجارة فحمل اليه مالا على ان يشغله في كتان
فراى فيها يرى النائم كانه يمشى عظاما فدعا بالعسال
المفسر وكان حاذقا بالعبارة فقص عليه ما راه فقال يسف
الامير الى مكسب لا يشبه خطره ورحل اليه ابراهيم بن
قراطغان وكان احد من يتقلد صدقاته فقال امض الى ابي
20 الحسن معمر^٤ فخذ منه ثمن الكتان وتصدق به . وحدثني

1) Lesung unsicher wegen einer Rasur in der Hs.

2) Unsicher wegen Rasur.

3) Wie oben p. 10, Z. 8.

4) So Hs.

عبادهن بتخاجي^١) وتصنع فعلت ان معهن رجلين لان من
شان النساء التصنع للرجال فكان الامر على ما ظننت

- وحدثني شعيب بن صالح اذ كان لاحمد بن طولون ثقة
على كثير من اسراره يطالع به ما غاب عنه فلما زاد محله انصرف
عنه الناس اليه في حوائجهم وبسط يده في الانفاق فاكثرت
5 مالا عظيمها وانكشف عند احمد بن طولون وعلم ان تصده
الانفاق دون تجريد النصيحة له فهرب منه وشق ذلك على
احمد بن طولون لاشتماله على ما عنده من اسراره فرأى
فيما يرى النائم كانه كشف عن قبر فظهر له فيه ثعبان
عظيم فقبض على عنقه واستخرجه من القبر وجعله في جرة
10 عظيمة وسد راسها فاصبح وركب الى العين التي كان احتفرها
بالمقابر فرأى جنازة امرأة هناك وخلفها مقدار عشرة اذفس
وقد اخرجت بالغداة من بعض سكك المعابر فقال اين
حفرتم لهذه المرأة فاضطرب الجماعة فحطها عن اعناق
الرجال وكشف الغشا فاصاب فيه الرجل الهارب وقد رام
15 الخروج عن القسطاط بهذه الحال فسلمه الى من استصفاه
والقاء في بعض محابسه المنسية . وقال لي شعيب بن صالح كنت
مع احمد بن طولون بالصحراء حتى رأى حمالا يحمل شيئا
كثيرا وهو تحتة منبهه مضطرب فقال لو كان اضطرب هذا
الحمال من ثقل لغاصت راسه في عنقه وهي بارزة خلفه وما
20 هذا الا زرع وردع مما يحمل ثم استوقفه وحط المن فاذا
فيه جارية قد قتلت وتطعت فقال لي ارني الدار وكم الجماعة

١) So Hs.; ob تداعي = تخاجي

سيئة فوضع يده في رغيف كبير ودجاجة وفرخ وقطع لحم
وفالونج وامر بعض الغلمان بالنزول به اليه ورجع الغلام
وقد رأى الزلّة قد وقعت في يد السائل والمخ فحوه بالنظر فما
مضت ساعة حتى قال للغلام جئني به فمثل بين يديه
5 واستنطقه فاحسن جوابه ولم يضطرب من هيبتته فقال له
الكتب التي معك واصدقني من بعث بك فقد صح عندي
انك صاحب خبر واحضر الشياطين فاعترف له بذلك فقال له
طبارجي وكان ذا دالة عليه وذا موقع منه هذا والله ايها
الامير السكر فقال ما هذا سحر ولكنه قياس صحيح رايت هذا
10 الرجل على ما هو من سوء الحال فوجهت اليه طعاما يشهه
اليه الشبعان من طبيبه ومضا موصله اليه فما هس اليه ولا
مد يدا له واحضرته فتلقاني من القول والاحتجاج بما لا يستقل
به الفقير فلما تبينت زيادة ظاهره بقوة نفسه واجتماع ذهنه
علمت انه صاحب خبر وحدثني تركان عن ابيه انه كان معه
15 في سحر من الاسحار وكان يركب مع نفر من خواصه ويجتاز
بموضع من الفسطاط على حالة منكورة يتطلع منها على
الاسرار في النبل فكانت معه حتى رأى صوائح يبكين ويحكى
فقال لصندل المزاحمي انزل اليهن وفتشهن واخرج من
وسطهن رجلين مستترين وكان قد بعث في طلبهما ووقف
20 من النساء على الدار حتى خرجن منها فحبس ساكنها وامر
بالرجل الى المطبخ ثم فحك فقال له طبارجي يا سيدي كيف
تبينت هذا وقد راينا عدة من صوائح فلم تفتش غير هاولاء
فقال احمد بن طولون كل من راينته في هذه الليلة من
الصوائح تصيح بجُرقة وعلى غير تصنع غير هاولاء فاذى رايت

مضا بموكليين وجاء بشيخ خراساني شديد العجب قوى القلب
 فاطلق الشيخ ووجه بصاحبه الى المطبق وحلف^١ الخراساني
 عنده وكان رسولا للموفق قد حملته كتبها الى قواد احمد
 بن طولون فتبين التعجب منى لا صابته فقال ويحك رايت هذا
 الشيخ وقد تجمع لي وقد طلب الرجوع عن مسيره فكانت
 5 حركته قويه ثم اقام على لزوم سنته في المسير فكانت حركته
 اضعف فعلمت انه مريب وحدثني ابو العباس الطرسوسي ان
 احمد بن طولون راى في يوم خميس في الداخلين اليه
 رجلا من الاولياء فتامله تاملا شديدا ثم امر باعتقاله فلما
 10 انقضى المجلس وخرج المسلمون عليه دعا به وقال من دسك
 اليّ فان خيرك قد وصل الى من البارحة قال ابو العباس فحرت
 في امره فاقتر له انه صاحب خير لمن اسر له به فامر به للحبس
 فقلت يا سيدى هذا وحى فقال كفرت وپلك لا والله ما اوحى
 الى وما هذه منزلتى ولكنى ازكن واستدل واعدل شهادة شى بشى
 15 فقليل ما يخطينى ثم قال علمت السبب الذى وقعت على
 هذا الرجل من اجله انه صاحب خبر قلت لا والله قال
 رايت في النوم البارحة هذا الشخص بعينه في صورته وهيئته
 وقد دخل الى قصرى وكانه يروم الدخول الى فممع فكانه
 يتسلق الى طاق في المجلس ليبرى ما اعلم فكانت عبارة هذه
 20 الرويا تخبرنى بان هذا يتجسس عن اخبارى فلما انعمت
 النظر اليه وجدته كما قدرته وحدثني ابن عبد كان ان احمد
 ابن طولون جلس في مستشرف في بعض البساتين ياكل مع
 خاصته من اصحابه غراى من بعيد سائلا في ثوب خلق وحال

١) Hs. وحلف.

جميع المال فكان اجود عيارا من السندی والمعتصمی وتشرود
 احمد بن طولون في العيار بعد ذلك حتى لحق بالسندی
 وحدثني نسيم الخادم ان احمد ابن طولون ركب في غداة
 باردة فاجتاز بشاطي النيل فوجد على جروفه شيخا صيادا
 عليه ثوب خلق لا يواريه ومعه صبي في مثل حاله من
 5 العري وقد رما الشبكة في البكر فرتا لهما وقال لي يا نسيم
 دفع الي هذا الصياد عشرين دينارا فتاخرت عنه حتى دفعت
 اليه الدنانير ولحقت به ثم رجعت عن الموضع الذي كان
 قصده فاجتاز بالصياد فوجده ملقى قد فارق الدنيا والصبي
 يبكي ويصيح فظن احمد ان بعض سودانه قتلته واخذ
 10 الدنانير منه فوقف بنفسه عليه وسال الصبي عن خبره فقال
 هذا الغلام و اشار الى احد الغلمان وضع في يده شيئا ومضا
 فلم يزل يقلبه يمينه الى شماله ومن شماله الى يمينه حتى
 سقط فقال لي فتشته فوجدناها معه فاحضر ابن طولون
 15 عميد الناحية وتقدم اليه في ان يبتاع له منزلا ويجري
 عليه رزقا وادرننا الصبي على ان يقبض دنانير ابيه اليه
 فابا وقال اخاف ان تقتلني كما قتلت ابي ثم قال احمد بن
 طولون ان الغنا يحتاج الى تدريج والا قتل صاحبه وحدثني
 ابو العباس الطرسوسي قال ما رايت اصح اركانا من احمد بن
 20 طولون ولا اقوى غراسة ولقد راى يوما وهو سائر رجلا واقفا مع
 النظارة فقال لبعض الحجاب الحقني بهذا الشيخ فلما جلس
 ادخل عليه فقال السباط فقال الشيخ لا تعجل علي ايها
 الامير فانا اصدتك واخرج ضبارة صغيرة فيها كتب مختومة
 فقال اين هو قال عند صاحبي فاحضر صاحبه وخلا به ثم

وخسرة للمسلمين فاذا قرأت كتابي فاحضر من الثغور ما
 اخلق واحتاج الى تجديد مرمة وتقدم في اصلاحه مما حصل
 في ايدى وكلاءى من مال ضياعى وثرى في من اضررت به
 الهدنة من ضعفاء الغزاة ما يكفيهم وطالعنى بما عملت له
 فانى اراعيه قال ابن عبد كان فلم يحضرنى في الكتاب احسن
 5 من معانى الفاظه فلم اتجاوزها قال وحدثنى نسيم الخادم
 ان احمد بن طولون ركب الى الاهرام وجاز وحجابه بجماعة
 عليهم جباب صوف وفي ايديهم مساح ومعاول فسألهم احمد
 بن طولون عما يعانونه فقالوا نحن قوم نطلب المطالب
 فقال لهم لا تخرجوا الا بمشورتى ورجل من قبلنا وسألهم
 10 عما وقع لهم من الصفات فذكروا ان في ضميم الاهرام منها
 مطلبا عجزوا عنه يحتاج في اثارته الى خلق كثير وانه
 يوصف بوفور المال فنظر الى شيخ يعرف بالرافقى من
 اهل الثغر فضمه اليهم وتقدم الى عامل معونة الناحية في
 ارتياد ما يحتاج اليه من فعلة وغيرهم فوافاه الرافقى وذكر
 15 انه افضى في المطلب الى علامات تدل على قرب ما فيه فركب
 بنفسه فوجد الحفر والامارة فوقف حتى كشفوا عن حوض
 مملوء دنانير وعلى غطائه بالبريطيه كتاب ففسر فكان انا
 فلان بن فلان الملك الذى ميز الذهب من سواه وغشاه
 وادناسه فمن اراد ان يعلم فضل ملكى على ملكه فليتنظر الى
 20 عيار دنانيرى على دنانيره فان مخلص الذهب مخلص في
 الحياة وبعد (الوفاة قال نسيم فامر لكل رجل منهم بمائة
 دينار ووجا الصناع اجرتهم ووهب لى منه عشرة دنانير وحمل

1) Hs. ويعهد.

حتى ينصف الرجل قال سعد الفرغاني وانفذنا رجلا ذا قدرة
ومنزلة حتى احضرهما وابن دشومه في اعتقال حتى اجتمعوا
وبدلوا له ما يرضيه واحمد بن طولون يطالعني برسلة
ليتبيين ما عملته حتى بلغ الرجل امله وامر له بعشرة دنانير
وقال اشتر بها حمارا لايقف بك على الجسر اذا عبر الامير 5
عليه فانصرف المزارع وهو يبكي فرحا وحدثني طاهر
الكبير الخادم قال الرمني احمد بن طولون القيام على برج
الحمام الهدا ودار في غداة من الغدوات على الابرجة فبلغ
الى برجى ووضع له كرسي وامرني ان اخرج اليه ما فيه من
الفراخ فاخرجت اليه ثمانية افرخ زغبا كانت فيه فسرحت 10
بين يديه وحوله فتشاغل عنها لتسرح وهو يحصيها فدخل
البرج سبعة فسألني عن الثامن فقلت سلك خلف الامير
فقال خذه فمددت يدي اليه فارتعدت هيبته له فلما تبين
ذلك مني امرني¹⁾ بالتنكح عن مكاني ونظر الى موطنى قدمي
من الارض فسجد عليه ومرغ صفاخته فيه ومضى وقال لي 15
ابو جعفر بن عبد كان ورد على احمد بن طولون كتاب ملك
الروم يساله الهدنة فافكر ساعة ثم قال اكتب الى طخشى
ابن بلزد²⁾ ان ملك الروم سالنا الهدنة مدة كذا وكذا ولم
يحمده على هذا الاشفاق من سفك دماء المسلمين ولا الرافة
بهم واحسب انه خرب للروم حصون او تشعثت قلاع او لحقه 20
من اعدائه امور احتاج فيها الى مدة هذه الهدنة ومن
الخسران المبين ان يكون مدة هذه الهدنة مريحة للروم

1) Hs. add. عن.

2) Vgl. p. 25, II f.

الغداة فكان كلما سمع طلقها غلط في قراءته فدفعت اليه
 الثلاثين ديناراً وسالته عن دينه فقال ثلاثة عشر ديناراً
 فقضيتها ولم اصل الى احمد ابن طولون في ذلك اليوم فصرت
 في غده وقصصت عليه قصته فقال صدق ولقد وقفت خلفه
 امس فرددت عليه في مواضع كثيرة ووقفت اليوم فوجدته 5
 يقرأ القراءة التي اعرفها فاحذر ان تعرفه عائدتي عليه
 فبتنغص بها وما زال يتعاهده على يدي وحدثني سعد
 الفرغاني قال ركب احمد بن طولون يريد الجزيرة وكان يخلا
 له الجسر قبل مسيره عليه فبلغ الجسر الثاني وكان اعجل
 من عليه وفيهم شيخ ضعيف على حمار هزيل ومعه صبي 10
 وقد جاء من نواحي الجزيرة فلما اعجل في المسير سقط الحمار
 واشرف احمد بن طولون وليس على الجسر غيره وغير الصبي
 والحمار وقد جهدهم الجهد فقال لي تقدم اليهم وامنعهم من
 ازعاجه وسار حتى بلغه وقال قف عليه حتى يلحقوني به
 فما اشك انه منتظلم واستخبره في مسيرك معه عن سبب 15
 دخوله الفسطاط قال سعد¹ فوقفت عليه حتى عبر الجسر
 فسالته عن حاله فقال ما ترك لي وكيل ابن دشومه بذات
 الساحل شيئا ارجع اليه وكنت مستورا من المزارعين وكان
 ابن دشومه يومئذ امينا على ابي ذويب فاخبرته الخبر فلما
 حضر ابن دشومه الجزيرة قال له الضياع تشبه البساتين 20
 والمزارعون شجرة تقتل الاشجار وترجو ان تجنى الثمار فاحضر
 كاتبك الى ذات الساحل والمختار الساعة وقال لي توكل بهم

1) Hs. سعيد.

الى رقة وقال عين من فيها فانهم بحجة حبس القاضى
وانظر الى الدارج منهم والمستقبل واثبت لى احوالهم فسالت
عنهم واثبت كل واحد من الكبوسيين وخصومهم¹⁾ ومنزلته
فى الجدة والعدم واحضرته اياها فدعا ابن مفضل وقال
5 اجتمع مع ابى جعفر المروزى على القضاء فى من كان
اختلا ومصالحة من توسط وصلحت حال خصمه وخلص
ممن كان فى حبس القاضى بجملة من ماله ثم قال لى يابا
جعفر ذخيرتنا²⁾ ما ثمر للاخرة ومن انا عند الله لولا
اخذى بيد الضعيف وقصمى الجبار اللاهى عن الله بسخفه
10 ودنسه وحدثنى ابو جعفر المروزى قال كان احمد بن
طولون من ائمة الحفاظ لكتاب الله عز وجل وكان يسال عمن
كان حفظه جيدا من ائمة المساجد فيطرقه فى الصبح منتكرا
حتى يتبين منزله فدعانى يوما وقال اتعرف مسجد المنامة
بحضرة كذا وكذا قلت نعم اعرفه وامامه وهو حسن الصوت
15 قال فاحمل معك ثلاثين دينارا وصر اليه فانى لا اشك
انه مضيق فانسه حتى تبسطه اليك وادفع الدنانير اليه
واسأله عن دينه فاقضه عنه وصر الى حتى اعرف ما اتيت
20 قال لى ابو جعفر عجبت من معرفته وتغلغلها الى ذلك وهو
طرف نأى عنه فمضيت اليه فوجدته فى المسجد وقد استمر
به النعاس فسالته عن حاله ورغبت اليه فى الانبساط فشكا
قلة وضعفا وذكر ان امراته محضت فى اخر الليل وليس
يصل إلى شى مما يحتاج اليه وانه وقف فى الحراب لصلاة

1) Hs. وخصومهم.

2) Am Rande.

- فليخرج اليها احدكم ولاحمد بن طولون مال موضوع عند
 اكابر التجار قد اوقفه لردع القواد عن النهوض اليه فاذا تحرك
 القائد الى الخفوف لمكاربة احمد بن طولون فيصير اليه
 معاملوه من التجار يقولون له ان كان عزمك الى مصر فاقضنا
 ديوننا فانه لا يرجي قفول من حارب مائة الف عنان ويتلطف
 5 مودع المال في المصير اليه ويقول ما ينبغي لك ان تفسد
 ما بينك وبين احمد بن طولون فقد حمل اليك امس كذا
 وكذا وقال لك ياخي وابن عمي ما يغمنى في عسكر السلطان
 غيرك فيبسط الرجل وتزول عنه اذيته
- 10 وحدثني موسى بن طولون قال كتب الى احمد بن
 طولون خليفته طيفور انه ما ينعقد للاوداء مجلس الا ابتدا
 رجل من الموالي ذهب عنى اسمه فيقع في احمد بن طولون
 والتكريض عليه وذكره باقبح ما يجرى على اللسان فيه فكتب
 الى طيفور قد وجهت اليك كتابا فواصله اليه على خلوة
 15 منه وكان الكتاب من احمد بن طولون انه قد كان يطلب
 رجلا يعتمد عليه لاصلاح اموره وتعريفه بما يجرى عليه
 من التدبير فلا يجده ان يكشف للناس وقوع التدبير فيه
 وانه قد وجد عنده من ظهور الخرافة عنه وسوء قوله فيه
 بما قد تستر عن الناس به ما نصبه له ويساله الزيادة من
 20 ذكوره ومكاتبته له بجميع ما يحتاج اليه من سر ما ينعقد من
 الموفق عليه وكتب الى ثقته في حمل الفى دينار اليه فتجاوز
 الرجل ما عليه اصحاب الاخبار وظهر امره للموفق فضربه
 بالسوط وطرحه في المطبق واستراح منه احمد بن طولون
 وحدثني ابو جعفر المرزى قال دعانى احمد بن طولون ودفع

واخذتهم السياط حتى سقطوا وضربوا على رؤسهم فماتوا باجمعهم
وامر بدفن راس ابي عبد الرحمن العمري

قال وحدثني نسيم الخادم طلب احمد بن طولون سعيد
ابن نوفل طبيببه فقيل له مضا يستعرض ضيعة يشتريها فامسك
حتى حضر ثم قال له يا سعيد اجعل ضيعتك التي تستغلها
5 حكمتي وواصل مراعاتها ولا تقطعها واعلم انك تسبقني الى
الموت ان كان موتى على فراشي وانى لا امكنك بشيء من
الاستمتاع¹ بعدى فقال بعض الغلمان ما سمعت حثا لمتطبب
على مبالغة في سعي احسن من هذا

قال ابو كامل شجاع ابن اسلم الحاسب لما اطلقني احمد
10 ابن طولون الزمنى الصناعة فدعاني يوما فقال كلما تعمل
لى من العدة فانه يكتفى بالقليل مع تقدم هيبتي في صدور
الناس الا المراكب فان البحر لا يتقيني ولا يخاف سورتي
وليس يعمل فيه الا وثائة الصنعة وتقديم الاحتياط فقدموا
الحزم في المراكب واستزيدوا من الانفاق عليها تسلموا بتوفيق
15 الله من معرفة البحر

وقال شعيب بن صالح كان احمد بن طولون يقول انا
ادفع بهالى عن رجالى وبرجالى عن نفسى وما فى الارض ابغض
الى من رجل دالته تزيد على كفايته وحدثني خادم بن
جوادى خليفة احمد بن طولون وكان بالحضرة قال كان
20 الاولياء اذا اضطربوا فى طلب الاموال قال لهم الموفق اين من
يقوم مقامه بسر من راي مصر خزائة السلطان وفيها امواله

1) In der Hs. ~~بشياء~~ durchstrichen mit م; vgl. oben, p. 26, Note 1.

بالمصير بها الى بعض غلمانها وان يقول له اطلب بحياتي
 منها الولد سرى الله وكثير ولم يزل يفعل بواحدة واحدة
 مثل هذا حتى استوفى عدتهن فنتبين الغيظ في وجهي
 فضحك وقال اراك معيظة فقلت يا مولاي آثرت غلمانك على
 نفسك فقال قد ارتفعت عن اللذة بهذه الاشياء وانما الذ
 5 بحراسة دولة واحياء سنة وضبط نعمة ومن سلك هذه السبيل
 اضطر الى من يضافره على اموره وهؤلاء الغلمان عندي ينتسبون
 الى انتساب الابناء الى الاء وشهواتهم مقصورة على الاكل
 والشرب والنكاح وانا اوثرهم بها نصبوا له وارتفع عنه وبالله
 انى لاجد في فهم الرجل عنى وافهامه اياى من اللندان اكثر
 10 مما يجد بجامع الحساء من لذة جماعها فقلت له وفق الله
 سيدى واحسن عونه

وحدثنى نسيم الخادم ان احمد بن طولون كان مذعورا
 من خروج ابي عبد الرحمن العمري فوافاه الخبر بقتل
 15 غلمان ابي عبد الرحمن اياه وانتشر امره ثم صار اليه جماعة
 منهم يقاربون العشرة ومعهم راس فقالوا نحن غلمان العمري
 وهذا راسه فجمع احمد بن طولون الخاص العام وادخلهم
 اليه واستحضر قوما استامنوا اليه فسألهم عن الراس فاجمعوا
 انه راس ابي عبد الرحمن العمري وان الغلمان من خاصته
 20 فقال لهم احمد بن طولون اكان مسئا اليكم قالوا لا والله
 لقد كان محسنا الينا ومفضلا علينا قال فما حملكم على
 قتله قالوا طلبنا الحظوة عندك والمكافاة منك فقال قتلتم
 مولاكم الحسن اليكم بالنطرب الى المزيد ثم امر بهم

فقال لا تعجل عليّ اني كاتب خبير السر في هذه البلدة لتصحح
 ما يورده اصحاب الاخبار قال له انت العطار قال نعم فقال له
 احمد بن طولون قد وصف لي عنك صدق لهجة ومحل لطافة
 فكيف رضيت لنفسك بخدمتهم في هذه المشقة البعيدة على
 هذا الخطر الغليظ وانا ادعوك الى ان تخدمني فيما خدمتهم
 فيه فقال ايد الله الامير القوم اصطنعوني وسبقوك إلى ولا اكون
 عليهم بعد ان كنت لهم ولو صيرت على الم العقوبة لما اعترفت
 وما علمت¹⁾ خروجي الى مصر انك تستبقيني ان ظفرت بي ولان
 يقتلني الوفاء احبّ الى من ان يحييني الغدر ولا انا ممن يعدل
 خوفا من باسك بما يحول عنه في الامان منك واحراق النار
 اسهل عليه من تغيير شيمته واستحالة طويته فقال احمد
 منعني من الاساءة اليك ما ظهر لي من الفضل فيك ووالله لا
 نلتك بمكره ابدأ فاختر لنفسك ايها اثر عندك المقام ببلدى
 مع هجانية الخلاف على او الانصراف عنه قال الانصراف عنه
 ان تطولت به فبره واحسن اليه واخرجه مكرما فورد كتاب
 طيفور خليفة احمد بن طولون يخبره ان العطار ورد على
 الموفق فاطاب ذكرك واحسن وصفك

وحدثتني نعت ام ولد احمد بن طولون قالت اجتمع
 عندي جوار اهدين الى مولاي فلم يطلبهن وشوقته اليهن
 بحسن الوصف لهن فوصف شغلا ودخل الى يوما من الايام
 وهو منشرح فذكرت له الجوارى فقال اعرض على واحدة
 واحدة فنظر الى اولاهن فقال حسنة والله ثم امر بعض خدمه

1) In der Hs. منك durchstrichen mit م. Wie das Beispiel بشياء
 unten p. 28, Note 1 zeigt, soll damit das Wort getilgt werden.

وامره ان يقبض على سبها فحرق في ايامه واخر عن المرتبين
 بلولة^١ ارزاقهم وما كان يحمل اليهم من الادم والزيت وغير
 ذلك فنجوا وكتبوا الى طرسوس انا نخرج من لولة ونترك القلعة
 ونسلم جميع ذلك الى الروم فاعظم اهل طرسوس هذا وجمعوا
 5 خمسة الاف دينار على ان يحملوها الى من بلولة فاستدعا
 ارجوان حمل المال على يده فدفعوا المال اليه فاستأثر به
 ولم يدفع الى المقيمين بلولة شيئا منه فانصرفوا عن لولة
 وقلعتها واضطرب اهل الثغر من هذا ونجوا في الطرقات فكتب
 الى احمد بن طولون في تقليد الثغور وانفذ طائفة من اصحابه
 10 اليها لضبطها فكتب الى موسى بن طولون في تقليدها فابى
 ذلك فكتب الى ابراهيم بن عبد الوهاب فامتنع فانفذ طخشي
 ابن بلبين^٢ اليها وارضاه بحسن العشرة لهم وجميل السيرة
 فيهم واحتمال الهفوة ففعل وحسنت سيرته بطرسوس واتام
 فيها الى ان مات بها

15 وحدثني شعيب بن صالح قال اجتاز احمد بن طولون
 في شارع الحمرا القصوى بدار مشرفة يتطلع منها رجل شيخ
 وسيم فلما راه الشيخ بادر بادخال راسه واغلق الطاق الذي
 كان يتشرف منه قال فقال للقاسم بن شعبة وكان معه احضرني
 شيخا وسيما في هذه الدار الشارعة الى دارى فسبقه القاسم
 20 ابن شعبة الى الميدان فلما جلس دعا به وقال من اين
 انت قال من الطالقان وساله عن قدمه ودعا له بالسياط

١) Jacut's Wörterbuch IV 371 غزاها قرب طرسوس غزاها
 الملك مامون وفتحها.

2) Cf. p. 32, 17 f.

العامة فكيف من يجد من يظن انه ركن وثيق وناصر منيع
 وعدد^١ من الابطال والاجناد كثيراً وليس مثل الامير ايدى الله في
 اصالة رايه وحزم تدبيره ونظره في عواقب اموره قصد لمائة
 الف عنان هي عدة له فجعلها عليه من غير ان يتجشم
 لها ثقلاً ويحتمل بسببها مؤونة وغرماً فان يكن من الامير
 ايدى الله اعتاب الى رجوع عما استعفينته منه الى ما هو اشبه
 بفضله والاولى بنبله والا رجوت ان يكون الله من وراء كفاية
 أمره وحسب^٢ مادة شره واجرا بنا من الحياطة على أجل
 عادته والسلام ولما ورد كتاب احمد بن طولون على الموفق
 احفظه واعلم المعتمد ان الثغور تحتاج الى من يقيم فيها من
 يغزو باهلها وان احمد بن طولون انما يبعث اليها من
 لا يشتغل بها واستقرّ الراى على محمد بن هارون التغلبى وكان
 يتولى الموصل فاشخص الى باب السلطان من ضيعته المعروفة
 بالمسمعية من ديار ربيعة فلما صار الى الموصل ركب
 سفينة في دجلة لعله وهاجت الريح فالتفته الى شاطئ دجلة
 فظفر به احكاب مساور الشارى فقبضوا عليه وقتلوه فرجع
 اختيار الموفق على الثغور الى محمد بن على بن يحيى الارمنى
 وحاول سببا الطويل دخول انطاكية فمنعه محمد بن على بن
 يحيى منها ومن الثغر فكتب الى اهل طرسوس مؤلّبا عليه
 فوثبوا به وقبضوا يده واعتقلوه بدارة وقتل ودفن فيها فاحفظ
 ذلك الموفق فقلّد ارجوان بن اولغ طرخان التركى في سنة ٢٩٠

١) Hs. وعدد.

٢) Hs. وحسب.

لشروطه ومفسدا لعهدده^١ وحقا اقول لقد التمس اولياى واكثروا
 الطلب فى ازالة اسمه واسقاط رسمه عند مصير الخارجين
 من العراق الى حيث صاروا اليه من نواحي عملى وحاولتهم
 العيث والافساد فيه فآثرت الابقاء ان لم تبق على واستعملت
 الاناة ان لم تستعملها ففى^٥ ورايت الاحتمال والكظم اشبه بدوى
 المعرفة والفهم واننا الى الظفر فصبرت نفسى على أحر من
 الجمر وامر من الصبر مما لا يتسع له الصدر والامير ايده الله
 اولى من اعادنى على ما اوثره من لزوم عهده واتوخى من
 توكيد عقده بحسن العشرة والانصاف فى المعاملة وكف الاذى
 والمعرفة ولم يضطرنى بهذه الافعال التى لا اعرف دركا فى^{١٠}
 استعمالها وحظا فى ارتيادها والذى قدمت فى صدر كتابى
 ذكر التعجب من وقوعها الى ركوب خطة فى امرة قد علم الله
 كراهيتى فى ركوبها والى ان اجعل ما عدته لحياطة هذه الدولة
 المتكاثفة والعساكر المتضاعفة التى قد ضرست رحاها الحروب
 وجرت عليهم من الخطوب على الاختيار والابتلا وجروا من^{١٥}
 الله على عادة الظهور والاعتلاء وان قبلنا وفى حيننا من يرى
 انه احق بهذا الامر من الامير ايده الله واولى بتقليده ولو
 امنونى على انفسهم فضلا ان يرجعوا منى الى مبدل اليهم
 وقيام بنصرتهم لا شتدت شوكتهم واستفحل امرهم وصعبت على
 السلطان مقارعتهم وقد علم الامير اكرمه الله ان من^{٢٠}
 بان انه منهم قد فص كل جيش افهضه اليهم على انه
 لا ناصر له غير من يجتمع اليه من لفيف البصرة وانداس

١) Rasur, die anscheinend لعهدده herstellen will.

هذه الموالاة بسببى والمناصحة بحلى كان (١) حَرِيًّا بان يعرف
 له حقه ويوفى من الاعظام والاكرام نصيبه ويعطى من التقديم
 والايثار تسطه ولا يجعل حظه في ما يثاب به الاولياء ويجازا به
 الذكفاء من اموال تحمل اليهم وصلات واقطاعات تخرج لهم
 مما جعله الامير اعزه الله حظى من مثوبته ونصيبى من برة
 5 وتكرومته مما لا يزال الامير ايده الله يقصدنى به من المكروه
 ويوثبه على وعلى عملى من التدبير ويلتمسه متى من حمل
 المال والمعاون حتى كأنى اكلف على الطاعة جعلاً والزم
 للمناصحة ثمنا وانما عهدى بالحاول لذلك والمستدعى وقوع
 ما جاز لا أن يقصد بمكروه (٢) ثم يكلف من الطاعة مؤونة ونائبة
 10 على انى لا اعرف السبب الذى يتيح الوحشة ويوقعها ولا الأمر
 الذى يدعو اليها ويوجبها ان لم يكن بينى وبينه معاملة
 توقع مشاجرة او تحدث منافرة وكان العمل الذى انا بسبيله
 ليس له والمكاتبة في أموره ليست اليه وتقليدى ليس من
 قبله ولا ولاته والامير جعفر قد قسّم الاعمال والعمال وصار لكل
 15 واحد قسما تفرّد له دون صاحبه وعمالاً (٣) يجرى عليه اموره
 دون غيره وشرط لكل منهما وعليه في وقت أخذ البيعة له
 من نقض عهده وخفر ذمته ولم يَفِ بما أكده على نفسه
 فالامة بريئة من بَيَعَتِهِ وفي حدّ وسعة من خلعه وكان ما
 20 عاملنى به الامير ايده الله على ما انا بسبيله من قبل غيره
 من تجهيز الجيوش نحوى واعمال الحَيْد في انساد عملى ناقضا

1) Am Rande.

2) Rasur in der Hs.

3) Hs. عمل.

وفاة موسى بن بُغا احضر جعفر المدائني صاحبه بمصر وكان
 ترفا كثير الحكم فسعى به راجلا الى الميدان في يوم قاذط
 وكان احمد بن طولون يخذ عليه خلافا له في كثير مما
 حاوله وادللا بهما صاحبه فدعا له بالسياط فلحقه من
 التعتة ما كان اغلظ من ضربه بالسياط ورده الى منزله على
 5 أمر فظيع فمات في تلك الجمعة واحتاز ضياعه والزم كاذبه
 اندونة خمسين الف دينار واستقصر الموفق حمل المال من
 احمد بن طولون وذكر ان الحاسب يوجب عليه اضعاف ما
 حمله مع تحرير وكتب الى احمد كتابا يعنفه ويهدده فيه فكتب
 اليه احمد بن طولون¹ اما بعد اطال الله بقاء الامير وادم
 10 عزه فقد وصل كتاب الامير ايده الله وفهمته وقد كان الامير
 اسعده الله حقيقا بحسن التخيير لنفسه واعمال الفكر في ما
 تنتظم به اسباب الصلاح بدركه وان توديه رويته² وتسهل
 به معرفته الى امالة مثلى واطباته وبصيرة عدته التي يعتمد
 15 عليها وفيئته التي يرجع اليها اذ كنت باب السلطان وسيفه
 الذي يصول به وسنانه الذي يتقى الاعداء بحده وكان كدى
 في ما انصب في طلبه واحتمل المون والكلف بسببه واجعل
 الفكر منصرفا اليه والعناية باجمعها موفورة عليه من اجتلاب
 كل موصوف بشجاعة وعناء وكفاية والتوسعة عليها في ارزاقهم
 20 وتعهدهم بالمعاون والصلوات وجميع الاسلحة والكراع والاستكثار
 من العدد والعمال انما هو لصيانة هذه الدولة وحياطتها والذب
 عنها والقصد لمن قدح فيها وغض منها ومن كان من

1) Anderer Text des Briefes bei Roorda p. 76 f.

2) Unsicher.

احد من كاتبه خادما للسلطان يعرف ببدر الحفيعي وكان
 اليه ضياع ابي احمد بن المتوكل وغيرها من الاقطاعات
 والحيل والطرز فقتله واحمد بن عيسى الصعیدی فاذه ضربه
 ثلاثمائة سوط وحلق راسه ولحيته ثم حمل احمد بن طولون
 معه الف الف دينار ومائتي الف دينار ورقيقا وخيلا وطرزا
 وجميع ما جرا الرسم به وخرج الى العريش مشيعا له ومعه
 العدول حتى يستلم ذلك الى خليفة ماجور وتقدم ابو احمد
 الى موسى بن بغا في صرف احمد بن طولون عن مصر
 وتقليدها ماجور فامثال موسى أمره وكتب الى ماجور كتاب
 التقليد فتوقف ماجور عن ايصاله للمجز عن مناهضة احمد
 ابن طولون وخرج موسى بن بغا من الحضرة والعمال على ان
 يدوسوا عمل المقوض بأسره وكتب الى ماجور كتاب التقليد
 فتوقف ماجور واحمد بن طولون يستحث الاموال وكان معتزما
 على تسليم مصر الى ماجور فلما بلغ الرقة عمل احمد بن
 طولون على مهاربته وحصن الجزيرة^{١)} وقدّر ان يجعلها معقلا
 حرّمه وحرّم جيشه وذخائرهم ويعمد لقتال موسى وهم في منعه
 فاقام موسى بالرقة عشرة اشهر واضطرب الاتراك بمقامه وطلبوا
 ارزاقهم واستنتر [موسى بن] عبيد الله بن سليمان بن
 وهب كاتبه فلما زان الأمر عليه رجع موسى الى الحضرة واقام
 بها اشهرا يسيرة ثم توفي في صفر سنة اربع وستين ومائتين
 ومات عبيد الله ابن خاتان في هذه السنة^{٢)} ولما حكمت عنده
 5
 10
 15
 20

1) D. i. el Rôda gegenüber Fustât.

2) Am Rande.

3) Anders at-Tabari III, 3 p. 1915.

ترجع اليه ولولا انى آمنك لقتلتك وتغير قلب احمد بن طولون عليه وسقط حملته منه فرفع اليه بعد ذلك انه أجف بالناس في الانفاق فاستصفي ماله وانام في حبسه حتى مات واحتد أمر العلوى البصرى¹ وكان خروجه في سنة اربع وخمسين ومائتين فانفذ المعتمد رسولا في جعل الموفق من 5 مكة الى الحضرة وكان المهندى نفاها اليها فعقد المعتمد العهد بعده للمفوض ثم لادبى احمد ولقبه الموفق وكُتِبَ بينهما كتاب ارتهن فيه ايمانها بالوفاء في ما وقعت عليه الشرايط وقسم المملكة بينهما فجعل غربها للمفوض واستخلف عليه موسى ابن بُغا فاستكتب موسى بن² عبيد الله بن سليمان بن 10 وهب وشرتها للموفق وتقدم الى كل واحد منهما الا ينظر في عمل صاحبه وان تكون النفقة على كل من خراج القسم الذى هو فيه وخذ الكتاب الكعبة واعتنق الموفق محاربة العلوى البصرى واضطرب المشرق وتعد ولاته بما كانوا يحملون وعلموا بخروج العلوى فشكا الموفق حاجته الى المال وتأخرت اموال 15 مصر لان الحمل كان الى المعتمد سراً فانفذ نحرياً خادماً المتوكل الى احمد بن طولون في حمل الاموال والطراز والرقيق والخيل والشمع وكتب اليه المعتمد سراً ان الذى حرك اخراج نحريه اليك ابو احمد وقد انفذ نحرياً عيناً عليك ومعه كتب الى سائر قوادك بالتضريب عليك فلما ورد نحريه اعتقله في 20 دار الميدان وتلطف لاخذ الكتاب فوجد ابتدأت واجوبة وكان

1) Cf. at-Tabari, *Annales* III, 3 p. 1742; NÜLDEKE, *Oriental. Skizzen* (1892) p. 153 ff.

2) Durchgestrichen.

وان فسح ضياع الامتراء والترنم الافتضاب تزاييد^١) المال وضبط
 به امر دنياه وهذه طريق خدمة الدنيا واحكام امر الرياسة
 بها وكل ما عدل به الى غيره فهو مفسدة لها هذا قول
 والامير على راي فيما يراه قال لى شعيب بن صالح فبات في
 5 تلك المدينة مفكراً في ما قال ابن دشومة فرأى في ما يرى
 النائم صديقا له كان بالشعر من علية الزهقان وقد مات
 واحمد بن طولون في الشعر وهو يقول له بيس ما اشار عليك
 من استشرتني في أمر الارتفاق واعلم انه لا يترك احد لله
 شيئا الا عوضه الله ما يزيد عليه ولا يخالفه في مكسب الا
 10 خسره اعظم منه فارجع الى ربك وان كان التكاثر والتفاخر قد
 شغلك عنه في هذه الدنيا الديرة^١) وأمض على ما عزمتم عليه
 وانا اضمن لك من الله عز وجل اعظم العوض منه قريبا غير
 بعيد فلما أصبح دعا بابن دشومة فاخبره بما رأى فقال له
 اشار عليك رجلان احدهما في اليقظة والاخر في النوم وانت
 15 لما في اليقظة اوجد وبضمانه اوثق فقال دَرَنْي من هذا وأزاله
 ولم يلتفت الى كلامه وركب للصيد فلما طعن في البرية
 حاست يد دابته في فتق بناء في وسط رمل فوقف عليه
 وكشفه فرأى مطلبها واسعا فامر ان يعمل فيه فوجد فيه من
 المال والزبرجد ما قيمته الف الف دينار وهو المطلب الذي
 20 شاع امره وكتب اليه من العراق بسببه وتعاليم الناس المال
 وانفق صدرا منه في العين والمسجد والمارستان ووجوه البر
 ودعا ابن دشومة فقال له انت بيس المشير وما لك دين

١) Unsicher.

نعيمنا عينا عليهما وقلد الاملاك سليمان بن ثابت المعروف
 بابن دشومة وحدثني شعيب بن صالح قال كان عبد الله
 ابن دشومة شهما واسع الحيلة بخيل الكف وكان زاهدا في
 شكر الشاكرين يرى الثناء حيلة من حيل القاصدين على
 المقصود ولا يهشّ الى شى من اعمال البر وكان احمد بن
 5 طولون رقيباً على نفسه في اكثر ما يجرى على يديه من الاشياء
 يتصدق في اثرها ويتصرع الى ربه في تحييص ما ثبت عليه
 فيها ويتأول في ما يأتبه بما يريه الحجة في اكثر سطواته فلما
 رد اليه المعتمد الخراج رغب بنفسه عن ادناس المعاون واجمع
 على اسقاطها وحياطة عمود الخراج ومنع المتقبلين من الفسخ
 10 وحظر الارتفاق على العمال وتجريد العناية في عمارة ما تقلده
 من مصر فشاور عبد الله بن دشومة فقال يؤمنى الامير ايده
 الله على صدقه والقول فيه بما عندى قال قد آمنك الله من
 غضبي عليك في ما تلتقانى به قال ايها الامير الدنيا والاخرة
 15 ضرّتان والشهم من لم يخلط احدهما بالآخرى والمفرط من
 خلط في ما بينهما تتلف اعماله وافعال الامير ايد الله افعال
 الجبارين وتوكله توكل الزاهدين وليس مثله ركب خطة لم
 يحكمها ولو كُنّا نثق بالنصر وطول العمر لما كان شى اثر
 عندنا من التضييق على انفسنا في العاجل في عمارة البلد في
 20 الاجل ولكن الانسان قصير العمر كثير المصائب مرمى باغلظ
 الافات فتركه ما يستدق له تضييع ولعل الذى حماه نفسه
 يكون سعادته لمن ياتى بعده فيفوز بما حرمه وقد اجتمع
 للامير من هذا القائم ما مقداره في السنة مائة الف دينار

وحمل الواسطي الى الوزير مالا فاعفى من الشخوص واطلق
 له ولده وسائر حرمه فلما ثبتت وطأة احمد بن طولون اشتد
 خوف ابن المدبّر منه فكتب الى اخيه ابراهيم بن المدبّر
 يسأله التلطف له في الصرف عن مصر فورد عليه كتاب بتقليد
 خراج فلسطين والاردن ودمشق فاستعمل ابن المدبّر
 التلطف والحيلة في التخلص وخرج وقد صانع احمد بن
 طولون بهمة ضياع كان ملكها بمصر وعقد نكاح بين ابى
 الجيش وبين طفله من ولده وشيعه احمد بن طولون وورد
 على الخراج احمد بن محمد بن احمد بن ابى الوزير فى سنة ثمان
 وخمسين ومائتين وتقدم الى احمد بن طولون فى استكثانه
 بالاموال فتتابع حملة الى المعتمد واعلمه الا يستتر ما يحملة
 عن الاولياء الا ان تكون عمالة الخراج فى يده وانه لا يُخفى
 عن الموالى والمطالبين ما يصل اليه والخرج فى يد غيره فانفذ
 المعتمد نفيسا^١ الخادم بتقليده خراج مصر والمعونة والخراج
 بالثغور الشامية ووجه نسبيها الخادم بصالح بن احمد بن
 حنبل وكان قاضى الثغور وحمد بن احمد الجذوى وكان قاضى
 واسط وكتب اليه معهم اعفاء مما يطالبه به فى ما كثر فيه
 من اثبات الرجال وشهدا بذلك على ان يجعل ما جرا الرسم
 بحملة من المال والطراز فخرج اعلام مصر والوجوه بها يشكرون
 سيرة احمد بن طولون فى بلدهم ومعهم احكام اخبار من
 قبله يُنهون اليه كلام كل واحد منهم واثّر الخراج فى يد ابى
 ايوب من قبله وجعل عبد الله بن دشومة^٢ امينا عليه وصيّر

1) Rasur in der Hs.

2) Andere Formen des Namens bei WÜSTENFELD, *Statthalter* III 15

الرجال خافه فكتب الى السلطان انه قد اجتمع لاحمد بن طولون ما لم يجتمع لابن شيخ وانه يخاف سؤرته على هذه النواحي وانه قد غلب على مصر فكتب الى احمد بن طولون يوّمر باستخلاف خليفة على مصر ويشخص الى الحضرة ليدبر امر السلطان والمملكة فعلم احمد بن طولون ان هذا قد بمر 5 عليه وانفذ احمد بن محمد الواسطي كاتبه الى الحضرة واستكتب جعفر بن عبد الغفار قال وحدثني احمد بن خاتان وكان صديقا لاحمد بن طولون قال لما استكتب احمد بن طولون جعفر بن عبد الغفار اضطرب بها حملته فقلت له يحتاج موضع هذا الكاتب من هو اوفى منه وزنا فقال لي انا احتلمه لانه 10 مصرى فقلت له اراك ايها الامير تفضل الكاتب المصرى على الكاتب البغدادي قال لا والده ولكن اصلح الاشياء لمن ملك بلدا ان يكون كاتبه منه وان يكون شمل الكاتب فيه فانه يجتمع له في ذلك البلد امور صالحة منها ان تكون بطانة 15 الكاتب وحاشيته في ذلك البلد فيعود مرفقه على فريق من اهله ومنها رغبته في اعتقاد المستغلات به فيكون صفاغا لجناياته وهو مع هذا وشمله ظاهرون ومستقرون في خدمتي والكاتب العراقي ليس كذلك لانه يعتقد المستغلات في بلده النائى عنه وعنّى ويستبطن الرباع ومن يشير عليه أن يعمر 20 بلده الذي يعمل فيه وهو في كل وقت متطلع الى بلده فهذا السبب زهدت في كتاب سر من راي مع علمي بتقدمهم في الكتابة والرجاحة فصوّبت قوله ورأيت عذره وكان نارحوم من اكبر عُدَد احمد بن طولون لتوالي برة عليه والصهر الواقع بينهما وقد انفرد بمرتبة باك باك بعد قتلها نسعا في امره

من الدنيا سالما بقطع رحمتك وتفضيل غلمانك على اقرب الناس
 منك فلعن الله جوارك واراحنى منك فامر ببطاحه وضربه
 بيده عشرين مفرعة ونفاه الى الثغر وامر له بهال فحلف انه
 لا ياخذها ولا يعكبه له شى فلما نفى قبض على يعقوب وانفذه
 من الاسكندرية الى المطبق واعتد عليه باذه ابدا سرا من
 5 اسراره فانام به الى موسم اربع وستين ومائتين ثم اطلقه الى
 منزله بسر من راي فخرج على طريق مكة وكف لسانه بالعراق
 ولم يذكر احمد بن طولون بكلمة تبيحة غزاه ذلك في عين
 الموفق وتقدم عنده قال وحدثني برائة^١ الحاسب وكان
 10 صديقا ليعقوب بن اسحق قبل نكته قال صار الى مصر مولى
 يعقوب بن اسحق بعد انصراف احمد بن طولون من الاسكندرية
 الى الفسطاط يدعوني الى مولاه وكان مواصلا لى قبل ذلك ويذكر
 ان يعقوب بن اسحق قد استبطانى قال فتهديت ذلك فقال
 قد تقدم الى قيم المطبق ان يفرد من جملة الكهسيين
 15 ويطلق الاذن لمن تصده من حشمة وذوى عياله فهديت
 فوجدته فى غرفة واسعة فقال لى يابا زكريا قد تفرغت الى
 العرض عليك والانتباس منك فالزمنى فعمل زيچ السند هند
 باسره وعمل صدرا من احكام النجوم فانتعت انقطع اليه فى
 كعبه خمس سنين واشهرا حتى اطلق

وضاعت باحمد بن طولون دار الامارة وباحكامه الاغنية فبنا
 20 الميدان واصاف اليه القطائع فاجتمع اليه امره وضبط حاشيته
 ولما صح عند ماجور ما اجتمع عند احمد بن طولون من

١) Hs. برائة.

عن الامر والنهي وقال له قد ايسر منك مرتبة في الدنيا
 فولنى الاسكندرية فانها ثغر من الثغور فوعده بها وكان احمد
 ابن طولون يتوقع ولاية الثغور الشامية وذكر له ولاية طرسوس
 وقرّر بهذا احمد بن طولون احياء ذكره بالثغر لانه كان
 اغلب البلدان على قلبه واثره لديه وكان اخوه موسى صديقا 5
 لابي يوسف يعقوب بن اسحق كاتبه فصار اليه وقال له قد
 اقتصررت من اخي على موضع انعبد فيه وليس يتجو وعدي
 فيها فضمن له ابو يوسف احكام امرها معه وقال ذلك (1) يعقوب
 لاحمد بن طولون فقال (2) انا والله محتمشم من اسحق بن دينار
 وقد تلقاني من الاسكندرية بالالطاف وحسن التراضع مما 10
 يوجب زيادته في عمله وكيف صرفه عنه فرد فكره عن هذه
 الناحية وتلطف في هذا تلطفا يزول به استيجاش اخي مني
 واحذر ان يعلم اني جاريتك فيه بحرف قال افعل ولقي موسى
 ابن طولون يعقوب بن اسحق وكانا يجتمعان على التمتع من
 مصادر احمد بن طولون ومواردها وان الحظ يسوى امره ويجس 15
 فبيحه فسأله موسى هل جرا في امر حاجته مع احمد بن
 طولون شيء قال قد كلمته فذكر تخشمه من صرف ابن دينار
 لما استقبله به من الالطاف والاكرام واستكتمنى هذا فانصرف
 عن ابي يوسف وقد ملئ غيظا فكان أول ما قال لاهيه يا
 هذا الرجل اعطني جوازا حتى اخرج عنك واستريح منك فقال 20
 له احمد وكان صبورا على سوء اللقاء ولم ذاك قال لانى سألتك
 شيئا اكف به خوض الشاميين فبخلت به عليّ ووالله ما اظنك تخرج

1) Am Rande.

2) Ueber der Linie.

التي اقتطعها من مصر ووجبت عليه من مال عمله وانفذ
 معهم بعهدته على ارمينية فلم يعترف بولدهم وذكر ان نفقات
 الرجال استهلكته وبويع المعتمد فلم يدع له عيسى بن شيخ
 على منابره ولا اخذ ببيعته على احبابه وتنكب لبس السواد
 ليوهنهم به واستعمل الحسين الخادم بان دفع اليه عهده على
 ارمينية وانفذ من الحضرة اماجور التركي متقلدا لدمشق في
 الف رجل فلما قرب وجه اليه عيسى بن شيخ بابنه منصور
 وكان شديد البأس وخليفة له يعرف بابي الصهباء وامرهما
 بمنعه من دخول دمشق وكان معهما وجوه احباب عيسى
 ابن شيخ والتقى اماجور ومنصور فرزق النصر عليه وقتل
 منصور في المعركة واسر ابو الصهباء فضرب اماجور عنقه
 وصلبه على باب دمشق وتحرك عيسى لقتل منصور ولده
 وخليفته وصناديد عسكره وخرج الى نواحي ارمينية على طريق
 الساحل وتسلم اماجور اعمال الشام وذلك سنة سبع وخمسين
 ومائتين وخرج احمد بن طولون الى الاسكندرية في سنة ثمان
 وخمسين ومائتين فوقع فيها باخيه موسى بن طولون ونفاه
 الى الثغر وبكاتبه يعقوب بن اسحق وخلده المطبق قال احمد
 ابن يوسف قلت لابي جعفر محمد بن موسى بن طولون
 وكان لي صديقا وبي حفيبا وقد رحل الى مصر بعد قتل ابي
 الجيش لم تطل مدة ابي عمران موسى مع الامير ابي العباس
 احمد بن طولون بمصر واحب ان اتف على السبب في ذلك
 وما الذي فرق بينهما قال لما دخل والدى الى هذا البلد
 امر غيه ونها كما يفعل الشقيق مع الشقيق فتقل ذلك على
 احمد بن طولون فقص من قدم والدى العناية به فامسك

المدبّر فقام يده على الاستخفاف به ولم يزل عنده بحال سيئة
 محتسبا حتى ولى المعتمد¹⁾ فكتب برّد الخراج الى يد ابن
 المدبّر فرام ان يكافى ابن هلال على سوء بلائه عنده فلم
 يمكنه مع انحراف ابن طولون عنه ورد نارحوج الى احمد
 ابن طولون الاعمال الخارجة عن معونة مصر الى يده فتسلم
 5 من اسحق بن دينار الاسكندرية و من احمد بن عيسى
 الصعیدی بركة وكان عيسى بن شيخ متقلدا لفلسطين
 والاردن ومتغلبا على دمشق وتغتم اضطراب الموالى بالحضرة
 فحمله ان يتغلب على مصر وحمل ابن المدبّر سبع مائة الف
 10 دينار وخمسين الف دينار الى السلطان فأخذها وكتب
 السلطان الى احمد بن طولون في التأهب لعيسى ابن شيخ
 وضبط أعماله باثبات الرجال والى صاحب الخراج بازاحة عنته
 فى النفقات فوجدها احمد بن طولون فرصة فاثبت جيشا
 كثيفا وابتناع من الحمران²⁾ والسودان خلقا كثيرا وانفذ
 15 السلطان الى عيسى بن شيخ الخادم المعروف بعرق الموت
 ومعه الكزبرى وابو نصر العزوزى³⁾ الفتيان لمطالبته بالاموال

1) I. J. 256 H.

2) Bei al-Maqr. I 315, 9 **السودان والروم**. Wenn man die Ausdrucksweise des Nābulusi (1105 H) vergleicht, könnte man geneigt sein, unter den **حمران** Erythräer (Habessinier, Galla, Somali usw.) zu verstehen (vgl. ZDMG XVI 674). Bei Maçoudi (II 372) werden alle Völker unter der Bezeichnung **البيضان والسودان** zusammengefasst. Anderwärts treten die **بنو الأصفر** als vierte Kategorie auf. Sollte nicht diesen wenig konstanten Bezeichnungen die altägyptische Vierteilung der Völker nach Farben zu Grunde liegen?

3) Lesung unsicher; **القزوينى**?

ان عاود الى شى من ذلك اتنا على نفسه فلم يئنته وانصل
به معاودته فامسك عنه واضطرب السُعر فركب احمد بن
طولون فلما بلغ مسجد عبد الله وازدحم الناس للنظر اليه
من علو(١) دار الحسن بن شعرة سقط من علو داره مِرْكَن
فمسخ كفل دابته فسأل عن الدار فقبل للحسن بن شعرة
فدعاها وضربه ثلاثمائة سوط لها كان في قلبه عليه لا لسقوط
المركن وطاف به فمات

واستمال احمد بن طولون مَعْمَر الجوهري واخذ كتبه الى
وجوه التجار بضمن جميع ما سألهم خليفته حملة بالحضرة
الى من ينقطع الامر بيده وبين من يتولى المصانعات عن
احمد بن طولون وكاتب الحسن بن مخلد واجزل برة واستدعا
كتب حاورية ومعاملية الواردة فكان اول ما ورد عليه منه كتاب
شَقِير الخادم عامل البريد بمصر يخبر فيه ان احمد بن طولون
على التغلب والعصيان بمصر وقد كان خبر الحادث بالمعترز
واقا في تلك الجمعة(٢) فاحضره احمد بن طولون راجلا من
منزله وتعتع في طريقه تعتعة اشفت به على الهلكة وشق عنه
فاقام يستغيث ثم حملة بعد ان سقطت قوته ووكل به وصرفه
الى منزله فمات من غد ذلك اليوم

وانفذ الحسن بن مخلد بعد هذا كتابا من ابن المدبر الى
المعترز بمثل ذلك فوثب محمد بن هلال وشجعه على تقليد الخراج
وانفذ كتبه الى نارحوح(٣) حتى ورد تقليد ابن هلال على ابن

1) Rasur in der Hs.

2) I. J. 255 H.

3) Zur Lesung des Namens vgl. WÜSTENFELD, *Statthalter* III 5 n. 1.

عامل الخراج يومئذ بمصر احمد بن المدبّر¹ وعامل البريد
 شقير الخادم غلام قبيحة ام المعتز المعروف بابي حبة.
 واستقبلاه واهدا احمد بن المدبّر الى احمد بن طولون من
 المال والرتيق والخيل ما مقداره عشرة آلاف دينار فردّ ذلك أجمع
 فقال احمد بن المدبّر لكتابه على بن الحسين بن سعيد
 5 المدائني اكتب لي كتابا الى الوزير تعلمه ان هذا الرجل لا
 ينبغي ان يتقلد الا بحضرة السلطان او ما قرب منها فقال
 على بن الحسين ولمّ ذاك قال ابن المدبّر همة تردّ ما مقداره
 عشرة آلاف دينار لا تؤمن على طرف من الاطراف فدافع على
 10 بن الحسين بالكتاب وكان لاحمد بن المدبّر مائة غلام من مولدى
 الغور لهم تمام خلق وبأس في انفسهم ومعهم مقارع تامة
 ممتعة بفضة يقفون بها في مجلسه فيكون له بهم هيبة فبعث
 اليه احمد بن طولون كنت بعثت الينا بهدية ذات قيمة
 فرددناها عند وقوع الاستغناء عنها وانا أسألك ان تعوضني
 15 عنها مائة غلام عندك من مولدى الغور فقال ابن المدبّر لعلى
 ابن الحسين كاتبه قد ظهرت في هذا الرجل علامة اخرى
 وهي انه يردّ الاعراض والاموال ويستهدى الرجال فوجههم اليه
 فنقصت هيبته مجلسه وثقل احمد بن طولون على قلب ابن
 المدبّر وكان الحسن بن شعرة محكك المتوكل قد انضموا الى
 20 ابن المدبّر فكان ينادر باحمد بن طولون ويحكبه في اشارته
 وكلامه فيحكك بهذا ابن المدبّر في الخلوة وانتهى ذلك الى
 احمد بن طولون فدعا ونهاه عما اتصل به وحلف له انه

1) Hs. المدبّر, was ägyptisch al-Mudabbir lauten würde. Aber IS befolgt in diesem Punkte nicht die ägyptische Orthographie.

ابن المحقق كاتب قُرّة الوزيرية ودخل مصر يوم الاربعاء لتسع
ليال بقيين من شهر رمضان سنة اربع وخمسين ومائتين
فحدثني الحسن بن رافع الكاتب قال جلست في بعض
الداكاكين والناس مجتمعون لتأمله عند دخوله وجلس معي في
الداكان شاب مكفوف يُنسب الى ابي قبيل^١ صاحب الملاحم^٢
قال فسأله رجل كان معنا عما يجده في كتبهم له فقال هذا
رجل صفته كذا وكذا وهو يتقلد هو واولاده اربعين سنة قال
الحسن ابن رافع فوالله ما تم كلامه حتى مر بنا احمد بن
طولون فوالله لقد كانت صفته وخلقه وقده وشماله على ما
حكا المكفوف ولم يغادر شيئا منه وكان يوسف بن ابراهيم
والدى تقدم الى غلام له ان يرصد بالاسطرلاب دخول احمد
بن طولون مساكن فسطاط مصر فرجع اليه وذكر انه وجد
الطالع في ذلك الوقت ثلاث عشرة درجة من العقرب وكان
عنده يزيد ابن عبد الله قرابة ذى الرياستين المتقلد على
معوثة مصر قبل مزاجم بن خاتان فقال دخل وطالعه برج
قران قامت فيه دولة بنى العباس والشمس متمكنة مما يلي
افضل الاوتاد فان صدق قول المنجمين فيه ملك هذا البلد
وولده قرانيين وهو قريب من اربعين سنة قال احمد بن
يوسف فلما حدثني الحسن بن رافع بها سمعته من المكفوف
وشاهده من كلام يزيد بن عبد الله عجبت من اتفاق القوليين
مع مدة الطولونية فانها كاذت ثمان وثلاثين سنة وكان

1) Ibn Abi Useibia ed. A. MÜLLER II 32 unten.

2) Bei aš-Siḩṩi الحاضرة حسن الملاحم (Kairo 1299) II 12, 23 ist zum Namen des jungen Mannes geworden.

واضطربت لذلك تبيحة ام المعتز فكتب الى احمد بن طولون
بقتله والمعتة براسه اليهم ويقلد بعد ذلك واسط فكتب اليهم
والله لا أرى الله وانا قد قتلت خليفة بايعته أبدا فانفذوا
اليه سعيد الحاجب وتقدم الى احمد بن طولون بتسليم
المستعين اليه وان يرجع الى سر من رأى فسمعت¹ احمد
5 بن محمد الواسطى يحدث ويقول بكرت مع المستعين وقد
ركب ليتنسم فرأينا عبرة خيل فانفذ غلاما يركض ليعرف
خبرها فرجع وقال هو سعيد الحاجب فقال لى يابا عبد الله
أستودعك الله فقد جاء جزار بنى هاشم فلم تمض الا ساعة
حتى تسلمه واستبعد به وضرب خيمة ثم دخل به فيها وخرج
10 والقاهها على ما فيها وركب دابته وسار فلما بعد نظرنا الى ما فى
الخيمة فاذا جثة المستعين وقد حمل الراس فلم يبرح احمد
ابن طولون حتى غسل الجثة وكفنها ووارها ودخل احمد بن
طولون سر من رأى وقد زاد حمله فى قلوب الاتراك ووسّعه
بجسن التوقف وجميل المذهب فوقع اختيار باك باك عليه
15 فى خلافته على مصر فقلده اياها فحدثنى نسيم بعد وفاة
احمد بن طولون وكان أخصّ الناس به قال عرضت على مولاي
جوهر اواعلافا نفيسة كانت فى خزائنه له فحمد الله واثنى
عليه وقال كانت غاية ما وعدنا به على قتل المستعين ولاية
واسط فتركت ذلك لله عز وجل فعوّض الله ولاية مصر
20 والشامات وسعة الاحوال معها وخرج احمد بن طولون الى مصر
ومعه احمد بن محمد الواسطى وكان يخصه وابو يوسف يعقوب

1) Parallelbericht bei at-Tabari, *Annales* III, 3 p. 1670 f.

الهائج حتى انهزمت منه وتفرقت عنه وزاد مقدار احمد بن
 طولون في اعين اهل الرفقة ولم يزل يطوى الارض حتى دخل
 العراق وحمل الخادم ما كان اعدّه للمستعيين اليه فاستكسبه
 وقال له الخادم يامير المومنين كاد هذا ان يهلك مع انفسنا
 لو لا ان من الله علينا وقدر لنا رجلا من موالى الاتراك
 يعرف باحمد بن طولون وقص عليه قصته فاستكصر المستعيين
 الف دينار وقال احمد هذا المال اليه وعوّده هبتي له وانى
 راغب في اصطناعي له إلا انى اخاف ان يظهر ما بقلبي له
 فيقتلده¹⁾ الاتراك وقال للخادم ارنيه اذا دخل فراه اياه قال
 احمد ابن خاتان حدثنى احمد بن طولون ان المستعيين
 كان يومئذ اليه بالسلام في كل دخلة سراً وتوالت عليه جوائز
 حتى اخصب رحله وحسنت حاله ووهب له²⁾ المستعيين في
 ذلك الوقت جارية اسمها ميباس فولدت له ابا الجيش في النصف
 من الحكرم سنة خمس مائةين وتنكرت الاتراك على المستعيين
 واستقر الامر بعد ذلك على ان يصير المعتز على الخلافة ونفى
 المستعيين الى واسط مع اصلح من يختار ويرضا به الاتراك فوقع
 الاختيار على احمد بن طولون ومضا به الى واسط فاحسن
 احمد بن طولون عشرته وشكر حسن بلائه عنده وأطلق له
 التنزه والصيد وكره ان يدخل للمستعيين حشمة منه فالزمه
 احمد بن محمد الواسطي وكان يومئذ حديث السن حلوا
 المشاهدة حاضر النادرة ومال غلمان المتوكل وخافوا على
 المعتز من كيد يلحقهم من المستعيين وتجمع الاولياء اليه

1) Lesung unsicher wegen Rasur.

2) Zusatz von zweiter Hand.

من اعمال السلطان فلما حان قفولنا قال لا تستبطنوني^١
 فانى مقيم فلما دخلت سر من راي استقبلتنى امه بالبكا
 وقالت مات ابني فحلفت لها انى خلفته سالها واستبان
 ذلك^٢ بجماعة من قفل معنا فلما خرجنا الى طرسوس لقيت
 احمد بن طولون وقد زان نُبله. وتعالَم الناس فضله فقلت
 ياخى ان كنت اردت الله بمقامك فى هذا البلد فقد اخطأت
 مما لحق امك من الجزع واهلك من الاضاعة وكّرر عليه
 الجماعة وقالوا مسللك لا يكون الا لوحيد واما من كان له
 والد او والدة او ولد فما يحل له فرق ووعدننى بالشخص معى
 اذا قفلت وانقضت علائقه ثم قفلنا وهو معنا ونحن خمس
 10 مائة رجل والخليفة يومئذ المستعين بالله ومعنا خادم لاه
 فى جملة الغزاة وكان الملك المستعين^٣ اشتهى عليه اشياء لا
 يَسْمَح ملك^٤ باخراجها من بلده وعمل الخادم الحيلة حتى
 اخرجها وسرنا حتى اذا بلغنا الرها استقبلنا جماعة من
 الاعراب فقال اهل البلد الصواب ان تدخلوا الحصن وتقيموا
 15 عندنا الى ان يتفرقوا بعد ايام فقال احمد بن طولون من
 بين الجماعة لا يرانى الله مختفيا من هاولاء اغلقوا الباب
 واحتفظوا من حصنكم ثم قال للغزاة انا اتقدمكم فمن خاف
 فليناد يا احمد الحقنى وسرنا كتيبة واحدة فتسرعتم الينا قطع
 20 من خيلهم فردّ اكثرهم والتأمت جماعة علينا فكان مثل الجمل

1) Die neue Lage wird als عشرة حادية bezeichnet.

2) Hs. ذلك.

3) Zusatz am Rande.

4) Verkürzter Bericht bei Abu-l-mahâsin II 5.

كان طولون من الطغرغز^١ حمله نوح بن أسد عامل بخارا
الى المامون في ما كان موظفا عليه من المال والرتيق والبراذين
وغير ذلك في كل سنة وولد له احمد ابن طولون سنة
عشرين ومائتين من جارية تعرف بقاسم وتوفي طولون سنة
اربعين ومائتين ولاحمد عشرون سنة فقام به رفقاء أبيه
5 حتى ثبتت مرتبته وتصرف في خدمة السلطان فانتشر له من
حسن الذكر في قلوب الاولياء ما زان به على طبخته وتعالم
وجوه الاتراك بصوته وبدينه حتى كان محله عندهم محل من
يؤتمن على الاسرار والاموال والفروج قال وكان احمد بن طولون
10 مع نفاسته وجلالته في نفوس الاتراك شديد الازراء عليهم
يستصغر عقولهم وآدابهم ويذكر انهم قد تسنموا من المراتب
ما لا يستحقون وان حُرمة الدين بهم مهتوكه وفرائضه معطلة
فقال للاحمد بن محمد ابن خاقان يوما الى كم ياخي نقيم
على هذا الاثم لا نطأ موطنًا^٢ الا كتب علينا خطية والصواب
15 ان نسأل الوزير عبيد الله بن يحيى ان يكتب لنا بارزاقنا
الى الثغر نقيم به في ثواب قائم وجهاد متصل قال فركنت الى
هذا ورفعنا الى عبيد الله قصة فسبب ارزاقنا في الثغر فلما
انتهينا الى طرسوس ورأى ما الناس عليه من الامر بالمعروف
ومجاذبة المنكر انست نفسه وزال استيجاشه وتبع المحدثين
20 ولم يكن يدخل الى منزله من التشاغل بهم الا ليلا قال
فكنت اذا رأيتك بهذه الحال ابيست من ان يتصرف في شي

1) Hs. طغرغر.

2) Hs. موطنياً.

بسم الله الرحمن الرحيم صلى الله على سيدنا محمد
نبيه اما بعد حمد الله والصلاة على خيرة خلقه محمد نبيه
الكريم وآله وصحبه فان بنى طولون لما كانوا ممن تأثلت
دولتهم بالديار المصرية وتورخت عنهم من السير فيها
ما فاض ذكره على البلاد المشرقية والمغربية انردت لهم في 5
هذا الكتاب الذى طلعت به الكتب المتميزة كنجوم السماء
وتولدت في اثنائته كتولد الحباب في صفحة الماء وسميته

كتاب الدر المكنون في حلى دولة بنى طولون وبانى
دولتهم ومؤسس فخرهم احمد بن طولون ولو لا هو لما كان
لهم كتاب مفرد فبسيرته يضرب المثل وبها يتكلى ذكر الدول 10
فنائى بترجمته ثم يتراجم ولده الى آخر دولتهم
أحمد بن طولون

اكثر الناس من ذكر سيرته في تواريخهم وعلى انفراد وقد
اعتمدت في هذا المكان ان اقتصر على كتاب المستحسن من
اخبار احمد بن طولون لابي جعفر احمد ابن يوسف بن 15
ابراهيم الكاتب المعروف بابن الداية¹ وهو احد خواص دولتهم
واتى بعد الفراغ من ذلك بما اقتطفه من غير الكتاب المذكور .:

1) WÜSTENFELD, *Geschichtschreiber* no. 111.

سيرة أحمد بن طولون
لابن سعيد المغربي
نقلا عن ابن الداية

BINDING SECT. AUG 17 1967

PJ
3002
S45
Hft 1-3

Semitische Studien

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
